daha güçlü Aydınlık ● daha güncel daha güçlü Aydınlık ● daha güncel daha güçlü Aydınlık ● daha güncel daha güçlü

Aydınlık'ı yaratanlara yeniden başvuruyoruz

*

Tam on sekiz ay oldu. Aydınlık birbuçuk yıldır okuyucularının eline düzenli olarak ulaştı. Gazetemiz Türkiye siyası hayatında önemli bir ses, yeni bir olaydı. Dost düşman herkes, "acaba bu işi becerebilecekler mi?" diye merakla izlediler. Düşmanlarımız, "Bir hafta dayanamazlar" düşüncesiyle Aydınlık'ın "Batışını" beklediler.

Düşmanlarımızın değil dostlarımızın istediği oldu. Aydınlık önüne koyduğu hedefleri birbuçuk yıl içinde birer birer gerçekleştirdi. Mersin'in Çimsa işçilerinin, Ereğli'de Sovyet yanlılarına karşı mücadele eden ERDEMİR işçilerinin, gurbet elde çalışan yurttaşlarımızın, emekli maaşını Aydınlık'a bağışlayan ananın, çeyizini bağışlayan gelinlik kızların, işyerlerinde kuruş kuruş biriktirerek destek sağlayan memurların, askerlerin, subayların, ürününü veren köylünün istedikleri olmuştu. Artık onların davasını hergün savunan bir gazeteleri vardı.

Aydınlık günlük olarak yayınlandığından beri her türlü zorbalığın üzerine yürüdü. Devlet içine yuvalanmış karanlık güçleri ortaya çıkardı. Kontrgerillanın, MHP'nin cinayetlerini halkın önüne serdi. Katillerin yakasına yapıştı. Sovyetler Birliği'nin saldırgan amaçlarını belgeleriyle ortaya koydu. İki süper devletin ülkemiz üzerindeki hâkimiyet emellerine karşı mücadele etti. Bağımsızlık, barış, birlik ve özgürlük isteyen milyonlarca yurttaşımızın ihtiyaçlarını ve özlemlerini dile getirdi.

Geçtiğimiz dönemde Aydınlık'ın hedefi belirli bir okuyucu kitlesini kazanmak, Türkiye'deki gelişmeleri günlük olarak okuyucusuna aktarabilmek, sınırlı mali olanaklar ve amatör bir kadroyla gazeteyi düzenli olarak çıkarabilmekti. Bunu büyük ölçüde başardı. Şimdi önümüze yeni hedefler koyuyoruz. Geçen dönemde belli bir gazetecilik tecrübesi kazandık. Ancak, hâlâ yenmemiz gereken eksikliklerimiz bulunuyor. Aydınlık'ı daha geliştirebilmek için yeni mali olanaklara ihtiyacımız var. Aydınlık'ın bu kampanyadaki hedefi okuyucularının desteğini alarak, daha güncel ve daha güçlü bir hale gelmektir.

Bir buçuk yıl önce birçok kimsenin "olamaz" dediğini yaparak günlük gazetesini yaratan halkımıza yeniden başvuruyoruz. Daha geniş bir okuyucu kitlesiyle birleşebilmek için eleştiri ve öneriler bekliyoruz. İçerik bakımından daha sağlam, çeşitlilik bakımından daha zengin, bir Aydınlık yaratabilmemiz okuyucularımızın fikri katkısıyla mümkündür. Olayları daha güncel ve canlı olarak izleyebilmemiz de ancak gazetemiz teknik olarak güçlendirmekle sağlanabilir. Geri olan teknik seviyemizi ilerletmek, Adana ve Ankara'da yeni baskılara girişebilmek için mali desteğe ihtiyacımız var. Bu amaçla, "Daha güncel ve daha güçlü Aydınlık için 25 milyon kampanyası"nı başlatıyoruz.

Aydınlık'ı yaratan, bir buçuk yıl boyunca her türlü güçlüğe göğü çererek yaşamasını ve güçlü bir ses olmasını sağlayan okuyucularımızın bu desteği seve seve sağlayacağı inancındayız.

Seyyit Bozdoğan'ın tablosu - 500 TL

daha güncel daha güçlü Aydınlık ● daha güncel daha güçlü Aydınlık ● daha güncel daha güçlü Aydınlık ● daha güncel daha güçlü

Aydınlık

Kuruluş yılı: 1921
Kurucusu: ŞEFİK HUSNÜ

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

PAZARTESİ
17
EYLÜL 1979
500 KURUŞ

Kasım Koçak'ın tablosu - Ocaklara Gün Doğacak - 10 TL

Ramiz Aydın'ın tablosu - 100 TL

Yarın: Neden 25 milyon?

Konya'da 33 yerde konuşan AP Genel Başkanı, 10 bin kişinin elini sıktı

Demirel:

Hükümet bir milletvekili istifa edecek diye Apoculara dokunmuyor

Ecevit: "Demokrasiye karşı çıkan solcular, faşizme alet oluyor"

NURİ ÇOLAKOĞLU
RİZE'DEN BİLDİRİYOR

CHP Genel Başkanı Ecevit Karadeniz Gezisine Rize'de başladı. Ecevit burada yaptığı konuşmada "kimi sağdan kimi soldan halkı bölmek isteyenlere halk susturucu bir ders verecektir" dedi.

YAZISI 7. SAYFADA

İzlenimler:
Kampanya ve tedirginlik
YAZISI 7. SAYFADA

● "Tek başına iktidar olamayız. Ama meclisi açar hükümeti düşürürüz"

UFUK İLSEVER

Demirel dört gün süren Konya gezisinden Ankara'ya dönüşte gezinin değerlendirmesini yaparak gazetecilerin sorularını cevapladı. Demirel gezi sırasında 200 bin yurttaşa hitap ettiğini ve 10 bin kişinin elini sıktığını söyledi. Demirel gazetecilerin sorularını cevaplarken, hükümetin bir milletvekili istifa eder korkusuyla Apoculara dokunamadığını belirtti AP lideri "bazı aksamalar oluyor diye çöker miyiz düşüncesine kapılmayalım" dedi.

Haberi ve diğer seçim haberleri 7.Sayfada

AP Konya Milletvekili Kalaycıoğlu:

"Taban MHP ile bir anlaşmaya reaksiyon gösteriyor"

KONYA (ÖZEL)

AP Konya Milletvekili Necati Kalaycıoğlu tabanlarının MHP ile anlaşmasına tepki gösterdiğini söyledi. Kalaycıoğlu "kabul etmek gerekir ki, aşırı sol kadar MHP de hızlı bir tempo içindedir" dedi.

Kalaycıoğlu seçimler konusunda da görüşlerini açıklayarak sonuçtan çok mutlu olduklarını söyledi.

5. sayfada

Karataş: "MHP tabanı Süleyman bevin işaretine kulak verdi"

KONYA (ÖZEL)

AP'nin Konya Milletvekili adayı Şaban Karataş gazetemiz muhabirinin sorularını cevaplarken, Konya'daki MHP'lilerin Demirel'in çağrısını uyarak kendisine oy vereceklerini umduğunu söyledi. Karataş "seçimleri kesinlikle kazanacağım" dedi.

7.sayfada

Tarsus'ta 20 CHP'li TİKP'ye katıldı

ile Tarsus Zait Mahallesi CHP Temsilcisi Hüseyin Şendur'un da bulunduğu 20 CHP'li önceki gün, Türkiye İşçi Köylü Partisii Mersin İl binasında yaptıkları toplantıyla CHP'den istifa ederek TİKP'ye katıldıklarını açıkladılar.

(Devamı sa.7, sü.1'de)

Afgan halkının mücadelesi karşısında zor duruma düşen

Taraki istifa etti

İSLAMABAD

Uzun bir süredir Sovyet yanlısı iktidara karşı halkın silahlı mücadele verdiği Afganistan'da, Devlet Başkanı Nur Muhammet Taraki görevinden istifa etti. Kabil radyosunun haberine göre Afganistan Devlet Başkanı Nur Muhammet Taraki sağlık durumunun bozuk olduğu gerekçesi ile istifasını Devrim Konseyine sundu. Çeşitli alanlar, "Dev-

(Devamı sa.7, sü.3'te)

NUR MUHAMMET TARAKİ

ILKOKULLAR AÇILDI

"Başarılar çocuklar"

Bugün yurdun büyük bir kısmında ilkokullar açılıyor. Sokaklar siyah önlüklü beyaz yakalıklı öğrencilerle doldu.

1979-80 öğretim yılında ilkokullarda 16 milyon 100 bin civarında öğrencinin öğrenim göreceği bildiriliyor. Bu öğretim yılı için ilkokullarda 1 milyon 200 bin dolayısında öğrenci kaydedildi.

Adana, Artvin, Burdur, Erzincan, Isparta, Kahramanmaraş ve Muş'ta köy ikokulları 24 Eylül Pazartesi günü öğrenime açılacak. Köy

(Devamı Sa.7.Sü.4'de)

Velilerin kesesine bereket

Okula adım atış 6 milyar lira

Bu yıl 6 milyon ilkokul öğrencisine, ortalama hesapla 1000 lira hazırlık harcaması yapıldı. 6 milyarlık harcamayla açılan eğitim velilere daha baştan büyük yük getirdi. En ucuzundan okula adım atış masrafları şöyle:

350 lira—Ucuzundan önlük ve yaka
300 Lira—Ucuzundan ayakkabı
100 Lira—Ucuzundan çorap, kurdele, mendil.
100 Lira—İki adet kurşun kalem, kalemtraş, bir defter, bir silgi, bir kalem kutusu
150 Lira—Kayıt masrafları,

Toplam 1000 Lira

Apocular TİKP Varto ilçe Başkanını vurdu

VARTO-MUŞ (ÖZEL)

Türkiye İşçi Köylü Partisi Varto İlçe Örgütü Başkanı Koçak Aldemir, Apocuların silahlı saldırısına uğradı. Koçak Aldemir saldırı sonunda karnından yaralandı. Bu arada Aldemir'in yanında bulunan arkadaşları saldırganı tespit ettiler. Daha sonra güvenlik kuvvetleri Apocu saldırganı saklandığı yerde yakaladı..

5. sayfada

Cengiz Ayhan'ı evinde saklayan eski 2.Şube müdürü hakkında soruşturma açıldı

HABER MERKEZİ

İçel Emniyet Müdürü İbrahim Ulus, 2. Şube eski müdürlerinden Ömer Cengiz hakkında soruşturma açıldığını söyledi.

Edinilen bilgiye göre, kısa bir süre önce yakalanan ve üç kişiyi öldürmekten sanık Cengiz Ayhan'ı evinde sakladığı gazetemiz tarafından açık-

(Devamı sa.7, sü.2'de)

AYDINLIK KARTLARI SATIŞA ÇIKARILDI
Gazetemiz, halkımızın desteğini sağlamak amacıyla AYDINLIK kartlarını satışa çıkartmıştır. Ödemeli olarak gönderilir.
İsteme Adresi: Molla Fenarı Sok. 37/2 Cağaloğlu—İstanbul
Hesap Numarası: İş Bankası Türbe Şubesi 2267 İstanbul

Kimse işin içinden çıkamıyor

"Posamız çıkıncaya kadar çalışıyoruz. 25 yıl sonra elimize geçen parayla ancak bir ev sahibi olabiliyoruz. Çok mu bu? Devletin hiç başka gelir kaynağı kalmamış gibi tazminatlarımıza göz dikiliyor. Bu karışıklık son bulsun."

Anayasa Mahkemesi, Yargıtay ve Danıştay ardarda çelişkili kararlar alıyor

Kıdem tazminatı kargaşası nasıl çözülecek?

● Anayasa Mahkemesi, kıdem tazminatı tavanını yürürlükten kaldıran bir karar alırken, Danıştay sınırlamayı koruyan bir karar verdi

IŞÇI SERVİSİ

Kıdem tazminatlarının hesaplanması ve vergilendirilmesi konusunda son bir yıldır devam eden tartışma Yargıtay, Anayasa Mahkemesi ve Danıştayın ardarda aldıkları çelişkili kararlarla, hergün biraz daha karı-

(Devamı Sa.7.Sü.3'de)

12 sanatçı örgütü, sansür ve yasaklamalara karşı çıktı

Sanatçı örgütleri düzenledikleri basın toplantısında sansüre karşı çıktılar.
(Fotoğraf: Yusuf ÇELİK)

İSTANBUL (ÖZEL)

Son günlerde sinema ve tiyatro alanlarında görülen sansür uygulamaları karşısında Tüm Tiyatro Sanatçıları Birliği (Ti-San), Türkiye Yazarlar Sendikası (TYS), Türk Sinematek Derneği (TSD), Oyun Yazarları Derneği (OYD), TRT-DER: Sinema Emekçileri Sendikası (Sine sen) Devlet Tiyatrosu Çalışanları (Det-Ça), Yönetmen ve Senaristler Derneği (Yön-Sen), Sanatçılar Birliği, Film Seslendirme Sanatçıları Derneği (Film-Ses), İşçi Kültür Derneği dün ortak bir basın toplantısı yaptılar.

"Ülkemiz sanat yaşamı tehdit altında" diyen örgütler, şu ortak açıkla-

(Devamı Sa.7.Sü.9'da)

Nuri Çolakoğlu'nun gezi izlenimleri

Bayan Thatcher'in İngiltere'si

YARIN: Aydınlık'ta

Sinemadan yükselen ses: SANSÜRE HAYIR

8.sayfamızda

Aydınlıkta

SİNA ÇILADIR

Seçimlere dair...

İşçi sınıfımızın devrimci hareketi, önümüzdeki seçimlere örgüt olarak katılamıyor. Seçimlere "sol" olarak katılan partiler, reformist-revizyonist partilerdir. Bu arada kimi sol gruplar da ikili-üçlü ittifaklar yaparak bağımsız adaylarla seçimlere katılıyorlar. Sahte TKP de bunlar arasında. Şu farkla ki, sahte TKP, son zamanlardaki her eyleminde olduğu gibi, seçimlerde de dımdızlak! Hatta, söylentiler doğru ise, seçimlere 'TKP" nin sadece İ. Bilen kanadı ya da Doğu Almanya kanadı katılıyor.

Geçenlerde "Tercüman" yazarlarından birisi, 'TKP"nin İstanbul'dan bağımsız aday gösterdiğini yazdı. "Politika" takımı çok bozuldu buna. Nasıl bozulmasın? Tercüman yazarı, bir defa, 'TKP"nin illegalitesine (!) taş koyuyordu. Yüreklerinin sağlamlığı (!) kanıtlarla sabit "Politika" cılar, gerçi adaylarına sahip çıktılar ama, "Tercüman" yazarına atfen!. . "Politika"cıların, "Tercüman" yazarına çok kızmalarının bir diğer sebebi adaylarına yöneltilen "karalama" idi. Yok canım, "Tercüman" yazarı, sahte TKP'nin adayına "komünist" falan diye saldırmıyordu; adamın kabahati "TKP" adayını solda saymayışı idi. "Tercüman"cının körlemesine cuk oturtması, "Politika"cıları, akılalmaz bir gülünçlükle, adaylarının solda olduğunu kanıtlamaya iteledi; ama pek beceremediler. Ne demişler? Güneş balçıkla sıvanmaz!

* * *

Bazı "sol" gruplar da, süper-radikal bir tavır takınarak, "Seçimleri Boykot" sloganını attılar. Gazetelerde çıkan haberlere bakılacak olursa, bunların bir kısmı, seçimleri boykotu oy sandıklarını kundaklayarak sürdürecekler. TİKKO'cular denilen grup bunlar arasında. Haberi gazetelerde okuyunca, seçimleri boykotla, oy sandıklarını yakmak arasında bir çelişki olup olmayacağını düşündük. Neden olmasın? Örneğin MHP'nin zayıf olduğu bir bölgedeki sandıkları imha edersen, Türkeş'in işine gelmez mi bu? Tabii bunun aksi de doğru. Demek oluyor ki TİKKO'cular ve benzerleri, sandık kaçırarak gerçekte birilerine hizmet edecekler, ama kime? Bekleyelim, göreceğiz.

Bir de seçimleri sipsivri boykot edenler var. Bilmiyoruz, bu eğilim seçmen kitlesini ne denli etkiler? Yalnız bu iş, eğer devrimcilik adına yapılıyorsa, kestirmeden söyleyelim, yanlıştır. Gerçi bunun yanlışlığını anlatmak için bir paragraf bile fazladır; ama ülkemizin özellikle gençlik kesiminde, okumama hastalığı hızla yaygınlaşıyor. Olabilir ki bazı genç insanlar, seçimleri boykot etmenin devrimci bir tutum olduğunu; sanırlar. Biz bunu dikkate alarak birkaç çizgiyle meseleye açıklık getirmeye çalışacağız. Umarız boşuna bir çaba olmaz bu:

Parlamenter seçimlere katılmanın bir başka ifadesi, düzenle uzlaşmaktır. İşçi sınıfının devrimci hareketi, şu tarihi dönemlerde uzlaşmacı bir siyaset izleyebilir:

1- Ülkede işçi sınıfının öz örgütü yoktur; henüz oluşum süreci içindedir. Bir başka ifadeyle içinde bulunulan süreç, devrimin subjektif koşullarının yaratılması sürecidir.

Bu durumda işçi sınıfının devrimci hareketi, (karşı-devrimin açık şiddet biçiminde kendisini gösterebilecek militan eylemlerini aktif şekilde göğüslemek koşulu saklı kalmak üzere), uzlaşmacı bir siyaset izleyebilir.

2- İşçi sınıfının öz örgütü vardır. Ancak, ülke, emperyalizmin zayıf halkası haline gelmemiştir.

Bu durumda işçi sınıfının devrimci hareketi, uzlaşmacı bir siyaset izyebilir.

3- İşçi sınıfının öz örgütü vardır. Ancak, devrimci bir atılım sonucu yenilmiştir. Geriye çekilmek, güç toplamak amacındadır.

Bu durumda işçi sınıfının devrimci hareketi, uzlaşmacı bir siyaset izleyebilir.

4- İşçi sınıfı ve yoksul köylülük iktidarı ele geçirmiştir. Ve kendi toplumsal sistemini inşa etme süreci içindedir. Bununla birlikte işbirlikçi burjuvazinin ve toprak ağalarının etkinliği henüz sürmektedir.

Bu durumda işçi sınıfının devrimci hareketi, eski hakim sınıflarla olan uzlaşmazlığını en katı şekilde sürdürmek koşuluyla, ulusal burjuvazi ve küçük burjuvaziye karşı uzlaşmacı bir siyaset izleyebilir.

İlk üçünü toparlayacak olursak, eğer ortada devrimci bir iktidar alternatifi sözkonusu değilse, parlamenter seçimleri boykot etmek, çocukluk hastalığıdır, gevezeliktir.

* * *

Başta, devrimci hareketin örgüt olarak seçimlere katılamadığını söyledik. Acaba bu, seçimlerin dışında kalınacağı anlamına gelir mi? Kuşkusuz hayır. Devrimci hareket, sözgelimi MHP'yi tecrit göreviyle karşı-karşıyadır. Bunun dışında, somut durumlardan hareket edilerek, Türkiye'nin ve halk kitlelerinin esenliği doğrultusunda görünen adayların desteklenmesi sözkonusu olabilir. Bunlar ilk akla gelen çözümlerdir. Genel hedef ise, doğru siyasetleri her zaman olduğu gibi en geniş kitlelere götürme görevini en aktif şekilde yerine getirmektir.

Evet, ara-seçimler, işçi sınıfı partisinden yoksun bir şekilde yapılıyor; ama, işçi sınıfı devrimcileri kitlelerin bağrında olacaklardır.

ANADOLU BASINI SESLENİYOR

Türk basının ağır yükü bizlerdedir

Kazım Koyuncu

EMİRDAĞ GAZETESİ

Anadolu basınının isimsiz bir üyesi olarak önemli sorunlarımızı belirtmeyi bir görev sayıyorum.

Kağıt bulmak başlı başına bir dert. Çoğu zaman bulamıyoruz, bulduğumuz zaman da ancak tüccardan fahiş fiyatla alıyoruz. Sekadan veya kuruluşlarından almak ise küçük gazete ve matbaalar için bir hayalden öteye gidemiyor. Matbaaları da bilhassa belirttim, zira Anadolu'da gazeteler matbaacılıkla parelel yürüyor.

İlan ücretleri zamanında alınamıyor. 3-5 sene sonra parça parça alınan ücretler enflasyon ve diğer nedenlerle gülünç kalıyor.

Gazete ve matbaa makinaları ile parçalarının alımları zor oluyor. Yurt içinde bazı firmalar üyelik için para istiyorlar, yoksa parçayı vermiyorlar. Bunların dışarıdan getirtilmeleri ve yurt içinde alım satımları öncelikle küçük gazete ve matbaalar gözetilerek devletçe yapılması gerekir.

Mesleki krediler çoğunlukla verilmiyor, verilemiyor veya verilirse yetersiz kalıyor.

Tüm bu sorunlar Anadolu Basınını kabuğuna çekilmeye, kendi yağıyla kavrulmaya ve ilkel makinalarla çalışmaya zorluyor.

TRT'nin ara sıra düzenlediği Türk Basın Sorunları açık oturumlarına büyük sermayeli gazete ve matbaa patronları ya da onların temsilcileri katılıyor. Bu da objektifliğe gölge düşürüyor. Asıl yükü çeken Anadolu Basını ve basın emekçileridir. Bunları temsilen kimse davet edilmiyor.

TRT'de Anadolu Basının sorunlarına daha çok eğinilmesi ve basın emekçilerine daha çok söz hakkı verilmesi dileğimizdir.

Yalvaç 6.9.1979-YALVAÇ

Yalvaç Postası gazetesi sahibi Hasan Tercan Ozgül ağır yaralandı

Ülkemizin pekçok bölgelerinde olduğu gibi yöremizde vę özellikle ilçemizde anarşiyi terörü körükleyen ve olaylar çıkarıp huzuru bozan faşist kişilerce saldırıya uğrayan gazetemiz sahibi ve teknik elemanlarından Hasan Tercan Özgül geçtiğimiz çarşamba akşamı yanında kardeşi ve bir arkadaşı olduğu halde gece saat 23.00 sıralarında evine dönerken 15-20 kişilik, kendini milliyetçi ülkücü diye niteleyen faşist komandolarca saldırıya uğramıştır.

Kendisi ağır, yanındakilerin hafif yaralandığı olayda faşistlerin kendilerine taş, sopa, zincir ve bıçakla saldırdırdıklarını, kendilerini öldürmek istediklerini ve güçlükle komandoların, faşist zorbaların elinden kurtulabildiklerini belirten H. Tercan Özgül olay sonunda ilçe emniyet örgütüne başvurmuş ve gerekli soruşturmanın yapılmasını istemiştir. Bu arada yaralı olduğunu beyan etmesi üzerine sevkedildiği nöbetçi doktor tarafından da rapor verilmediğini belirten Özgül, durumu ayrıca ilgili bakanlıklara da telgrafla bildirdiğini belirtmiştir.

Gazetemiz bu faşist saldırıyı şiddetle kınar saldırganların elbet bir gün yasalar önünde hesap vereceğine inanır.

FİKİR MEYDANI

BİR GENELGE VE DÜŞÜNDÜRDÜKLERİ

Mehmet Altan Heper

Cumhuriyet Savcı Yardımcısı

KAMUOYUNDA ve basında yankılar uyandıran 28 Ağustos 1979 tarihli Adalet Bakanlığı Ceza İşleri Genel Müdürlüğünün İnfaz Yasasına ek hükümlerin aftan yararlanan hükümlülere uygulanmasına ve bununla ortaya çıkan sorunların giderilmesine ilişkin genelgesi bugünlerde Savcılıklara ulaştırıldı.

Bu genelge, kısa bir süre önce bazı Ağır Ceza Mahkemelerinin, 1803 sayılı Af Yasasından faydalanan müebbet hapse hükümlülerin içerde yatacağı süreyi hesaplamalarında, cezanın tamamından şartla salıverilmeye ait sürenin çıkartılmasından sonra, geriye kalan süreden her ay için 6 günlük indirim yapıldıktan sonra 12 yıllık af indirimini yapmalarına karşı Adalet Bakanlığının Yargıtay'a yazılı emirle başvurarak, bu tür uygulamalardan biri hakkında "Bozma" kararı aldırması üzerine gönderildi.

Yankısı, kamuoyunda bu tür hesaplamalarla tahliye olan ve içerde tahliye olacağı günü bekleyen hükümlüler, aileleri ve hukuk çevrelerinde huzursuzluk yarattı. Haksızlık olduğu yolunda bir kanı olan bu genelgede özet olarak şunlar yer almaktadır.

"Anayasa Mahkemesinin iptal kararı sebebiyle, müebbet ağır hapis cezaları 24 yıl ağır hapse çevrilenlerin, şartla salıverilmelerinde dışarıda geçirecekleri 1/3'lük sürenin 36 yıl üzerinden hesaplanması gerekmektedir.

Öte yandan 13 Temmuz 1965 tarihli ve 647 sayılı Cezaların İnfazı hakkındaki kanuna 3'e ek madde ile, geçici 7 nci maddeye bir fıkra ve bir geçici madde ilavesine dair 2148 sayılı kanunun 1 nci maddesi hükmü uyarınca, hükümlülerin yasada belirtilen infaz müesseselerinde, kaldıkları her ay için 6 günün, 647 sayılı kanunun 19 ncu maddesinin 1, 2, 3 ncü fıkralarına göre tespit edilerek şartla salıverilme tarihlerinden indirilmek suretiyle şartla salıverilme işleminin yapılacağı öngörülmüştür."

Genelgeye ayrıca Yargıtay 1'nci Ceza Dairesinin bu yoldaki 17 Temmuz 1979 gün ve 1979-3224-3167 sayılı karar örneği aynen alınmıştır.

Bence Adalet Bakanlığının görüşü ve Yargıtay 1 nci Ceza Dairesinin söz konusu kararı hatalı yazılı emirle bozulan Kocaeli Ağır Ceza Mahkemesi gibi Ağır Ceza Mahkemelerinin kararları doğrudur.

Bu infaz sorunu 1803 sayılı Af Yasasının 7/A bendindeki Af Yasasından müebbet ağır hapis cezaları 24 yıl ağır hapse çevrilenlerin, şartla salıverilmelerinde dışarıda geçirecekleri 1/3'lük sürenin, Af Yasası ile çevrilen ceza üzerinden hesaplanacağını öngören yasa hükmünün, Anayasanın eşitlik ilkesine aykırı olduğu için Anayasa Mahkemesince 13 Mart 1979 tarihinde esas 1978/67, karar 1979/14 sayı ile iptal edilip kararın 24 Mayıs 1979 tarihli Resmi Gazetede yayımlanması ve yürürlüge girmesiyle ortaya çıktı.

Şartla salıverme kararına karşı yazılı emir yolu

Anayasa Mahkemesi kararında Af Yasasının 7/A maddesindeki gibi 12 yıllık af indiriminin esas cezadan çıkartıldıktan sonra şartla salıverme gibi infaz kurumlarının uygulanmasını Anayasa'ya aykırı bulurken tartışmalara yolaçan her ay için 6 günlük indiriminde 1/3 lük şartlı salıverme süresi çıktıktan sonra yapılmasını dolaylı olarak göstermektedir.

Cezanın çektirilmesinde şartla salıverme ve her ay için 6 günlük indirim aynı yasanın, 647 sayılı Cezaların infazı hakkında kanununun birbirinden ayrı kopmaz birer unsurlarıdır. Her iki indirim de içerde kalınacak süreye ilişkin cezanın ferdileştirilmesi islah edici rolü, sosyal uyarma amacıyla konmuştur.

Aftan yararlanan müebbetlerle, yararlanmayanlar arasında 12 yıl fark olmalıdır

1973 yılı affından yararlanamayan bir müebbet ağır hapse hükümlünün bu cezası 36 yıl ağır hapis olarak düşünüldüğünden bunun 1/3 ü şartla salıverme ile düşürülür. Cezası 24 yıla iner, bu cezanın da her ayı için 6 gün indirim yapılacağından bu hükümlü yaptığımız hesaba göre 19 yıl 3 ay yatarak tahliye olacaktır. Bu konuda bir ihtilaf yoktur, aftan yararlanan müebbet ağır hapse hükümlünün ise bu süreden 12 yıl az yatması yani 7 yıl 3 ay yatması gerekir. Yargıtay 1 nci Ceza Dairesi değerlendirmesi bunun tam tersinedir. Yargıtay'ın alınan kararı ışığında hesaplamalar yaparsak aftan yararlanan müebbet hükümlünün 9 yıl 7 ay yatması gerekir. İki hesap arasındaki 2 yıl 4 ay fark, aftan yararlananların 12 yıllık kazancını dolayısıyla 9 yıl 8 aya indirmiş oluyor. Bu da büyük bir haksızlık ve TBMM'nin af iradesini tenzil etmek, bir bakıma hiçe saymak demektir.

Şartla salıverme kurumunun konuluş amacı ve uygulanması;

"Niteliği bakımından meşruten tahliye; cezanın infaz sırasında ferdileştirilmesidir. Zira Hakimin suçluyu iyice tanımaksızın onun islahı için lüzumlu olandan daha ağır hürriyeti bağlayıcı ceza hükmetmiş olması mümkündür. Hükümlünün suç işlediğine pişman olarak islahı nefs seylediğini ispatlayan iyi hali göz önünde tutularak, hükmedilen cezanın tamamı yerine getirilmeden, meşruten tahliye edilmek suretiyle cezanın şiddedi azaltılmış, böylecede onun cemiyet hayatına ıslah edilmiş iyi bir kişi olarak dönmesi sağlanmış olur." (M. Çağlayan Cezaların İnfazı Hakkında Kanun, Ankara, 1968 Sf 199)

647 sayılı yasada 1712 sayılı yasayla yapılan 1973 yılı değişikliklerleriyle şartlı salıverilme ile ilgili 19 ncu maddenin 1 nci fıkrasında "hükümlülük süresinin 2/3 ünü ve müebbet ağır hapiste 24 yılını çekmiş olup da tüzüğe göre, iyi halli hükümlü niteliğinde bulunanlar, talepleri olmasa da şartla salıverilir" hükmü yer almaktadır. Müebbet ağır hapis cezası için kanun iyi halle geçirilmesi gereken süreyi 24 yıl olarak kabul etmiştir. Bu da şartla salıverilme süresinin en uzun hürriyeti bağlayıcı ceza olan 36 yıl ağır hapis cezasının toplamı üzerinden 1/3 lük indirimi ve geriye kalandan her ay için 6 günlük indirimin yapılmasının doğruluğunu göstermektedir.

Şartla salıverilen kişi cezasını dışarda geçirdiği günlerde tespit edilen şartlara uymasa örneğin yeni bir suç işleyip hüküm giyerse eski cezasının 1/3 ünü her ay için 6 gününü tekrar cezaevine girerek yatacaktır. 1/3 lük şartla salıverme ile 6 günlük indirimin benzerliği ve aynı nitelikte oluşu da burada görülmektedir.

Konunun bir diğer önemli yanı yazılı emir yolu ile şartla salıvermeye ilişkin mahkeme kararlarının Yargıtayca bozulması ve bozma kararlarının hükümlülerin aleyhine uygulanıp uygulanamayacağıdır.

Yazılı emir yolunu düzenleyen CMUK 343. maddesinde "Mahkemelerden davanın esasına şamil olarak verilen hükümlerin bu suretle bozulması alakadar kimseler aleyhine tesir etmez" hükmü yeralmaktadır. Şartla salıverilme davanın esasına aittir ve Bağımsız Mahkemelerce karar altına alınır. CMUK nun 343. maddesinde geçen 'Hüküm' sözcüğünden yalnız beraaate veya mahkumiyete dair kararlar değil, davanın esasına taalluk eden, yani davaya nihayet veren hükümlerde dahildir. (M. Çağlayan, CEZA MUHAKEMELERİ USULÜ KANUNU, Ankara 1966 Sf. 292). Şartla salıverilme ile mahkeme davaya son veren, işin esasını halleden kararlardan birini vermektedir. Bu kararlar hükümlüler hakkında bu nedenle müktesep hak teşkil eder. Dolayısıyla Yargıtayca bozulsa bile hükümlünün aleyhine tesir etmez.

Türk Doktirininden Profesör Kunter şartla salıverme Muhakemesine ait kararların yanlış bile olsa aleyhte sonuç vermemesi bakımından Yargıtayca bozulamayacağını ifade etmektedir. (Prof. Dr. Nurullah Kunter, Ceza Mahkemeleri Hukuku, İstanbul 1978 Sf. 831)

Yazılı Emir Yolu olağanüstü ve istisnai bir yasa yoludur.

Yazılı Emir Yolu Adalet ve Kamu çıkarı düşünülerek hükmü bozulan Mahkemeye ve yasaların Türkiye'nin her yerinde aynı şekilde uygulanmasını sağlamak için uyarı amacıyla usul yasamıza alınmıştır.

Yargıtay 1. Ceza Dairesinin müebbetlere ilişkin şartla salıverme ve af indirimi konusundaki görüşü ve kararı Yargıtay kararlar dergisi genelgeler aracılığıyla öğrenildiği ve şartla salıverilmeye ait mahkeme kararlarının, hükümlüler aleyhine etkisi olmayacağı halde, bu durumdaki yüzlerce dava dosyası ve İnfaz evrakları söz konusu genelgeyle yazılı emir yoluna başvurmak için bakanlığımız istemektedir. Bu tutum, yazılı emir yolunu, Bakanlığa istisnai imkan olarak tanınmasından uzaklaştırılıp yürütmenin yargıya müdahalesi olarak düşünülebilir.

Huzursuzluğu yaratan nedir?

Bakanlığımızın genelgesinde "değişik uygulamalarla yasanın öngörmediği ve eşitsizliklere neden olan uygulamanın, cezaevlerimizde huzursuzluk ve tedirginliğe yol açtıktan başka, bazı hükümlüler yönünden de sonradan, arzu edilmeyen üzücü sonuçlar verdiği" ifade edilmektedir.

Eşitsizliği yaratan bence 12 yıllık af indirimini 9 yıl 8 aya indiren anlayış ve uygulama olacaktır. Ağır Ceza Mahkemelerinin düzgün bir hesaplamayla verdikleri şartla salıverme kararları, müddetnameler huzursuzluk yaratmamaktadır. Fakat bu anlayışla tahliye olanlar tahliye olacağı günü bekleyenler Bakanlığın bu tutumu ve bu genelgeyle huzursuz olmuşlardır.

Modern infaz sistemleri hükümlüyü ailesi yakın çevresi, bütün toplam ile birlikte ele alır. Tahliye olan kişilerin tekrar cezaevlerine doldurulması gittikçe genişleyen çevrelerde şiddetle tepkiler doğuracaktır. Bütün korkular güvensizlikler, adaleti ve demokratik anlayışı zedelediği için son tahlilde toplumsal kargaşalığa yarayacaktır.

Bütün bunların dışında henüz Yargıtay 1 nci Ceza Dairesinin bozma kararına karşı Ağır Ceza Mahkemeleri uyma veya ısrar kararı vermediklerinden konunun Yargıtay Ceza Genel Kuruluna götürülebileceği unutulmamalıdır.

Mevcut şartlarda, tahliye olan müebbet hükümlülerin tekrar cezaevlerine alınmasının ve Yargıtay 1 nci Ceza Dairesinin yanlış bulduğumuz kararının uygulanmasını zayıf bir ihtimal olarak görüyorum. Fakat bütün ilgililer titizlikle bu soruna eğilmeli ve sahip çıkmalıdır

ÇIKTI

eğitim Mücadelesi

EYLÜL 1979 İKİ AYLIK DERGİ SAYI: 3

EĞİTİM OLAYLARI VE YORUMLAR

- OKURLARLA
- İSTANBUL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRÜ HIZIR EKŞİ İLE SÖYLEŞİ
- ÖĞRENCİLERDEKİ KOLAY YOLDAN, EMEK HARCAMADAN SINIF GEÇME EĞİLİMİ VE BAZI «SOL» AKIMLARIN BU EĞİLİMİ KÖRÜKLEYEN YANLIŞ TUTUMLARI ÜZERİNE
- YENİ EĞİTİM-ÖĞRETİM DÖNEMİNDE İLKÖĞRETİM
- M.E.BAKANLIĞI AÇIKLADI: KAYITLARDA PARA ALINMAYACAK!
- ÖĞRETMEN VE «YASAK YAYIN BULUNDURMA»
- BİZE GELENLER

EĞİTİM FORUMU

Dr. Tahire Ö. MERDOL — ÇOCUKLAR ÖLMESİN
Dr. Fikret BAŞKAYA — BURJUVA TOPLUMUNDA EĞİTİMİN TEMEL İŞLEVLERİ
Mehmet BAŞARAN — BAŞARI SORUNU
Belkis VASSAF — A.B.D.'DE ÖĞRETMENLERİN BAŞINA GELENLER
Dr. Emer AYANOĞLU — TÜMASDA ÖRGÜT İÇİ DEMOKRASİ ÜZERİNE
İsmail GÖLDAŞ — MİLLÎ KURTULUŞ SAVAŞINDA ÖĞRETMEN ÖRGÜTLENMESİ (II)
Nurdan ASLAN — KİTLE EĞİTİMİ VE TÜRKİYE'DE DURUM (III)
Falk AKÇAY — EĞİTİMİN DEMOKRATİKLEŞTİRİLMESİ!
Yılmaz ELMAS — TÖB-DER EĞİTİM YAYINLARI
Zübeyde Nuşirevan Efem NEJAT — ETEM NEJAT ARKADAŞ
Kenan AKÇAY — ÖĞRETMEN OKULLU GENÇLERE VE BUGÜNKÜ İLKOKULLARIMIZ
Çeviri: Osman ÖNER — EĞİTİM SORUNLARIMIZ
— ELİLİERİN VE YETMİŞLERİN TARİH KİTAPLARI

BELGELER

- HÜKÜMET PROGRAMLARINDA EĞİTİM (1943-1946)

Yıllık Abone Tutarı: 180 TL.
Yazışma Adresi: P.K. 66. Tophane—İST.

ÜSKÜDAR 1 Cİ İCRA MEMURLUĞUNDAN
ÖDEME EMRİNİN İLANEN TEBLİĞİ
DOSYA NO— 1979/1947

Mehmet Yazıcı vekili A. Mine İslamoğluna ve Av. İsmail Hakkı İslamoğlu'na 28. 1. 1979 tanzim tarihli 28. 5. 1979 vade tarihli bir adet 30.000 TL.lık emre muharrer senet karşılığı icra masrafları faiz ücreti vekalet ödemeye borçlu Ümraniye alamdağ Caddesi No. 10 da mukim iken halen adresi meçhul Yavuz Özdemir'e gönderilen ödeme emri bila tebliği iade edilmekte ve yaptırılan zabıta tahkikatı sonu adresi meçhul kalmakta olduğundan gerekli tebligatın 7201 sayılı tebligat kanunun 28 ve 31 ci maddeleri gereğince ilanen tebliğine karar verilmiştir.

Bu ilanın gazete ile neşri tarihinden itibaren kanuni süreye 30 gün ilavesiyle 40 gün içinde borcu ödemeniz, borcun tamamına veya bir kısmına veya senet altındaki imzanın size ait olduğuna dair bir itirazınız varsa 35 gün içinde icra dairesine bildirmeniz aksi halde imzanın sizden sadır sayılacağı imzanın haksız yere inkar ederseniz para cezasıyla cezalandırılacağınız senedin kambiyo senedi niteliğinde veya borcun itfa veya imhal edildiğine dair bir itirazınız varsa yine bu müddet içinde tetkik mercine müracat ederek takibin durdurulduğuna dair bir karar getirmeniz aksi halde cebri icraya devam edileceği borcu ödemeniz veya itiraz etmezseniz 40 gün içinde 74 cü madde gereğince mal beyanında bulunmanız hiç beyanda bulunmaz veya hilafı hakikat beyanda bulunursanız hapisle cezalandırılacağınız tebliğ yerine geçmek üzere ilan ve ihtar olunur. 13.9.1979

(Basın - 6701-938)

Geçtiğimiz Hafta

"Anarşi bölgesinde" yoğunlaşan olaylar ve suç örgütü

Geçtiğimiz hafta kamuoyunda en fazla yankı yaratan olay şüphesiz ki değerli bilim adamı, Çukurova Üniversitesi Rektör yardımcısı Fikret Ünsal'ın öldürülmesi idi. Öldürülme olayının hemen sonrasında katil de teşhis edildi. Katil gene bir komando. Aydın Telli. Prof. Dr. Ünsal'ın öldürülmesi tüm yurtsever demokrat kişilerce protesto edildi. Çukurova Üniversitesi Eğitime ara verdi, Üniversite personeli protesto için acil vakalar dışındaki sağlık hizmetlerini bir süre durdurdular.

Bu olayla birlikte dikkatler anarşinin pilot bölgesine, Adana bölgesine çevrildi. Adana, siyasi cinayetlerin saldırı ve bombalama eylemlerinin zaten en yoğun olduğu illerimizden biriydi. Tıp Kurucularından Av. Ceyhun Can ve peşinden Prof. Ünsal'ın öldürülmesiyle birlikte, MHP'nin bu bölgeyi anarşiyi körüklemek için özellikle seçtiği ve buraya güç yığdığı açığa çıktı. Ünsal'ın teşhis edilen katili Aydın Telli bir süre önce aynı bölgede yakalanan Ferhat Tüysüz'ün hücresinde eylemler yapan bir komando. TİT (Türk İntikam Tuyagı) şefi olan Cengiz Ayhan'da Mersin de yakalandı. Yapılan ilk tespitlere göre, Tüysüz ve Ayhan'ın kaçarken geldikleri bölgelerdeki eylemlerinin sayısı bir hayli kabarık. Görünen o ki, MHP'nin illegal örgütlerinin faaliyetlerinin odaklarından biri olan bu bölgede yapılan operasyonlar önemli yeni ipucları verecek.

SEÇİM KAMPANYASI SÜRÜYOR

Geçtiğimiz hafta AP, seçim kampanyasını Demirel'in Konya toplantısıyla açtı. Demirel'in kampanya dolayısıyla yaptığı konuşmalar, AP'nin seçimler sonunda iktidar olmaktan çok Ecevit Hükümetinin yıkılmasını hedeflediğini gösteriyor. Demirel seçimlerin Hükümetin kaderini tayin edeceğini söylüyor.

Ecevit Hükümetinin, Demirel'in Konya gezisine cevabı ise tahıl ambarı Konya'da, bugdaya 80 kuruş prim verileceğini ilan etmesi oldu. Hükümet seçimler yaklaştıkça bunun yanında çeltik, mısır bakliyat ve benzeri tarım ürünlerinin taban fiyalarının arttırılacağını açıkladı. Üreticiler de haklı olarak hep seçim olsa" demeye başladı.

Geçtiğimiz hafta TİKP'de temel seçim sloganını açıkladı. MHP'ye oy verme, hesap sor" TİKP il ve ilçe örgütleri kendi bölgelerindeki bağımsızlıtan ve demokrasiden yana açık tutum alan adayları destekleyecekler. TİKP, TİP ve TİSP gibi Moskova yanlısı partileri halkın ciddiye almadığını belirterek naylon partiler olarak niteledi.

BLOKSUZLAR KONFERANSI SONA ERDİ

Bu yıl Havana'da yapılan Castro ve benzerlerince RUSYA'nın güdümüne sokulmaya çalışılan Bloksuzlar 6 Konferansı başarıyla sona erdi. Özellikle Tito'nun sözcülüğünü yaptığı bağımsızlığına tutkun ülkeler Castro ve yandaşlarının tutumuna karşı çıktılar. Tito, Zirvenin ertesinde Belgrad'da "Bloksuz ülkeler doruklarının hiç birinde ekonomik ve politik hegemonyaya karşı bu kadar iyi karşı durulmamış, aynı zamanda bloklar karşısında bağımsızlık ilkeleri bu kadar iyi savunulmamıştır" derken bu durumu dile getiriyordu.

MENKUL SATIŞ İLANI
KADIKÖY 3. İCRA MEMURLUĞUNDAN
979/2329

Bir borçtan dolayı mahçuz olup açık artırma suretiyle satılmasına karar verilen 1 adet 50.000. lira kıymetinde ki planya makinası halen bulunduğu Kadıköy Bahariye Kuzukestane sok. no. 2/A da satılacaktır. Birinci satışın 20. 9. 1979 günü saat 12. 15. ila 12.30 arasında yapılacağı bugün de talip çıkmaz veya teklif edilen bedel kıymetin % 75 şini bulmazsa 21. 9. 1979 günü aynı yer ve saatte yapılacak ikinci artırma ile en çok fiyat verene satılacaktır. Tellaliyenin ve ihale pulunun alıcıya ait olacağı ilan olunur. 3. 9. 1979

(B. 6703-937)

BULMACA

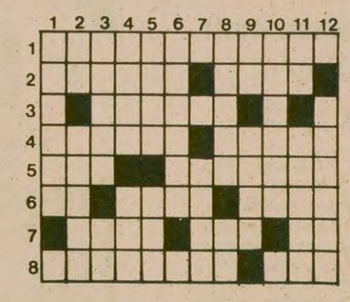

SOLDAN SAĞA: 1 Geçenlerde yakalanan ve sekiz kişinin katili olarak yargılanacak olan ülkücü komando. 2) Eski bir Doğu Anadolu uygarlığı- Bağışık, hariç. 3) Karadan denize esen hafif rüzgar. 4) Ulaşmak eylemi, bağlantı-Tersi tanrıça 5) Kaba bir ünlem-Bir iskambil oyunu. 6) İz, İşaret-Bir erkek adı-Tersi kiraya verilerek gelir getiren mülk. 7) Gerçekleşmesi zamana bağlı geniş ölçüdeki istek-Tersi katışıksız, saf-Öğütülmüş buğday, 8) Olmakta olan, olup biten-Tarımla ilgili bir devlet kuruluşunun kısa adı.

YUKARIDAN AŞAĞI: 1) 15-16.yy'larda yaşamış olan ünlü bir divan şairi. 2) Erken-Bir mikroskop camı. 3) Güneydoğu Anadolu'da bir petrol merkezimiz-Su (eski dil) 4) Tersi açıklama-Tersi tüfekte nişan almaya yarayan kertik. 5) Süvari-Bir emir. 6) Yakalamak. 7) Parça, parçaçık. 8) Bir peygambere inananların tümü-Bir sayı. 9) Yugoslavya'nın uluslararası trafik işareti-Azim ölçe. 10) Dilenciye verilen. 11) Sıkıntı belirten bir ünlem-Şekerli nişastayı ağdalaştırarak yapılan bir tatlı. 12) İtalya'da bir kent.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	H	A	R	A	K	İ	R	İ	■	Ç	O	K
2	İ	T	İ	M	A	T	■	F	■	İ	N	A
3	P	İ	N	A	R	■	O	L	A	Ğ	A	N
4	O	L	İ	M	P	İ	Y	A	T	■	T	A
5	K	■	S	■	U	L	U	S	A	L	■	P
6	R	A	R	A	Z	■	N	■	H	İ	D	E
7	A	■	E	H	■	E	C	Z	A	C	İ	■
8	T	U	T	U	K	L	U	K	■	E	Ş	■

"AFGANİSTAN İSLAM CEPHESİ" LİDERİ HALİS:

"Ordu birlikleri silahlarıyla saflarımıza katılıyor"

İSLAMABAD

Afganistan'da Moskova yanlısı Taraki yönetimine karşı ayaklanan Müslüman gerillalar, son çarpışmalarda, hükümete bağlı 10 askeri ve hükümet yanlısı 15 görevliyi daha öldürdüler. Bu arada "Afganistan İslam Cephesi" lideri Muhammed Halis, Ordu birliklerinin giderek daha hızlı bir şekilde kendi saflarına katıldıklarını ve beraberlerinde çok sayıda Sovyet yapısı silahlar getirdiklerini belirtti.

Halis İtalyan TV'sine Peşavar kentünde verdiği demeçte, Taraki kuvvetlerinin Paktia eyaletine karşı sürekli saldırıda bulunduğunu ancak, bölgenin denetiminin kendi ellerinde olduğunu söyledi. Halis, İran ve Pakistan'dan yardım aldıkları şeklindeki hükümetin iddialarını reddetti.

Taraki'ye karşı çarpışan bir Afgan gerilla

YÜKSELEN KİTLE MÜCADELESİ KARŞISINDA...

El Salvador'da ordu alarma geçti

● Öğretmenlerin, işçilerin ve öğrencilerin düzenlediği büyük gösteriler polisin ve faşistlerin saldırıları ile önlenmeye çalışılıyor

SAN SALVADOR

Siyasi olayların ve karışıklıkların yoğun bir biçimde sürdüğü El Salvador'da, yönetimin zor duruma düştüğü bildiriliyor.

Ülkenin bağımsızlığa kavuşmasının 158. yıldönümü 15 Eylülde hükümet kuvvetlerince öldürülen sol eğilimli iki kişinin cenaze töreni nedeniyle ordunun alarma geçirildiği kaydedildi.

Yönetimin baskılarına karşı kitle mücadelelerinin arttığı El Salvador'da, en son 20 bin öğretmen direnişe geçmiş ve başkentte büyük bir gösteri düzenlemişlerdi. Diğer sol eğilimli işçi ve öğrenci gruplarının da katıldığı gösteriye polisler ve faşistler ateş etmiş, olaylar sonucu 2 kişi ölmüştü.

Geçtiğimiz hafta ise sol eğilimli 7 öğrencinin "Ulusal Muhafızlar" tarafından öldürüldüğü San Salvador'daki kaynaklarca açıklandı.

HİLELİ SEÇİMLER VE BASKILAR

Orta Amerika'nın en küçük ancak, nüfus yoğunluğu bakımından en kalabalık ülkesi olan El Salvador'da bilindiği gibi faşist yönetim 1972'deki seçimlere hile katarak iktidara gelmişti. Aynı hile 1977'deki seçimlerde de yinelenmiş buna karşılık ülkedeki yurtseverler ortak olarak yönetime karşı mücadele kararı almışlardı. 1977'den sonra hükümet desteği altında, terör eylemlerini hızlandıran faşistler, 6'sı papaz, yüzlerce insanı katlettiler. Uluslararası Af Örgütünün son raporuna göre, El Salvador'da 100'den fazla insan kayıp.

El Salvador'daki gelişmeleri izleyen Batılı gözlemciler Sandinista cephesi gibi uzun bir gerilla savaşı tecrübesi olmayan El Salvadorluların, şimdilik çeşitli gösterilerle dünya kamuoyunun ilgisini çekmek istediklerini söylüyorlar.

Frankfurter Allgemeine
ZEITUNG FÜR DEUTSCHLAND

"BUGÜNKÜ KÜRT HAREKETİNİ YÖNLENDİRENLER MOSKOVA YANLISI"

FRANKFURT BÜROSU

Frankfurt'ta yayınlanmakta olan "Frankfurter Allgemeine Zeitung" gazetesi, Kürt meselesi ile ilgili bir yorum yayınlayarak, bugünkü Kürt hareketini yönlendirenlerin Moskova yanlısı olduklarını belirtti.

Harold Vocke imzalı yazıda, Kürdistan Demokrat Partisinin (KDP), "İran Şubesi Genel Sekreteri" Abdurrahman Kasımlu'nun Talabani'ye yakın görüldüğü kaydediliyor. Kürt hareketinin geçirdiği gelişmeleri Barzani'nin liderlik yaptığı zamandan itibaren özetleyen yazar İran'ın desteğinin çekilmesiyle başlayan çöküşün Barzani'nin rakibi Talabani'ye yaradığını söylüyor.

Talabani'nin yalnız "Kürdistan ve Kürt Milli Hareketi" adlı kitabında değil, kendi kurduğu "Kürdistan Yurtsever Birliğinin" şefi olarak da Moskova yanlısı Arap hükümetleriyle işbirliğini savunduğunu ortaya koyan yorum, Türkiye'deki Kürt meselesine de kısaca değiniyor. Yorumcu Vocke, yayınladığı kitaplarla Türkiye'deki Kürt meselesine yanlış bakan Alman yazar Jürgen Roth'u eleştiriyor.

Iranlı Kürt lider Kasımlu'nun geçenlerde Tahran'da Batılı gazetecilere, partisinin Moskova ile hiç bir direk bağlantısı bulunmadığını söylemesinin kendisini kurtarmayacağını belirten yazar Vocke, Kasımlu'nun geçmişini anlatıyor ve bir yazısında partisinin İran'daki Moskova yanlısı "Halkın Fedailerine" yakın olduğunu itiraf ettiğini hatırlatıyor.

AMERİKA, RUSYA, SALT-2, AVRUPA, TESLİMİYETÇİLER, DİRENİŞÇİLER...

Batı Avrupa'yı tehdit altında bulunduran Sovyet füzeleri

MOSKOVA RADYOSU:

"Nükleer bir savaşa hazırlanmak Avrupa'nın sonu olur"

● *"Avrupa'ya silah yerleştirmek, Avrupa'nın güvenliğini dinamitlemek demektir"*

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Moskova radyosu önceki gün yaptığı bir yorumda Avrupa'yı nükleer bir savaşla tehdit etti.

Yorumda şu görüşlere yer verildi.

"Batı Avrupa'ya 600 adet nükleer başlıklı füze yerleştirilmek isteniyor. Bu füzeler stratejik füzelerdir. Bundan amaç Avrupa'daki güç dengesini NATO lehine bozmaktır. Bu bir meydan okumadır ve Avrupa için çok tehlikelidir. Çünkü meydan okumaya karşılık verilir...

"Üstelik bu tutum geriye doğru atılmış bir adım niteliği taşımaktadır. Bu durumda Viyana'da karara bağlanan karşılıklı kuvvet indirimi görüşmeleri dondurulur. SALT-3 görüşmelerinin eşiğinde Avrupa'ya silah yerleştirmek, SALT görüşmelerini ve Avrupa'nın güvenliğini dinamitlemek demektir...

İkinci Dünya Savaşının dersleri hala unutulmadı. Şimdi küçük nükleer savaşlara hazırlanmak Avrupa'nın sonu olur."

Haig, Sovyet tehlikesine yeniden dikkat çekti

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Bir süredir Kanada'yı ziyaret etmekte olan NATO eski Başkomutanı General Aleksandr Haig Sovyetlerin askeri alanda gittikçe artan bir tehlike haline gelmesini endişeyle karşıladığını bir kez daha tekrarladı.

Haig, ABD'nin askeri gücünü artırmaması halinde, Sovyetler'in 1989 yılına kadar silahlanma alanında elde edeceği üstünlüğe yetişme olanağının kalmayacağını da belirtti.

Haig aynı zamanda Washington'un dünyanın her yerinde gelişen Sovyet müdahalelerine karşı daha kararlı bir şekilde karşı çıkmasını istedi.

General Haig ABD'deki Başkanlık seçimine Cumhuriyetçi Partiden adaylığını koymayı düşündüğünü de açıklamasına ekledi.

Senatör Javits: *"SALT-2'nin onaylanma şansı yüzde elliden fazladır"*

WİLLİAMSTOWN(AA)

ABD Senatosu Dış İlişkiler Komisyonu üyelerinden Cumhuriyetçi Parti Senatörü Jacob Javits, Salt-2 Anlaşmasının onaylanma şansının yüksek olduğunu iddia etti.

Küba'daki Sovyet askeri birliği sorununun çözülmesinin bir kaç haftalık iş olduğunu söyleyen Senatör Javits, bu şartlarda SALT-2'nin yılbaşından önce onaylanması ihtimalinin yüzde elliden fazla olduğunu iddia etti.

ABD Eski Başkanı Nikson

RİCHARD NİKSON:

"Barış için Çin'in askeri yönden güçlü olması gerekir"

HONG KONG(AA)

ABD eski başkanı Richard Nikson, Sovyetler Birliği'nin Asya'daki saldırganlığına karşı Japonya ve Çin'in askeri yönden güçlendirilmesi gerektiğini belirtti.

Çin'e giderken iki günlük özel bir ziyaret için Hong Kong'a uğrayan Nikson, Havaalanında düzenlediği basın toplantısında, ekonomik ve askeri yönden zayıf bir Çin'in Sovyetler Birliği'ne Asya'da savaşma cesareti vereceğini söyledi.

Barışın, Birleşmiş Milletlerde masaya oturarak sağlanamayacağını belirten Nikson, şöyle dedi: "Barış için güçler dengesinin büyük önemi vardır. Bu açıdan bakıldığında Çin özel bir önem taşımaktadır."

Hollanda-Almanya görüşmesi, teslimiyet-direniş mücadelesi

"Cruise" füzesinin yapımı, son derece gelişmiş bir teknoloji ile gerçekleştiriliyor. Fotoğrafta bir uzman, füzenin elektronik donanımını tamamlarken.

NİYAZİ TERZİ (ROTTERDAM)

Hollanda Dışişleri Bakanı Chris Van Der Klaauw, Federal Almanya'ya yaptığı resmi ziyaret sırasında Dışişleri Bakanı Hans Dietrich Genscher ile Avrupa'nın güvenliği konusunda önemli bir görüşme yapmıştı. İki Dışişleri Bakanı, özellikle Sovyet SS-20 nüklere füzelerinin yarattığı ciddi tehdide karşılık, Pershing-2 füzelerinin geliştirilmesi konusunu ele almışlardı.

Avrupa'da Sovyet tehdidine karşı direnme eğiliminin önde gelen temsilcilerinden olan Genscher ve Klaauw'un bu görüşmesi, direnme eğiliminin Avrupa çapında birliğine önemli bir katkıda bulundu. Buna karşılık, Hollanda ve B. Almmanya'nın teslimiyetçileri bu görüşmeden ciddi şekilde rahatsız oldular. Her iki ülkede de direnme eğilimi gelişen bir yol izlemekle birlikte dış politika konularında esas olarak hala teslimiyetçiler etkinliği elde tutuyorlar. Özellikle Hollanda parlamentosu bu konuda olumsuz tutumunu sürdürüyor. Hollanda parlamentosunun bu tutumu Genscher, Klaauw görüşmesinin hayata geçirilmesinde ciddi bir engel oluşturuyor.

SS-20, SALT-2 VE PERSHİNG-2

Bilindiği gibi orta menzilli Sovyet SS-20 füzeleri 3 nükleer başlıktaşıyor. Avrupa'nın doğu sınırına yerleştirilen bu çok gelişmiş füzeler, kıtanın tümünü tam bir nükleer tehdit altında tutuyor. Orta menzilli olduğu gerekçesiyle SALT-2'nin kapsamı dışında tutulan bu füzelere karşı şu anda Avrupa'nın elinde etkili bir füze sistemi bulunmuyor. Avrupa'da SALT-2 ile ilgili tartışmaların temel konularından birini oluşturan bu füzelere karşı, akla gelen tek etkili önlem Pershing—2 füzelerini geliştirmek.

Van Der Klauw—Genscher görüşmesi Hollandalı direnişçiler için ve Hollanda'nın Avrupa güvenliğine katkısı bakımından önemli bir gelişme sağladı. Ancak Hollanda hükümeti Sovyetler Birliği'ne karşı izlediği "askıya alma" siyasetini sürdürmeye devam ediyor. Eski Başbakan ve ana muhalefet partisi lideri Den Uyl ise teslimiyetçi hareketin önde gelen bir kişisi olarak, SALT-2'nin onaylanması ve Avrupa'nın Sovyet tehditi karşısında eli kolu bağlı kalması yönündeki görüşlerini savunmaya devam ediyor.

ORTA DOĞU

Japonya BM 34.Dönem Toplantısında, Filistin halkının hakları için çaba harcayacak

● Mısır ve İsrail, askeri alanda "işbirliğini" artıracaklar

● Sedat-Begin zirvesi, kasım ayında Assuan'da yapılacak

TOKYO/KAHİRE

Dışişleri Bakanlığı yetkilileri, Japonya'nın, BM 34. Dönem Toplantısında, Filistin halkının kendi geleceğini tayin etmesi yolunda çaba göstereceğini belirttiler.

Yetkililer, Dışişleri Bakanı Sonoda'nın BM'de yapacağı konuşmada, İsrail'in Doğu Kudüs de dahil, işgal ettiği bütün Arap topraklarından çekilmesini isteyeceğini kaydettiler.

Japon yetkililer ayrıca, Orta Doğu görüşmelerine FKÖ'nün de katılması yolunda çaba harcayacaklarını ifade ettiler.

MISIR—İSRAİL "İŞBİRLİĞİ"

İtalyan "ANSA" Ajansının bildirdiğine göre, Mısır ve İsrail, Sina'da BM askerlerinin yerini alacak ortak askeri devriyeler kurmaya hazırlanıyor ve askeri konularda işbirliğini artırıyorlar.

"ANSA"ya göre, Mısır ve İsrail, Orta Doğu'da "istikrarı koruma" karşılığında, ABD'den daha fazla askeri yardım alabilmek için ortak çabalarını sürdürecekler.

"ANSA", Filistin sorununa kısa bir süre içinde "çözüm" zorunluluğu gören Mısır ve İsrail'in, diğer konulara ilişkin anlaşmalar imzalayarak işbirliğini geliştireceklerini haberlerine ekliyorlar.

SEDAT—BEGİN ZİRVESİ

Mısır'da yayınlanan haftalık "Rose El Yusuf" dergisinin bildirdiğine göre, Enver Sedat ile Menahem Begin arasındaki toplantı gelecek kasım ayında Mısır'ın Assuan kentinde yapılacak.

Sedat ilk kez Beginle, 1977 Kasımında Kudüs'te biraraya gelmişti.

ARAFAT CEZAYİR'DE

İspanya'dan sonra Cezayir'e gelen FKÖ lideri Yaser Arafat, Devlet Başkanı Cadli Bencedid ile görüşmelere başladı. Arafat'ın Cezayir'den sonra Fas'a gideceği ve Kral 2. Hasanla görüşeceği belirtildi. Arafat'ın Batı Sahra sorunu konusunda iki ülke yetkilileriyle görüşeceği gelen haberler arasıda.

Bu arada İspanya hükümeti, Arafat'ın ziyaretini "olumlu" olarak değerlendirdi. Hükümetin yayınladığı bildiride, Orta Doğu'da barışın, ancak BM ilke ve kararlarına uyulduğu ve Filistin halkının meşru haklarının tanındığı koşullarda gerçekleşebileceği kaydedildi.

Rusya-Etyopya "işbirliği" anlaşması imzalandı

ADİS ABEBA

Sovyetler Birliği ve Etyopya'nın teknik ve ekonomik alanda bir işbirliği anlaşması imzaladıkları açıklandı.

Etyopya'nın başkenti Adis Abeba'daki kaynaklar, petrol araştırması, traktör yapımı, tarımsal araçlar ve Assad rafinerisinin yapımı konusunda iki ülke arasında işbirliği anlaşması imzalandığını bildirdiler.

Anlaşmayı, kısa bir süre önce ülkeyi ziyaret eden Sovyet Başbakanı Aleksi Kosigin ile devlet Başkanı Haile mengistu imzaladılar.

MOSKOVA YANLILARI KÜRDİSTAN'DAN SONRA BELÜCİSTAN'DA!

İran Belücistan Savcısı, bölgedeki olaylar konusunda hükümeti uyardı

● İran, Amerikan askeri personeli kullanılmasına izin veren yasayı yürürlükten kaldırdı

TAHRAN

İran'ın güneydoğusunda, Pakistan ve Afganistan sınırları yakınında bulunan Sistan-Belücistan Eyaleti Devrim Savcısı, bölgede kaygı verici olaylar olduğunu, bunların çok yakında izlenmesi gerektiğini belirterek hükümete bir uyarıda bulundu.

Devrim Savcısı, yasaklanan "Belücistan Kurtuluş Cephesi'ne bağlı silahlı grupların bölgede güvensizlik ortamı yarattığını belirtti. Savcı, "SAVAK ajanları ve feodallerin" de bölgedeki eylemlerini yürütebilmeleri için "sol muhalefete" katıldıklarını bildirdi. İran yetkilileri, "sol muhalefet" ile, Moskova yanlısı Tudeh partisiyle "Halkın Fedaileri" ni kastediyorlar.

Devrim Savcısı ayrıca, bölgedeki fakirlik sorununun "kesin olarak" ele almasını istedi. Savcı bölgede çıkacak olayların sorumluluğunun hükümete ait olacağını sözlerine ekledi.

Başbakan Mehdi Bazergan, ülkenin en fakir eyaletlerinden biri olan Belücistan'a kısa bir süre önce bir geziye çıkmıştı. Bu arada İranlı yetkililer, Belücistan'a ve diğer eyaletlere bir günlük petrol gelirini vermeyi kararlaştırdılar. İran'ın bir günlük petrol geliri yaklaşık 70 milyon dolardır.

SADR'IN ELEŞTİRİSİ

İran'ın önde gelen ekonomistlerinden Hasan Beni Sadr, Bazergan Hükümetini ülkeyi geriye döndürmekle suçladı. Sadr, Bazergan'ın Şah dönemini yaşatmaya çalıştığını ileri sürdü.

Sadr demecinde, felce uğrayan İran ekonomisinin 20 yıldan fazla ömrü olmayacağını savundu, buna neden olarak da Bazergan Hükümetinin aldığı kararları gösterdi.

ABD PERSONELİ YASAKLANDI

Tahran basını, İslam Devrim Konseyi'nin 15 Eylülde kabul ettiği bir kararnameyi yayınladı. Kararnamede, İran Savunma Bakanlığının ABD askeri personeli kullanmasına izin veren yasanın yürürlükten kaldırıldığı belirtildi.

1947 yılında, Iran ve ABD hükümetleri arasında askeri konuda bir anlaşma imzalanmıştı.

HUMİ İSTİFA ETTİ

Ayetullah Homeyni'nin, Devrim Mahkemeleri ve savcılarının hükümete uymaları gerektiğini söylemesinden sonra Tahran Devrim Başsavcısı Ayetullah Ahmet Azari Humi görevinden istifa etti.

Humi'nin istifası Homeyni tarafından da kabul edildi.

Homeyni, Islam Devrim Mahkemelerinin hükümetin işlerine karışmasını da yasaklamıştı.

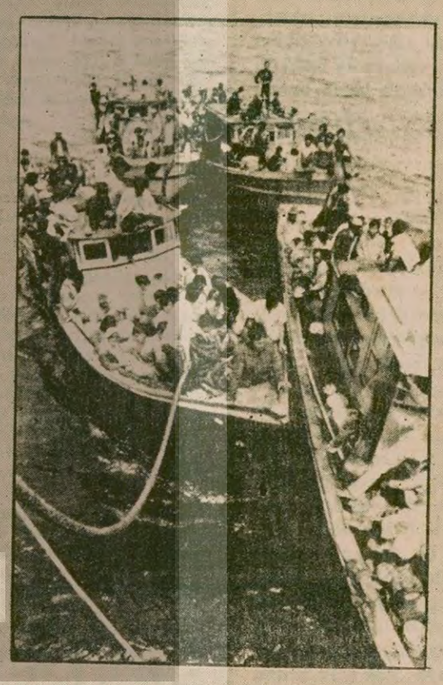

VİETNAMLI GÖÇMENLER:

"Sovyet gemileri bizi gördü, ama kurtarmadan dönüp gitti"

MANİLA

Amerikan roket atar gemisi "Jouett" tarafından açık denizde bulunup kurtarılan 27 Vietnamlı göçmen, "Bizi Sovyet gemileri gördü, ama bizi almadan dönüp gitti" dedi.

Vietnamlı göçmenler, fırtınalı bir havada eski bir tekne içinde açık denizde yol alırken, Amerikan gemisi tarafından kurtarılmadan iki gün önce, Soyvet savaş gemileri tarafından görüldüklerini belirttiler. Göçmenler Sovyet gemilerinin bir süre kendileriyle aynı yönde yol aldığını, ancak daha sonra kendilerini kurtarmadan dönüp gittiklerini söylediler.

Göçmenler ABD savaş gemisince, Filipinler'deki "Subic By" Amerikan üssüne getirildiler.

RODEZYA'DA IRKÇILARLA UZLAŞAN YÖNETİM MEŞRU İMIŞ...

Muzorewa, Yurtsever Cephe'ye ödün vermeyeceğini ileri sürdü

LONDRA

Rodezya sorununa barışçı bir çözüm bulmak amacıyla Londra'da düzenlenen konferansın ilk hafta çalışmalarını tamamlayarak Salisbury'ye dönen ırkçı beyazların işbirlikçisi Başbakan Abel Muzorewa, Yurtsever Cephe gerillalarına ödün vermeyeceğini ileri sürdü.

Güvenlik kuvvetlerini kimin kontrol edeceği sorununun tartışılamayacağını ve bu konuda uzlaşmanın mümkün olmadığını iddia eden Muzorewa, "Tartışamayacağımız konuların başında güvenlik kuvvetlerimiz, ordumuz, yasal sistemimiz ve düzenimiz bulunmaktadır" dedi.

Muzorewa, "Biz Londra'ya yalnızca bağımsız bir Anayasa hazırlanmasını tartışmak için geldik, başka bir şey için değil" dedi.

konuklarımız

Enflasyonist gidiş ve vergi adaletsizliği (1)

Yılmaz Şengözer
BANKSİF Genel Sekreteri

Toplumsal tarih biliminin ışığı altında, üretim güçlerinin gelişmesini izlersek, insanlık tarihinin değişik aşamalardan, farklı üretim tarzlarından geçtiğini görürüz. Her toplumun hayatındaki bu olgunun yani gelişme ve evrilmenin dolayısı ile toplumların gelişme doğrusunun toplumsal mülkiyetten bireysel mülkiyete giden bir yol üzerinde olduğu görülür. Emekçinin çalışarak karşılığında aldığı ücretle ufak da olsa bir servete sahip olma isteği çalışmasının motifi, üretim sisteminin kanı, ulusun zenginliğidir. Toplumumuz emekçileri, sendikal güçleri sayesinde, yakın zamana kadar gelirlerinin ufakta olsa bir bölümünü bankaya yatırmaya, bir iki hisse senedi, tahvil sahibi olmaya, borçla taksitle küçük bir ev, bir iki bilezik edinmeye böylece mütevazi bir servete sahip olmaya çabalamakta çalışarak emeği sayesinde ailelerini tatmin eden bir gelir-servet dengesi kurmakta idi. Bu sayede sosyal huzur, denge ve sosyal refah sağlanabilmekteyken, bu denge ekonominin hızlı fiyat artışı sürecine girmesi ile emekçilerin yaşamını ve dolayısıyla ekonomik yapının sağlığını bozacak boyutlara varmıştır. Bozulan bu denge sonucu sahip olunan bu servetin, cari para birimi ile saptanan nakdi değeri inanılmaz bir hızla artmıştır.

Bugün küçük bir otomobilin durduğu yerde değerinin yarım milyona, ufacık bir dairenin bir milyona yükseldiği, altının, toprağın değerinin çok büyük bir hızla arttığı herkesin bildiği bir gerçektir. Bugün servet bir çalışmanın, kişisel bir tasarrufun sonucu değil, irade dışı faktörlerin, sadece zamanın fonksiyonudur. En basit servet unsurlarının (ev, dayanıklı tüketim maddesi, oto) fiyatları o kadar artmıştır ki, artık bir emekçi ailesinin uzun bir tasarruf kampanyası ile bile ulaşamayacağı yüksekliktedir. Bugün artık temel gereksinmelerin karşılanması ve yaşamın devamı için gerekli bir tasarruf yapabilmenin çok sınırlandığı, eski servetlerin astronomik rakkamlarla büyüdüğü harcama tasarruf, birikim, yatırım ve üretim dengesinin bozulduğu bir ortamdır. Bugün artık herhangi bir şey sahibi olabilmekten çok servetlere servet katma şeklinde eski servetlerin nakdi değerini arttırma yarışına sahne olduğumuz bir ekonomik ortama sahip bulunuyoruz. Bugün ekonominin çarklarını döndüren üretim gücüne sahip emekçilerin alınterleri, sahip olabilmeyi sağlayacak fiziki ölçülerle yeterli bir hızla artmadığı halde, bunun para birimi ile ifade edilen nakdi değeri akıl almaz bir hızla büyümektedir. Sendikaların büyük çabalarla elde ettiği ücret artışları çok kısa bir sürede erimekte, sağlıklı bir ortamda yaşam koşulları yine ağırlaşmaktadır.

Ülkemizde sağlam bir sosyo ekonomik dengeye, güvenilir bir ekonomik yapıya sahip olmak için en kısa sürede, içinde yaşadığımız gelir-servet dengesizliğini düzeltmek ve bunu emekçilerimizin sosyo-kültürel ve sosyo ekonomik yapılarına uyan özelliklerine kavuşturmak zorunludur.

Diğer çok önemli bir konuda, ülkemizde 30 yıldır uygulanan gelir vergisinin zaman içinde değişerek bir ücret vergisine dönüşmesidir. Aslında fertlerin gerçek vergi ödeme güçlerini yaygın, şahsi ve müterakki bir şekilde kavranması gereken ve dolayısıyla fedakarlıkta eşitlik ilkesinin simgesi olan bir vergi türünün zamanla korkunç bir adaletsizlik aleti haline geldiğini görüyoruz ve yaşıyoruz. Türkiyemiz bugün bazı mükellef grupları için bir vergi cenneti, emekçiler ve memurlar için gerçek bir cehennem durumundadır. Zira gelir vergisi çalışanlardan ay başında çok büyük oranlarda hiç sormadan kesilir, emekçiler ve memurlar dışındaki ticaret, inşaat, serbest meslek, küçük sanatlar ve ziraat sektöründe çalışanlardan ise bir sene sonra kendileri lütfedip ne beyan ederlerse alınır hale gelmiştir. Aslında gelir vergisi alanında vergi kaybının olduğunu tüm yetkililer kabul etmiştir. Ancak burada önemli olan ülkedeki kayıpların dozu sorunudur. Bu dozun tolerans sınırlarını aştığı ve sosyal bünyede ciddi bunalımların sebebini teşkil ettiği görülmektedir.

Bu görüşleri doğrulayan bazı rakamları açıklamakta yarar vardır.

a) 1979 yılında 75 milyar lira tutacağını tahmin ettiğimiz gelir vergisinin 55 milyar lirası, yüzde 73'ü hizmet erbabı tarafından ödenecektir. Üstelik hizmet erbabından stopaj yoluyla alınan vergilerin oranı yıldan yıla artmaktadır. Örneğin bu nispet 1963 yılı yüzde 52, 1973 yılında yüzde 62, idi. Gelir vergisinin büyük ölçüde hizmet erbabından, emekçi kardeşlerimizden stopaj yoluyla alınması bir yönden emek gelirlerindeki vergi yükünün ağırlığını ifade ederken, diğer yönden emek dışı gelirlerin yeteri kadar vergilendirilmediğini de ortaya koymaktadır.

b) Her ne kadar 1962 yılından bu yana vergi tarifesinde herhangi bir değişiklik yapılmamış olmakla beraber yük artışı enflasyonist etkiyle her yıl kendiliğinden ortaya çıkmaktadır. Bu durumu resmi rakamlarla açıklamak mümkündür. Halen uygulanan gelir vergisi tarifesi 1962 yılı başında 202 sayılı kanunla kabul edilmiş tarifedir ve o tarihten bu yana değiştirilmemiştir. 1962 yılında ayda 4 bin TL ücret alan evli, iki çocuklu bir mükellefin vergi resmi, vergi cetvellerine göre 131 TL idi. Yani vergi yükü yüzde 13'ten ibarettir. Aynı mükellef 1975 yılında gelirinde hiç bir artış olmadan sadece enflasyonist etkiyle 4.500 TL ücret aldığından 1224 TL aylık vergi ödemiş, reel vergi yükü yüzde 27'ye çıkmıştır. Yine tamamen son yaşanan büyük enflasyonlar nedeniyle 1975 yılında gelirinde hiç bir gerçek artış olmayan, alım gücü gerçek anlamda yükselmeyen ve 14.000 TL aylık ücret alan bir emekçinin 6 bin TL aylık vergi ödeyecektir. Reel Vergi yükü yüzde 43'e yükselmiştir.

yarın devam edecek

işçi sendika

TKP'lilerin sendikadan ihraç ettiği Petkim-İş 2 Nolu Şube eski başkanı Mustafa Tosun:

"İşçilik namusumuzla oynayanlara karşı birleşelim"

Erkan Ildız

PETKIM—İŞ Sendikası Genel Merkezindeki sahte TKP'li yönetime karşı gelişen muhalefet hareketi, Olağanüstü Genel Kurul sorunu ve sendikanın kayyuma devri için mahkemeye yapılan başvurular konusunda, görevden alınan ve sendikadan ihraç edilen İstanbul 2 Nolu eski Şube Başkanı Mustafa Tosun ile yaptığımız görüşmeyi aşağıda yayınlıyoruz.

ERKAN ILDIZ: PETKİM—İŞ'te "Demokratik Birlik" muhalefeti olarak Olağanüstü Genel Kurul için yeterli sayıda imza toplayarak Genel Merkeze gönderdiniz. Son durum nedir?

MUSTAFA TOSUN: 'Olağanüstü Genel Kurul için Genel Merkezin 3 Eylülde karar alması gerekirdi, almadı. Biz de geçtiğimiz hafta içinde yönetimin "kayyuma" devredilmesi için Ankara'da mahkemeye başvurduk.

Sendikanın bu duruma düşmesinden üzüntü duyuyoruz. Fakat bu sonucu bugünkü yönetim hazırladı. İşçi arkadaşlarımızın topladığı imzalara saygı göstermediler. Bununla da kalmadılar, imza veren işçilere baskılar, temsilcileri, şube yöneticilerini görevden aldılar, ihraç ettiler.

ERKAN ILDIZ: Söz baskılardan, ihraçlardan açılmışken şunu sormak istiyorum. Sahte TKP'li yönetimin işbaşına geldiği son Genel Kuruldan bu yana 6 aya yakın bir süre geçti. Yönetimin 6 aylık icraatının bir değerlendirmesini yapar mısınız?

MUSTAFA TOSUN: Ben bu yönetimi despot olarak görüyorum. Muhalefet edeni Onur Kuruluna veriyor, ihraç ettiriyorlar. Bu despotluktur, başka bir şey değildir.

Bunlar muhalefeti ezmek için akla gelmedik yollara başvurdular. Bu amaçla işverenlerle işbirliği yapıp telefonları dahi dinlettiler. İşyerlerinde santral memurlarıyla anlaşıp, hangi işçilerin kimlerle konuştuğuna dair haftalık raporlar istiyorlar.

Bütün şubeleri tahrip ettiler. Sendikanın 8 şubesindeki yönetimi değiştirip, atamalar yaptılar. Temsilcileri görevden alırlar. Sadece İstanbul'da görevden alınan temsilcilerin sayısı 35'i bulmakta. Deva'dan 6, Bilim ve Kopaş'tan 9, Fako'dan 6, Wyeth İlaç'tan 6, Alemdar Kimya'dan 6, Türk Hako'dan 1, Karlo Erba'dan 1 temsilciyi görevden aldılar.

Bu kadarla da kalmadılar. Sendikada, bölgelerde çalışan görevlilerin tümünü, çaycılara varıncaya kadar işten çıkardılar. Görevden aldıkları temsilcileri de işten attırmakla tehdit ettiler. Hatta sendikanın Yürütme Kurulu üyesi Niyazi Kızılay'ın eski çalıştığı Alemdar Kimya Fabrikasında görevden aldıkları ve işten attırmakla tehdit ettikleri temsilciler DİSK'e başvurarak işgüvenliklerinin sağlanmasını istediler.

Bu yönetim 6 aylık icraat içinde sendikamızı bir başka sendikanın şubesi haline getirdi. Şu anda Genel Merkezden şubelere, çay ocaklarına varıncaya kadar belli bir siyaset tarafından işgal edilmiş durumda. Sendikamızın üyeliğiyle uzaktan yakından ilişkisi olmayanlar sendikadan görevlendirildiler. Bu yönetim aynı siyasetin sonucu daha yönetime gelir gelmez DİSK'in 1 Mayıs'ın Taksim Alanında kutlaması kararına karşı çıktı. Mersin Soda'da işçiler aç susuz mücadele ederken, ayda 1500 lira alırken, bunlar onlarca araba kiralayarak İzmir'e gittiler.

Bu yanlış bir hareketti Bunu kendilerine söylediğimde, benden hesap soracaklarını söylediler. Beni görevden alacaklarını işyerlerinde yaydılar. Genel Başkan Mustafa Karadayı sanki geçmişte yapılanlardan kendisinin hiç bir sorumluluğu yokmuş gibi, eski Genel Başkan Mehmet Kılınç hakkında işyerlerinde yalan yanlış dedikodular yaydı.

Mustafa Tosun, Petkim-İş'in TKP'li yönetimle kısa sürede "bütün şubeleri tahrip edilmiş" bir sendika haline geldiğini belirtti.

Sonunda beni sendikadan ihraç ettiler. Bu yönetimin beni ihraç etmesini ben bir şeref olarak görüyorum. Bu yönetimden lütuf ve ihsan beklemiyordum zaten.

ERKAN ILDIZ: Az önce Mersin Soda işçilerinin durumuna kısaca değindiniz. Bu konuyu biraz açar mısınız?

MUSTAFA TOSUN: Mersin Soda'da şanlı bir mücadeleden sonra, sendika yönetiminin işveren le imzaladığı protokol, sendikamız için yüz karasıdır. Bunlar muhalefeti ezmek için gösterdikleri başarıyı Soda'da işçileri ezen, baskı uygulayan faşistlere karşı gösteremediler. Şu anda Mersin Şubemiz kapanmış, işyerinde üyemiz kalmayacak noktaya gelinmiştir. Şube, Madan-İş'in Mersin şubesinin bir odasına taşınmıştır. Bu sendikamızın tüm üyeleri için utanç vericidir. Sendikamız kendi kendini koruyacak bir durumdan uzaklaştırılmıştır.

ERKAN ILDIZ: Bu gelişmeler karşısında DİSK'in tutumu ne oldu?

MUSTAFA TOSUN: DİSK'in PETKİM—İŞ'teki duruma müdahale etmesini bekliyoruz. Bugünkü PETKİM—İŞ yönetimi işçilerin DİSK'e olan sevgisini kırmaya çalışıyor . . Hatta abone olan işçilere gelen dergileri, temsilcilikte alıkoyup yok ediyorlar. DİSK yönetimi bu duruma acil olarak müdahale etmezse, üzülerek belirteyim ki çok kötü sonuçlar doğabilir.

ERKAN ILDIZ: Sahte TKP'liler bir de siyasetiniz hakkında çeşitli spekülasyonlar yapıyorlar Bu konuda bir şey söylemek ister misiniz?

MUSTAFA TOSUN: Beni şu veya bu siyasetin adamı gibi göstermeye çalışıyorlar. Fakat ben uzun yıllardır CHP içinde mücadele vermiş bir insanım. Şu anda CHP'den Belediye Meclisi üyeliğim bile sözkonusudur. Bu konuda da namuslu davranmadıkları, yalandan, dedikodudan medet umdukları ortadadır.

ERKAN ILDIZ: Son olarak PETKİM—İŞ üyelerine söylemek istediğiniz bir şey var mı?

MUSTAFA TOSUN: Bu yönetim ne kadar tasfiyelere ve ihraçlara başvurursa vursun, sendika yönetiminden gidecektir. Böylesine kafatasçılık yapan insanlar sendikamızın başından atılmalıdır.

Bu konuda tüm PETKİM—İŞ üyelerine sesleniyorum. Kim ki tasfiyeciliğe göz yumar, yarın sıra ona gelir. İşçilik namusumuzla oynayanlara, işçi katliamı uygulayanlara karşı tüm yurtsever işçi arkadaşları birliğe çağırıyorum.

Maden-İş yönetimi, MESS sözleşmesi arifesinde Moskova'ya dayanarak güç gösterisine kalkıyor

Uluslararası Metal Sendikalar Birliği, İstanbul'da toplanacak

İŞÇİ SERVİSİ

Maden-İş'in bağlı bulunduğu Uluslararası Metal Sendikaları Birliği'nin (UMSB) Moskova'dan toplanan Genişletilmiş Sekreterya Toplantısında, gelecek Yönetim Kurulu Toplantısının İstabul'da yapılması kararlaştırıldı.

Maden-İş Genel Sekreteri Mehmet Ertürk ve Dış İlişkiler Dairesi Müdürü Nejat Firuz'un da katıldığı Moskova'daki toplantıda, ABD ile Sovyetler Birliği arasında imzalanan SALT anlaşmalarının destelendiği, silahlanma yarışının kınandığı açıklandı.

Toplantıda UMSB'nin Yönetim Kurulunun 23-25 Ekim tarihleri arasında İstanbul'da toplanmasına ilişkin hazırlıkların da gözden geçirildiği bildirildi.

Sendikal çevreler bu toplantının İstanbul'da yapılmasını DİSK tarafından ihraç edilen Maden-İş'in MESS sözleşmelerinin gündeme geldiği bu tarihlerde, DİSK'e ve MESS'e karşı bir güç gösterisinde bulunma istiğine bağlıyor.

33 işçi patronun kanunsuz lokavtına boyun eğmeyeceklerini, sendikalaşma hakları tanınıncaya kadar mücadeleyi sürdüreceklerini söylediler.

İşçilerin sendikalaşmasını istemiyor

Haliç ve Has Çocuk Konfeksiyon'da patron kanunsuz lokavt uyguladı

İSTANBUL (ÖZEL)

Şişhane'de bulunan Haliç Konfeksiyon ve Has Çocuk Konfeksiyon atölyelerinde işverenin uyguladığı kanunsuz lokavt devam ediyor. İşveren, işçilerin sendikalaşmaları üzerine 4 Eylül günü işyerlerini kapatarak ortadan kaybolmuştu.

Bağımsız TÖBGİS Sendikasına üye olan Konfeksiyon işçileri gazetemize yaptıkları açıklamada şunları söylediler:

"Patron sendikalaştığımızı haber alınca baskılara girişti. Bizlerden sendikayı bırakmamızı istedi Bu arada Gülsüm Aydın adlı bir arkadaşımızı işten attı. Ancak baskılara göğüs gerdik.

"3 Eylül günü patron hepimizi topladı ve son kez sendikadan istifa etmemizi, yoksa bizi sokağa atacağını söyledi. İşçi arkadaşlarımız bu tehdite de boyun eğmediler. 4 Eylül günü işyerimize geldiğimizde kapının kapalı olduğunu ve işverenin ortadan kaybolduğunu gördük.

"İşveren Bölge Çalışmaya ve ilgili mercilere haber vermeden kanunları çiğneyerek lokavt uygulamaya başladığı için, işyerinden ayrılmıyoruz Hiç çaresi yok. Gelip kapıyı açacak, sendikal haklarımıza saygı gösterecek.

"Bu iki işyerinde çalışan bizlerin 15'i sigortasızdır. Asgari ücret bile uygulanmaz. Bunu Bölge Çalışma müfettişleri de tespit ettiler. Aramızda 2 bin lira aylık alanımız bile var. İşveren bütün haklarımızı verene kadar mücadele etmeye karar verdik."

İSTANBUL KENT HABERLERİ

Uluslararası 10. Madencilik Kongresi bugün başlıyor

● Kongreye 50 civarındaki ülkeden 1261 bilim adamı katılıyor

İSTANBUL (ÖZEL)

Uluslararası 10. Madencilik Kongresi bugün İstanbul'da çalışmalarına başlıyor.

50 civarındaki ülkeden bin ikiyüz altmış bir bilim adamının katılacağı kongrenin ana konusunu "İnsanlık Hizmetinde Mineral Hammaddeleri ve Madencilik" oluşturuyor.

Atatürk Kültür Merkezinde başlayacak olan Kongrenin açış konuşmasını Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Deniz Baykal yapacak.

Kongre ile ilgili olarak dün basına açıklamalarda bulunan Türk Organizasyon Komitesi Başkanı Erol İmre bu tür kongrelerin amacını Maden kaynaklarını işletmek ve madencilik alanında ulusal ve uluslararası ilerlemeyi sağlamak için bilimsel ve teknik dayanışmanın desteklenmesi ve geliştirilmesiyle ilmin, tekniğin ve maden ekonomisinin sağlığının korunmasının, iş güvenininin ve çevre korunmasının geliştirilmesine ilişkin bilgi alışverişinin dünya çapında sağlanması şeklinde özetledi.

Kongrede ele alınacak konular ise 4 başlıkta toplanıyor:

1—Düşük ısı değerli katı yakıt kaynaklarının enerji üretimi amacıyla kullanımı;

2—Küçük maden yataklarının değerlendirilmesi, ve yeraltı madenciliği ile ilgili sorunlar:

3—Güç koşullar altında işletilen maden yataklarında kaydedilen gelişmeler;

4—Maden yataklarının fizibilite etüdleri ve ekonomik karlılıkları.

10. Dünya Madencilik Kongresi Türk Organizasyon Komitesi Başkanı Erol İmre yaptığı açıklamada Kongrenin Türkiye'nin tanıtılması amacına da hizmet ettiğini söyledi.

Tophane Rıhtımında hastane araçlarına ait park yerine özel araçlar park ediyor

ISTANBUL (ÖZEL)

Tophane Rıhtımboyu Caddesinde bulunan Denizcilik Bankası T.A.O Hastanesi önünde, hastane araçlarına ait park yerine özel otolar park ediyor. Cadde boyunca çoğu kez iki sıra halinde park eden özel araçlar, hem hastane araçlarının park etmesini engelliyor hem de trafiği kapatıyor.

Kendisiyle görüştüğümüz Kahya Yaşar Sever "Belediye'nin cadde boyunda tek sıra park izni verdiğini ancak kendisinin ikinci sıra park yapan araçları önleyemediğini" belirtti.

Öte yandan bu hat üzerinde çalışan araçların şoförleri "Cadde üzerinde park eden arabalar trafiği aksatıyor. Trafik polisleri bizim en ufak bir hatamızda hemen cezayı kesiyorlar, özel arabalara bir şey yok" dedi.

MALATYA doğudaki kent GAZİANTEP

necati güngör

Belediye mi, çiftlik mi ?

27 Mayıs Devrimi Malatya'da ilerici akımların güçlenmesine yol açtığı kadar gerici çevrelerin de kanlanıp canlanmasına neden olmuştur. Gazeteci Ahmet Emin Yalman'a suikast düzenlemekle övünen bu çevre, sonradan genellikle MSP çatısı altında toplanmıştır. Bir başka çevre ise, —ki bunlar daha çok Malatya'ya sonradan yerleşen Elazığlılar, Palulular dır— MHP'nin yanında yer almayı uygun bulmuştur. Ama 12 Mart dönemine dek bu ikinci çevre pek bir varlık gösterememiş; aralarında kaçakçıların, afyoncuların da bulunduğu kimselerce birkaç saldırı, vurma kırma olayı düzenlenmiştir, o kadar...

O dönemlerde, kapatılan TİP Malatya'da güç toplamaya başlamıştı. Çetin Altan, "Sosyalizmin manevi başkenti Malatya" diyordu, 21 bin oyun çıktığı seçim sonrasında. Rahmetli Ulvi Uraz, "Ankara'dan sonra Türkiye'nin en olgun tiyatro seyircisi Malatya'da" diyordu. CHP örgütünün toplamsal uyanış karşısında bocalamaya başladığı o yıllarda, —1968'ler— kendi adaylarını listeye sokamayan bir kısım yurttaşlar, TİP'e oy vermişti kızgınlıkla... İşin içyüzü buydu. Partinin merkez yöneticileri ise yanlış bir değerlendirmeyle bu başarıyı, il başkanı bir avukatın kimliğine bağlıyordu.

HALKIN GÖZÜNDE TÜKENEN CHP

CHP, kitleyi peşine takıp yönlendirebilecek ve özellikle de palazlanan faşizme karşı koyabilecek "mevsuf" kadrolara asla sahip değildir artık... Yıllardır halka hiç bir şey vermeden, bedavadan "mebus beg" payesine eren "hanedan" avukatlar; arayan, kıpırdanan soran, içerleyen, umut eden insanları kandıramıyorlar artık...

"Mebus Beg" payesine eren "hanedan" avukatlar; arayan, kıpırdanan, soran, içerleyen, umut eden insanları kandıramıyorlar artık...

Bu savımızın en güçlü kanıtı, sağ çevrelerin birleşerek çıkardığı Hamit Fendoğlu'na karşı, CHP'li aday Kırçuval'ın yenilgisidir. CHP örgütü kendi adayını, sandık başına yalnız bırakmış, yenilgisine adeta göz yummuştur. Halkın çoğunluğu Kırçuval'ın desteklemesine karşın, sağcıların sandıklara egemen olmasıyla, "iradei millet ters istikamete tecelli" etmiştir ne yazık ki!...

Sürücülerin keyiflerine göre yolculardan para kestiği Belediye otobüsü

Hamit Fendoğru'nun acı bir oyunla öldürülüşü, oyunu oynayanların umdukları kadar değilse de, Malatya'da sağın, özellikle de faşistlerin cüretini artırmıştır! Artık Malatya Belediyesi, kendilerini Fendoğlu'nun adeta mirasçıları gibi gören kimselerin çiftliği halinde işlemektedir.

Hükümet, Başkan Yardımcısı Naci Şavata'ya Başkanlık yetkisi vermektedir boyuna. CHP örgütü seçimlere yanaşmamakta; daha doğrusu ne güçlü bir aday bulabilmekte, ne de seçimlere kadar ki birbuçuk yılı başarıyla doldurabilecek bir yetenek... Seçimlerin yapılmasını isteyen tek kişi, bize öyle görünüyor- Hamido'nun kardeşi İbrahim Fendoğlu'dur. Seçimlerse, bilindiği gibi sık sık ileri tarihlere ertelenmekte...

BELEDİYE Mİ ÇİFTLİK Mİ?

CHP'nin adayını desteklemiş olan halkın çoğunluğu Belediyenin bir çiftlik gibi kullanılmasına, yüreği kan ağlayarak seyirci kalmaktadır. Malatya'da bulunduğumuz birkaç gün içinde bunu somut örneklerle gördük.. Örneğin bir yağ sorunu var Malatya'nın... Belediye, yurttaşlara karşı bir kamu kuruluşunun tarafsızlığı içinde değil. Bunun için Yerel Yönetim Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, hatta Başbakanlık ne gibi önlemler alır bilemiyoruz... Belediye yetkilileri, yakalanan ya da bir kuruluşça halka dağıtılmak üzere sağlanan yemeklik yağları, el altından kendi adamlarına vermekte, yokluk içinde kıvranan ve Belediye'ye başvuran yurttaşlara ise, "yağı ancak personelimize verebiliyoruz" demektedirler. Kısacası bu yağı ancak biz yeriz, demek istiyorlar. Ramazanı ve bayramı yokluk içinde geçiren Malatyalılara, ancak bayramdan sonra, 'ev başına 1 Sana yağı' olmak üzere, sayın yetkililer "taktir" buyurmuşlardır.

Keyfiliğin bir başka somut örneği ise, Belediyenin işletmekte olduğu otobüslerdir: Önceleri biletçiler vardı bu otobüslerde, Sonra biletçiler kaldırılıp "kumbara" düzenine geçildi. Belediye 2,5 lira olarak belirlenmiş taşıma ücretini... Ama yolcuların attığı parayı denetlemekle görevli şoför "bahşiş sistemini" geçerli kılıyor otobüslerde. Kaç kez, bizzat tanık olduk bunun örneklerine. Ve anladık ki, herhangi bir şoförün bir anlık tutumu değil bu. Bozukluğu olmayan yurttaş, elindekinin hepsini hamam tellağına bahşiş atar gibi, kumbaraya atmak zorunda. Beş, on, yirmi, Allah ne verdiyse.. Kulaklarımızla şunları duyduk şoförün birinden: "Bas git len! Babanın dükkanı mı burası? Bir de paranın üstünü mü vereceğiz? Bozuğun yoksa hiç binme!.. Seni çağıran mı var?" Sonradan duyduk ki, bu davranış herkesin başına gelmekteymiş. Özellikle "Sanayi Bölgesi" denilen durakta, tamirci çıraklarını azarlayıp-çocuklar uysal olur diye mi? ellerindeki beşlikleri kumbaraya attırıyormuş şoförler..

Yurttaşlar bunu anlatırken, başvuracak bir yer olmamasının çaresizliğini yaşıyorlardı. Kimi kime dava edeceklerdi, öyle ya...

YARIN:
"YAZIKLAR OLSUN"

Turgutlu'da bir ayda 10 kişi öldürüldü

APOCULAR TİKP VARTO İLÇE BAŞKANINI VURDU

●Turgutlu'da iki kişiyi öldürenlerin kimlikleri saptandı ●Ankara'da iki kişi yaralandı ●Fatsa bağımsız belediye başkan adayı vuruldu ●Niğde Kapalı Cezaevinde isyan çıktı

HABER MERKEZİ

Türkiye İşçi Köylü Partisi Varto Ilçe Başkanı Koçak Aldemir dün saat 17.30 sıralarında Divan lokantasında oturduğu sırada Apocular tarafından vuruldu.

Silahlı saldırı sonucu karnından yaralanan Koçak Aldemir'in yanında bulunanlar saldırıda bulunan Apocuyu takip ederek saklandığı yeri tespit etti. Daha sonra güvenlik görevlilerine haber verilmesi üzerine Türkiye İşçi Köylü Partisi Varto İlçe Başkanını yaralayan Apocu saklandığı yerde yakalandı.

Silahlı saldırı sonucu karnından yaralanan Koçak Aldemir tedavi edilmek üzere Muş Devlet Hastanesine kaldırıldı.

TURGUTLU'DA

Ege Bölgesinde anarşinin yoğunlaştığı Manisa'nın Turgutlu ilçesinde bir ay içerisinde 10 kişi öldürüldü.

14 Ağustos gecesi meydana gelen ilk olayda Yeni Mahalle Ay Sokakta ülkücülerin oturduğu kahvehane THKP-C Acilciler grubu tarafından taranmış, Zeki Yamankara, Arif Şanlı ve Emin İzbudak öldürülmüşlerdi. Olayda ağır yaralanan öğretmen Ali Aktan da hastanede can vermişti. Acilcilerin bu eylemine komandolar 26 gün sonra bir fırına yaptıkları baskınla yanıt verdiler. Sol görüşlü işçilerin çalıştığı fırın baskınında Osman Haznedar, Yaşar Bilgin, Mustafa Şahin olay yerinde, Dev-Genç üyesi Mustafa Şenpınar da önceki gün tedavi edildiği Ege Üniversitesi Tıp Fakültesinde can verdi.

Anarşinin odağı haline getirilen Turgutlu'da komandoların eylemlerinden üç gün sonra Mustafa Şenpınar'ın ölümünün duyulmasıyla önceki gün de kantte sağ görüşlü olarak bilinen Berber Demir Kahveci ile Aziz Şahin kurşunlanarak öldürüldü. Aynı olayda Abdurrahim Canbaz ve Nermin Dikengüllü de ağır yaralandı

Öte yandan onceki gün öldürülen sağ eğilimli iki kişiyi öldürüp iki kişiyi de yaralayanların Salih Okar, Necmi Toprak ve soyadı belirlenemeyen Ayhan ismindeki kişilerin olduğu açıklandı. Turgutlu Emniyet Amirliğinden alınan bilgiye göre kimlikleri saptanan kişilerin aranması sürdürülürken olayın görgü tanıkları ve yaralılardan birisi sanıkları fotoğraflarından teşhis etti.

ANKARA'DA İKİ KİŞİ YARALANDI

Ankara Maltepe'de Rumeli İşkembecisi önünde dün saat 03.00 sıralarında bir otodan açılan ateş sonucu Lütfi İnal adlı şahıs kolundan ve bacağından yaralandı. Cumhuriyet Lisesi öğrencisi olan Lütfi İnal'ın TİP üyesi olduğu öğrenildi.

Öte yandan Ankara SSK Hastanesi önünde yaralı olarak bulunan Mustafa Ünlü verdiği ifade de de Akşam Ticaret Lisesi öğrencisi olduğunu Aydınlıkevler Çember Sokakdaki evine giderken 15-20 kadar komando tarafından döğülerek bıçaklandığını söyledi.

Ankara'nın Kayaş semtinde sağ ve 'sol' gruplar arasında meydana gelen çatışmada da 6 kişi taş ve sopalarla yaralandı, Çevredeki bazı evlerin camları kırıldı. Olaylarla ilgili olarak 9 kişi gözaltına alındı. Yapılan aramada ise üç tabanca ele geçirildi.

Olayların meydana geldiği mahallede saat 15.00 sıralarında bir eve konan patlayıcı maddenin patlaması sonucu evin duvarlarında hasar meydana geldi.

FATSA BAĞIMSIZ BELEDİYE BAŞKAN ADAYI VURULDU

Fatsa Bağımsız Belediye Başkan adayı Fikri Sönmez kimliği belirlenemeyen kişilerin açtıkları yaylım ateşi sonucu vurularak yaralandı. Fikri Sönmez kaldırıldığı Fatsa Devlet Hastanesinde tedavi altına alındı. Olayla ilgili dört kişi 'n arandığı öğrenildi.

NİĞDE KAPALI CEZAEVİNDE İSYAN

Niğde Kapalı Cezaevinde dün saat 13.00 sıralarında başlayan isyan jandarma ile bazı hükümlülerin karşılıklı silah atmalarıyla sürdü.

Yetkililer dün siyasi mahkumlarla ailelerinin görüş günü olduğunu isyanın bu sırada çıktığını bildirdiler. Bir süre devam eden silah atma jandarmanın içeriye girmek istemesiyle kesildi.

İSTANBUL'DA DİĞER OLAYLAR

Sivas Kangal doğumlu Bayram Gürlek adındaki bir jandarma eri arkadaşını görmeye gittiği Levent Şirin sokakta inşaat halindeki evde ölü olarak bulundu.

Fatih'te dün saat 14.00 sıralarında yolda yürümekte olan Fatih Hükümet Tabibliğinden emekli olan 64 yaşındaki Bekir Tuncay adlı kişi kimliği bilinmeyen bir kişi tarafından tabancayla ağır yaralandı.

Erenköy'de silahlı üç kişi dün gece 01.00 da evine gitmekte olan Yusuf Yılmaz'ın yolunu keserek 32.500 lirası ile kol saatini alarak kaçtılar.

Gaziosmanpaşa'da Edirne yolu üzerinde Taş Makina Fabrikasının kasasını soymak isteyen Erdoğan Kahraman adlı bir kişi polisler tarafından suçüstü yakalandı.

KONYA'DA LİSE MÜDÜRÜNE SALDIRAN KOMANDO TUTUKLANDI

Konya'nın Yunak ilçesi Lise Müdürü Mehmet Balcı'ya makamında saldıran Mustafa Parlar adlı ülkücü komando tutuklanarak cezaevine gönderildi

İZMİR'DE

THKP-C Eylem Birliği üyesi olduğu iddiası ile gözaltına alınan Ömer İmer adlı bir sanık dün saat 16.00 sıralarında sorgusu yapıldığı sırada İzmir Emniyet Müdürlüğü binasının 6. katından aşağıya atlayarak intihar etmek istedi. Ömer İmer başından yaralı olarak hastaneye kaldırıldı.

BALIKESİR'DE

Balıkesir'de önceki gece 22.30 sıralarında sağ görüşlü kişilerin gittiği bir kahvehaneye tabanca ile ateş ederek üç kişinin hafif yaralanmasına neden olan Seyid Ali Gül adlı şahıs yakalandı.

ADAPAZARI'NDA BAŞKOMİSERİN OTOSU YAKILDI

Sakarya Emniyet Müdürlüğünde görevli başkomiser Sami Durmuşoğlu'nun özel otosu dün sabaha karşı kimliği belirlenemeyen kişiler tarafından yakıldı. Otoda 40 bin liraya yakın zarar meydana geldi.

ESKİŞEHİR'DE

Eskişehir'de önceki gün saat 19.00 sıralarında Alanönü Mahallesi Çifteler caddesinde Ercan Yavuz aldı şahsı döğerek kaçmak isteyen Cahit Yurtsever, Osman Taydurdu ile Ercan Yavuz adlı saldırganlar yakalandılar. Cahit Yurtsever'in üzerinde bir tabanca ele geçirildi. Sanıklar ilk sorgularından sonra tutuklandılar.

DENİZ KUVVETLERİ KOMUTANLIĞI
Seyir Hidrografi ve Oşinografi Dairesi Başkanlığından Bildirilmiştir
DENİZCİLERE VE HAVACILARA 151 SAYILI BİLDİRİ

18 Eylül ile 26 Eşlül 1979 tarihleri arasında 08.00'den 17.00'ye kadar aşağıdaki noktaları birleştiren saha içinde seyretme, demirleme, avlanma ve bu sahanın 2800 metreye kadar olan yüksekliği can ve mal emniyeti bakımından tehlikelidir.

KARADENİZ-YENİKÖY-AKPINAR
(1) 41 derece 33 dakika kuzey
28 derece 33 dakika doğu
(2) 41 derece 33 dakika kuzey
29 derece 00 dakika doğu
(3) 41 derece 16 dakika kuzey
28 derece 52 dakika doğu
(4) 41 derece 22 dakika kuzey
28 derece 37 dakika doğu

DENİZCİLERE VE HAVACILARA DUYURULUR (B:21172—936)

İLAN
ET VE BALIK KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜNDEN
Koyun postekisi satılacaktır.

—Kurumumuz: Ağrı, Adana, Erzurum, Tatvan, Diyarbakır, Urfa, Elazığ, Burdur, Kayseri, Konya ve Kars Kombinalarımızca 1.9.1979-30 9.1979 tarihleri arasında üretilecek Salamura Koyun Postekileri kapalı zarf usulü ile teklif alınmak suretiyle satılacaktır.

—İhale, 26.9.1979 günü saat 15.00'de Ankara'da Genel Müdürlüğümüzde yapılacaktır.

—Bu işe ait şartnameler, Kombina Müdürlüklerinden, İzmir İrtibat Bürosu Müdürlüğünden ve Genel Müdürlüğümüz Pazarlama Dairesi Başkanlığından bedelsiz olarak temin edilebilir.

—Kurumumuz 2490 sayılı Kanuna tabi olmadığından satışı yapıp yapmamakta veya tamamen dilediğine yapmakta serbesttir.

(Basım: 21021-935)

FRANSIZCA–İNGİLİZCE VE ALMANCA BİLİR BAYAN MEMUR ALINACAKTIR

Başmüdürlüğümüz Şehirlerarası İşletme Müdürlüğünün Milletlerarası Serevisinde nöbetli olarak çalıştırılmak üzere münferiden yapılacak sınavla Fransızca, İngilizce ve Almanca bilir (Lisanbilir) bayan memur alınacaktır.

Aşağıdaki şartlara haiz olanların münferiden sınavlarının yapılabilmesi için nüfus cüzdanı (aslı), diploma (aslı) ve bir adet fotoğraf ile birlikte Sirkeci Tahtakale'deki Şehirlerarası İşletme Müdürlüğüne şahsen müracaatları ilan olunur.

İSTANBUL TELEFON BAŞMÜDÜRLÜĞÜ
ŞARTLAR:

1- Ortaokul, Lise veya Yüksek okulu mezunu olmak.
2- 18 yaşından küçük, 35 yaşından büyük olmamak.

(B:20620—939)

Madende gömülü kalan işçiler

BÜYÜK ÇELTEK'TE SON DURUM

İşçilere ulaşmaya 100 metre var

Cemil Aslan (37)

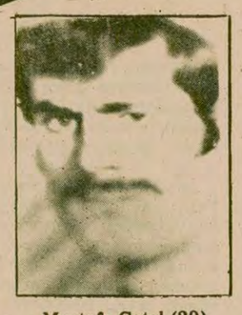
Mustafa Çatal (29)

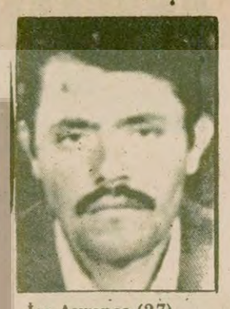
İsa Ayranca (27)

Mecit Ayranca (20)

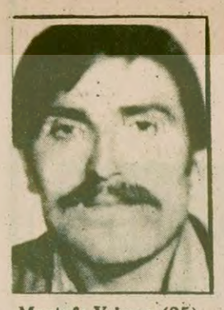
Mustafa Yılmaz (25)

Selahattin Usta (31)

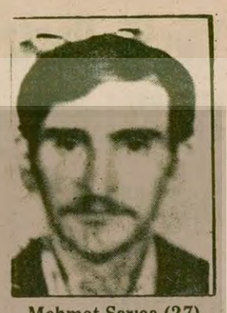
Mehmet Sarıca (27)

Arif Sarıca (33)

Hasan İşler (24)

Gülali Yıldız (33)

Mustafa Erduran (22)

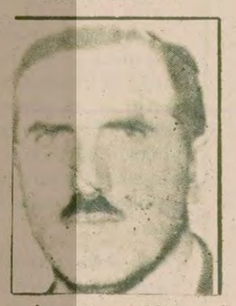
İlyas Erten (30)

Ahmet Erten (30)

Mevlüt Erten (26)

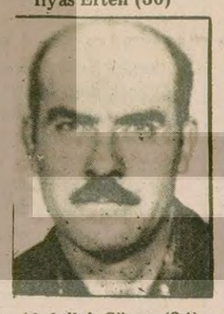
Abdullah Sözen (34)

Ali Kestane (19)

● İşçilerin sağ kalma umudunun olmadığının ilk gün belli olmasına rağmen dokuz gün kamuoyuna umut verildi

CAN SAN BİLDİRİYOR

31 Ağustos günü meydana gelen sel felaketi sonunda, Büyük Çeltek Maden Ocağında mahsur kalan 16 işçinin kurtarılması çalışmalarıyla ilgili olarak yeni bir açıklama yapıldı. Yapılan açıklamada 16 işçiye ulaşılması için daha 100 metrelik bir kısmın temizlenmesi gerektiği belirtildi.

Kurtarma ekibi Şefi Şadan Kumkapı tarafından yapılan açıklamada, Madende şimdiye kadar 175 metrelik bir kısmın temizlenebildiği, işçilere ulaşılması için 100 metrelik bir kısmın daha temizlenmesi gerektiği ifade edildi.

Şadan Kumkapı, üç galeriye varıldığını, ancak nefesliye en yakın yer olması nedeniyle burasının büyük tahribat gördüğünü, vagonların devrildiğini, rayların havaya kalktığını, tahkimat direklerini ve nefeslikten gelen kille kilitlendiğini belirtti.

Kumkapı, üç günden bu yana burada çalıştıklarını, bu bölümün tahkim edilerek üç galeride tespit edilen göçüğün onarılmasına başlayacaklarını belirtti.

Bu arada alınan bilgilere göre, kurtarma çalışmalarına başlandığı sıralarda, nefesliğin suyla dolu olduğunun bunun da işçilerin sağ kalma ümidini kaldırdığının bilinmesine rağmen kamuoyuna yanıltıcı beyanların verildiği öğrenildi.

Bilindiği gibi sel felaketinden 9 gün sonra işçilerin hayatından ümit kesildiği açıklanmıştı.

açıkça — DOĞAN YURDAKUL

Kırkbir buçuk kere..

Adana, Tarsus, Mersin bölgesinde son aylarda estirilen terörün sorumlulukları yakalandıkça, onur altından da MHP çıkıyor.

Bütün gövdesiyle kendisi değil de, yeraltındaki parçalarından biri TİT.

Hani şu ETKO gibi varlığını inkar etmeye çalıştıkları illegal yan kuruluşlarından Türk İntikam Tugayı.

Çete reislerinin Ferhat Tüysüz ve Cengiz Ayhan olduğunun anlaşıldığı bu başıbozuk ordusu, son olarak da Fikret Ünsal ve Ceyhun Can'ı katletmişti.

Fikret Ünsal ve Ceyhun Can'ın katili Aydın Telli henüz yakalanmış değil. Ama çetenin yakalanan adamlarının söyledikleri anarşinin bu kaynağını bütün çıplaklığıyla sergiliyor.

Tüysüz'ü duymayan kalmadı. Arife tarif gerekmez.

Cengiz Ayhan

Hafızalarda kalabilen suçları: İstanbul'da bir belediye otobüsünün kaçırılmasından sonra, otobüsten indirilen üç öğrencinin katledilmesi, TEP Genel Başkanı Mihri Belli'ye Cağaloğlu'nda silahlı saldırı düzenleyerek ağır yaralaması,

Sadece Mersin'de işlediği suçların sayısı 9'u buluyor.

Adliyede Savcılığın kapısı önünde bütün gazetecileri tehdit etmiş: "İki ay sonra dışardayım. Hepinizden hesap soracağım"

TİT Komutanı Basını tehdit etme cüretini nereden buluyor. İki ay sonra dışarda olacağını nereden hesaplıyor? Çıkarıyor?

Herhalde partisinin el altından bütün katilleri duyurduğu moral aşısından: "Merak etmeyin iki ay sonra iktidardayız. Sizleri çıkarıp yakalayanları, yargılayanları içeri sokacağız".

İşte bu züğürt tesellisi katillere konuşma cesareti veriyor "Size değil, mahkeme-i kübra'ya hesap vereceğiz" dedirtiyor.

Ama Cengiz Ayhan'ın bol keseden atmasının bir önemli sebebi daha var.

Rahat rahat cinayet işlerken, Mersin İkinci Şube Komiserinin evinde kalmış olması, devlet içinden temizlenmemiş gizli güçlerden yardım ve destek alması.

Cengiz Ayhan'ın evine İstanbul'da yapılan baskından nasıl kaçtığı hafızalarda tazeliğini koruyor. Evi basılmadan beş dakika önce baskından haberi oluyor. İçeri girildiğinde masanın üzerinde bardaklardaki çaylar daha sıcak duruyor.

Güvendiği öyle yerler var ki, basıyor tehdidi "İki ay sonra hesaplaşacağız"

Adana'da ele geçirilen çetede bir de "maşallah" var. Herhalde MHP'nin nazar boncuğu.

Adı Murat Açkan lakabı: Maşallah.

Çete mensuplarından Aydın Telli ve Seyfi Atmalıoğlu ile birlikte işledikleri cinayet sayısı 7. Kendisinin ayrıca işlediği cinayet sayısı 4. Yaralamalar hariç.

11 cinayet işlemiş, hiç bir şey olmamış gibi, sırıtarak poz veriyor. Destekçileri, teşvikçileri, silah temin edenleri, devlet içindeki koruyucuları ile halen halktan oy istemekte olan suç örgütü de fotoğrafına bakıp bakıp mırıldanıyor:

"Maşallah, komandomuza kırkbirbuçuk kere maşallah. Örgütümüze nazar değmez inşallah."

Bir süreden beri Türkiye'de olan Van Lennep Paris'e gitti.

OECD Genel Sekreteri

Van Lennep, Türkiye'nin ekonomisini Dünya ekonomisi çerçevesinde geliştireceğini söyledi

İSTANBUL

Kısa adı OECD olan Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü Genel Sekreteri Emile Van Lennep, Türkiye'nin ekonomisini dünya ekonomisi çerçevesinde geliştireceğini söyledi.

Özel bir ziyaret için bir süredir Türkiye'de bulunan OECD Genel Sekreteri Van Lennep, dün saat 14.00'de uçakla Paris'e hareket etti. Van Lennep hareketinden önce Yeşilköy Havaalanında Maliye Bakanı Ziya Müezzinoğlu ile birlikte bir basın toplantısı düzenledi.

OECD Genel Sekreteri Türkiye'nin ekonomik durumunu kimsenin desteği olmadan kısa zamanda geliştireceğine inandığını söyledi. Van Lennep Türkiye'nin ekonomik yönden güçlenmesinin ise dış ülkelerin Türkiye'ye olan güvenini daha da artıracağını sözlerine ekledi. Maliye Bakanı Ziya Müezzinoğlu da Van Lennep'le Türkiye'de kaldığı süre içinde dünya ekonomisindeki son gelişmeleri, OECD'ye üye ülkelerdeki durumu gözden geçirdiklerini söyledi. Müezzinoğlu görüşmelerde Türkiye ile OECD arasındaki ilişkiler üzerinde durduklarını da belirterek, önümüzdeki haftalarda örgütün bir çalışma grubunun, orta vadeli yeni çalışmalara başlayacağını bildirdi.

Ökçün, Kanada'nın Orta Doğu temsilcisiyle görüştü

ANKARA

Dışişleri Bakanı Gündüz Ökçün önceki gece Ankara'ya gelen Kanada Başbakanının Ortadoğu Özel Temsilcisi ve Kanada Muhafazakar Partisinin eski Başkanı Robert Pennsweet ile dün görüştü.

Kanada Başbakanının Ortadoğu Özel Temsilcisi Pennsweet İsrail'e yaptığı 5 günlük inceleme ziyaretini tamamlayarak önceki gece özel bir uçakla Ankara'ya gelmişti. Gündüz Ökçün ve Robert Pennsweet arasındaki görüşmeden sonra herhangi bir açıklama yapılmadı. Bazı Ortadoğu ülkelerinde inceleme ziyaretlerinde bulunacak olan Pennsweet bu sabah Ankara'dan Irak'a hareket edecek.

SUUDİ ARABİSTAN HEYETİ İZMİR'DE

İZMİR

Suudi Arabistan'ın Türkiye'den alabileceği malları belirlemek ve bağlantılarını sağlamak üzere Türkiye'yi ziyaret etmekte olan Suudi Arabistan Ticaret ve Sanayi Heyeti İstanbul'dan İzmir'e geldi. Cidde Ticaret Odası Başkanı İsmail Abu Davut'un Başkanlık ettiği konuk heyet, dün İzmir'in Çeşme ilçesindeki tarihi ve turistik yerlerde incelemeler yaptı. Akşam İzmir'e dönen heyete saat 18.00'de Türkiye'nin turizm potansiyeli tanıtıldı. Suudi Arabistan heyeti de bugün saat 10.30'da İzmir'de Ege Bölgesi Sanayi Odasında Egeli sanayici ve işadamları ile bir toplantı yapacak.

Mısırlıoğlu: "Türk-İş'in parti kurma girişimi zamansız çıkıştır"

ANKARA (THA)

Türk-İş'e bağlı Yol-İş Federasyonu Genel Başkanı Halit Mısırlıoğlu, Türk-İş'in siyasal parti kurma çalışmalarını "zamansız çıkış" olarak niteledi.

Yol-İş Federasyonu Genel Başkanı Halit Mısırlıoğlu, son günlerde Türk-İş bünyesindeki ve ülkenin içinde bulunduğu sorunlarla ilgili soruları cevaplarken, Türk-İş'in parti kurması fikrini ortaya atanların samimi olmadıklarını söyledi

Yol-İş Federasyonu Başkanı, sorulan bir soru üzerine toplumsal anlaşmanın amacından saptırıldığını söyleyerek, "toplumsal anlaşma tek taraflı olarak yürürlüğe girmiştir" şeklinde konuştu.

Halit Mısırlıoğlu, seçimlerle ilgili bir soruya da "seçimler sonucu bir iktidar değişikliği olmayacağı inancını taşıyorum" şeklinde cevap verdi.

Ankara'nın Siteler semtindeki yangında 8 işyer yandı

ANKARA

Ankara'nın Siteler Semtinde dün sabaha karşı çıkan yangında 8 işyeri tamamen yandı.

Edinilen bilgiye göre saat 02.00 sıralarında başlayan yangın işyerlerinin yan yana olması yüzünden hızla genişledi. Lokanta, kahvehane, bakkal, berber, hırdavatcı ve mobilyacı gibi çeşitli 8 işyeri itfaiyenin çabalarına rağmen tamamen yandı. Saat 06.00 sıralarında kontrol altına alınabilen yangının çıkış nedeni tam olarak belirlenemedi. Ancak yangına elektrik kontağının yolaçmış olabileceği belirtiliyor.

Yangınla ilgili soruşturmaya başlandığı bildirildi.

BAYERN KRUYER GAZETESİ

"Ecevit Hükümeti yaşamasını parlamentonun tatile girmesine borçlu"

TURGUT KARABULUT ALMANYA'DAN BİLDİRİYOR

Almanya'da yayınlanan Bayern Kruyer gazetesinde, Türkiye hakkında yayınlanan bir yorumda, terör hareketleri ve ekonomik durum üzerinde duruldu. "Türkiye Terör ve Borçlar Ülkesi" başlığını taşıyan yazıda şunlar söyleniyor:

"Ecevit, hükümeti yaşamasını, parlamentonun Eylül ayında yaz tatiline girmesine borçlu 14 Ekim seçimleri büyük bir ihtimalle Ecevit ve Halk Partisinin hayatı hakkında önemli bir tarih olacak.

"Ecevit muhalefetin ileri sürdüğü gibi memlekette terörü durduramadı. Başbakan olduğundan beri Türkiye'de 2 bin kişi öldürüldü. 67 ilin 19'unda Sıkıyönetim hüküm sürmekte. Türkiye'de esen terörden Ocak 78'den Nisan 79'a kadar 1478 kişi öldü. 7712 kişi yaralandı... 7146 dava dosyasının 4701'ini bombalı saldırılar oluşturmakta. 322 davada güvenlik kuvvetleri saldırıya uğradı. 51 polis öldü ve 417 polis yaralandı.

"Ordunun Sıkıyönetimi ne kadar devam ettireceği bir sorun. Generaller, Türkiye'de terörün sağ ve aşırı soldan geldiğini bilmekte. Sağdan gelen terörün kimlerin Türkeş'in çevresidir. kurbanları solcular, Kürtler Araplar ve Aleviler olmakta, Soldan gelen terör ise bombalama olayları ile buna karşılık vermekte.

"Ecevit'in dış siyaseti de çok iyi görünmüyor. Amerika'nın ambargonun kalkmasından sonra Türkiye'ye üç muhrip verme kararı aldı. Fakat bu karar siyasi düşünceler nedeni ile iptal edilerek geç bir tarihe atıldı."

BASINDAN SEÇMELER

Günaydın · Milliyet · Yeni Politika · Hürriyet · Son Havadis · Hergün · Tercüman · Cumhuriyet

RAUF TAMER: "BUGÜN AYDINLIK'A YARIN TERCÜMAN'A"

Tercümanın dünkü sayısında yayınlanan Rauf Tamer'in '29 gün kaldı' başlıklı yazısında Ecevit hükümetinin anarşiyle ilgili tutumu eleştiriliyor Tamer, Başbakan Yardımcısı Faruk Sükan'ın "seçim güvenliği yok" dediğini hatırlatarak "anarşi" sadece silahlı eylemden mi ibarettir?" diye soruyor. Rauf Tamer, daha sonra gazetemizin dağıtımının Apocular tarafından engellenmesinden sozederek şöyle yazıyor:

"AYDINLIK gazetesinin dağıtımına engel olan bir avuç eşkiyanın bu iktidar tarafından himaye görmesi de anarşi değil midir?

Bugün Aydınlık'a yarın Tercüman'a.. Seçime çeyrek kala da Hürriyet'e, Son Havadis'e.. Zaten şimdiden de bazı engellemelerle karşılaşmıyor muyuz?"

Hergün: "TRT'deki başarısızlığı Şaban Karataş'ın seçilme şansını azalttı"

AP Konya Milletvekili adayı Şaban Karataş, MHP tabanının AP'ye kaydığını söylerken MHP'nin yayın organı Hergün gazetesi Karataş'a saldırıyor. "TRT'deki başarısızlığı Şaban Karataş'ın seçilme şansını azalttı" başlıklı haberinde Hergün, AP'nin ve AP adayı Şaban Karataş'ın ayrı ayrı seçim çalışmaları yaptıklarını yazıyor. Ayrıca AP Konya Teşkilatının Karataş'ın adaylığını hala onaylamadığını belirten Hergün gazetesi, DP'nin oylarının önce AP'ye oradan MHP'ye kaydığını, MSP'nin oylarının da doğrudan MHP'ye kaydığını ileri sürüyor.

TV'deki sınırları belirsiz denetim

Nezih Coş

Sinema eserleri için uygulanmakta olan sansür tüzüğündeki son değişikliklerin tartışıldığı şu günlerde, TV'de yerli yapım önerileri ve senaryolar için süregiden keyfi denetimin de üzerinde durmak gerekiyor.

TV'de eski kademeli denetim, yerini bir süredir bir kurulun tek kademeli denetimine bırakmış durumda. TV yapımcıları önce önerilerini bir sayfalık raporlar halinde Ankara'daki bu denetim kuruluna gönderiyorlar. Öneri kabul edilirse, bu kez senaryo gönderiliyor. Vakit kaybetmemek için bazı yapımcılar senaryolarını da önerileriyle birlikte yolluyorlar. Sonunda çekilip bitmiş yapımın senaryoya uygun olup olmadığı gözden geçirilerek üçüncü bir denetim daha yapılıyor.

TV'deki bu denetimin amacı, ortaya konan yapımların TV'nin genel yayın ilkelerine uygun olup olmadığının saptanması. Bu yayın ilkeleri kuşkusuz geniş bir biçimde tartışılacak nazik bir konu! Çünkü bunlar öylesine genel, öylesine her yöne çekilebilecek ilkeler ki, eserlerin denetimlerinin bu ilkelerden çok, ilkeleri uygulayacak kurul üyelerinin bakış açılarına göre işlediğini anlamak zor değil.

Böylece TV'de denetimin sınırları alabildiğine genişleyebiliyor, belirsizleşebiliyor. Hatta denetim kurulunun bazı eserlere daha senaryo halindeyken estetik yönden müdahaleler yapabildiği, sanatsal eleştiriler yönelttiği ve başarılı olamayacağı öngörüsüyle bir programın yapılmasına izin vermediği de görülebiliyor. TV Denetim Kurulu bugün çeşitli senaryolar hakkında örneğin "Gerçekçi olmaktan uzak", "Tip yeterince belirgin çizilmemiş", "Konu önemine uygun biçimde ele alınmamış", "Güldürü öğeleri iyi kullanılmamış", "Senaryo gerilimden yoksun", vb. tarzında gerekçelerle "Yapımı uygun görülmemiştir" raporu verebiliyor.

Burada şunu sormak gerekli: TV Denetim Kurulu, yapım önerilerini yalnızca genel yayın ilkeleri açısından mı gözden geçirecek; yoksa ayrıca sanatsal eleştiri kurulu olarak da çalışacak mı? TV Denetim Kurulu, bugünkü uygulamalarıyla TV yapımcılarının kişisel yaratma ve estetik anlayış özelliklerini de denetleyen bir kurul gibi davranmaya başlamıştır. Birçok yapım önerisi için TV Tiyatro Şubesinden raporlar istenmekte ve senaryolar önce bu şubenin denetiminden geçmektedir. Denetim kurulunun yapımların konu ve estetik özelliklerine kadar müdahale eden aşırı tutumu, biraz da Tiyatro Şubesinin senaryolar üzerine yaptığı değerlendirmelerden doğmaktadır. Birçok denetçi raporuyla, Tiyatro Şubesi raporlarının uygunluk içinde olduğu görülmektedir. Böylece denetim işi genel yayın ilkelerinden uzaklaşmakta, yeniden kademelenmekte ve eserlerin sanatsal niteliklerine kadar uzanır hale gelmektedir. Denetimin vardığı bu seviye, haklı olarak birçok yapımcıyı bir isteksizlik ve durgunluk içine sokmaktadır.

Eserlerin bu tarzda denetlenmesi halinde eleştiriciye, seyirciye bırakılan nedir? Bu gerçekten merak edilecek bir konu. TV'deki denetim uygulaması, görüldüğü gibi bir yönden sinema sansürünü de geçen bir keyfilik ve vurdumduymazlık gösteriyor. Yapımcıların bir senaryonun denetimden geçip geçmeyeceği konusunda önceden bir ölçüt sahibi olmaları iyice zorlaşıyor. Ama bu denli sıkı bir denetime karşın izlediğimiz birçok yerli yapımda olumsuz yönlerin ağırlıkta olmasına ne demeli?

TV'deki bu denetimi açık, kesin ve belirli kurallara bağlamanın zamanı herhalde gelmiş ve geçmektedir bile. Bu yüzden atılacak adımlar yapımcılara bir rahatlık ve huzur sağlayacağı gibi TRT yönetimine de kamuoyu gözünde daha bir itibar kazandıracaktır. Sansüre karşıysak, düşünce ve anlatım özgürlüğüne inanıyorsak, yaratıcının önündeki kısıtlamaları artırmak değil de azaltmak yönünde çaba harcamamız gerekmez mi?

MAO ZEDUNG

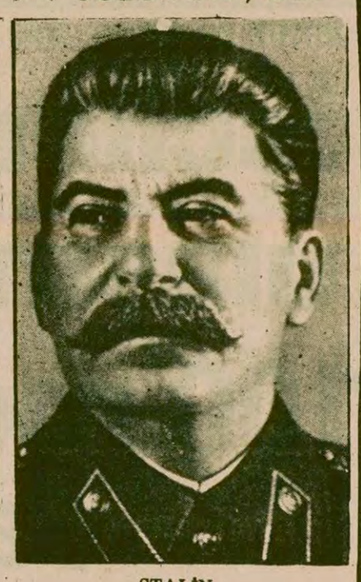

STALİN

"Güçlü Portreler" dizisi 17 Ekimde yayınlanmaya başlıyor

● Dizide Stalin, Mao, Tito gibi devlet adamları tanıtılacak

Televizyonda 15 Ekimden itibaren başlayacak yeni yayın döneminde, Çarşamba akşamları, haber sonrasında "Güçlü Portreler" adıyla yeni bir belgesel dizi yayına girecek.

Birinci Dünya Savaşı sonrasında ülkelerini yöneten tanınmış devlet adamlarını ekrana getirecek olan dizide sunucu olarak Amerikalı sinema oyuncusu Henry Fonda'yı izleyeceğiz.

"Güçlü Portreler" dizisinin 13 bölümü TRT tarafından satın alınmış bulunuyor. Bu bölümlerde Churchill, Hitler, Roosevelt, Stalin, Truman, Adaneuer, Franco ve Hiro Hito yer alıyor. Dizinin sipariş edilmiş olan ikinci bölümünde de De Gaulle, Tito, Kruşçev, Nasır, Ben Gurion, Gandi, Kraliçe Elisabeth, Kennedy, Şah Rıza Pehlevi ve Mao Zedung tanıtılıcak.

"Güçlü Portreler"in ilk bölümü 17 Ekim Çarşamba akşamı yayınlanacak.

7 Kocalı Hürmüz ekrana gelecek

İstanbul Açıkhava Tiyatrosunda ve İzmir Fuarında Devlet Tiyatrosu sanatçıları tarafından sergilenen 7 Kocalı Hürmüz adlı müzikal oyunun Televizyon için çekileceği bildirildi.

Üç bölüm halinde gerçekleştirilmesi düşünülen oyun, geniş bir oyuncu kadrosuna sahip. Ayten Gökçer, Adile Naşit, Altan Erbulak, Erol Günaydın, Turgut Boralı gibi sanatçıların rol aldığı oyun, bir devrin feodal aile ilişkilerini güldürü tarzında ele alıyor. Ancak, oyuna daha önce oynananlardan değişik olarak günümüzün kuyrukları ve geçim sıkıntıları da eklenmiş.

Yeni haberleşme hattı

Eurovision sistemine benzeyen ve Türkiye'deki belli başlı merkezlerle Ankara'nın haberleşmesini sağlayacak veni bir haberleşme ağının ilk hattının İstanbul-Ankara arasında kurulduğu bildirildi.

Link hattı denilen ve günlük olayları ayrıca banda çekmeye gerek kalmadan gönderebilen bu sistemin ilk denemesi 4 Eylül Salı günü haber programında gerçekleştirildi. Bu yeni yöntemle, her gün İstanbul'dan Ankara'ya saat 18.00-19.00 arası görüntü ve ses nakli yapılabilecek. Ancak böyle bir sistemin işlerlik kazanabilmesi için 24 saatlik bir nöbet cetvelinin düzenlenmesi gerekiği söyleniyor.

İstanbul uygulamasından sonra ikinci hat İzmir'de kurulacak. İzmir'den sonra ise güneyde ilk büronun Adana'da açılması düşünülüyor.

"Kıbrıs"ta Türk Evleri" adlı TV filminin çekimi tamamlandı

Ankara TV Kültür Şubesinde yönetmenliğini Orhan Tuncel'in, yapımcılığını Süleyman Ceylan'ın yaptığı, Kıbrıs'ta Türk Eserleri adlı 8 bölümlük yapım tamamlandı.

Yapımcı Süleyman Ceylan çalışmaları şöyle anlattı: "Belgesel dizi 8 bölümden oluşuyor, ilk iki bölümü Kıbrıs'ın eski ve yakın tarihini oluşturmakta, 3 ve 8. bölümlerinin arası ise Kıbrıs'ın önemli kentleri olan Lefkoşe, Girne ve Magosa'daki Türk eserlerini konu alıyor. Programda ayrıca Lüzinya ve Venedik eserlerine de kısaca yer veriliyor."

TV'de bu hafta

SALI

19.30 ÇEVRE KORUNMASI: Dizi programın 12. bölümünde tarımda kullanılan suni gübre ve tarım ilaçlarının zararları konu ediliyor.

19.45 MERHABA: Üç bölümden oluşan programda, Ahmet Güngör'den bir deyiş, beslenme konusunda bir açıklama ve Köy Avukatı yer alıyor.

21.35 TV'DE TÜRK SİNEMASI: Yönetmenliğini Orhan Elmas'ın yaptığı "Oyun Bitti" adlı film yayınlanacak.

23.30 GÜREŞ (Naklen yayın)

24.00 AKDENİZ OYUNLARI (Naklen yayın)

ÇARŞAMBA

20.00 BİR KONU BİR KONUK: Jülide Gülizar liseli bir genç kızla, genç kızların sorunları üzerine söyleşiyor.

21.20 YEŞİLDE KARA: Zeytin toplayıcılarının ve zeytinyağı sabun fabrikalarında çalışan işçilerin yaşam öyküsünün konu edildiği programda, Ayvalık'ın doğal güzellikleri ve tarihi zenginlikleri de anlatılıyor.

24.00 AKDENİZ OYUNLARI: (Naklen yayın)

PERŞEMBE

24.00 AKDENİZ OYUNLARI (Naklen yayın)

CUMA

21.20 TV'DE SİNEMA: Yönetmenliğini Douglas Sirk'in yaptığı "Asktan Kaçılmaz" adlı film yayınlanacak. Başrollerini Jane Wyman, Rock Hudson, Agnes Moorehead paylaşıyor.

24.00 AKDENİZ OYUNLARI: (Naklen yayın)

CUMARTESİ

18.15 BELGESEL (GÜNEY PASİFİK): Pasifik Okyanusundaki adalarda ve mercan adalarında yaşayan ilkel insanların yaşam biçimleri, son yıllarda etkisinde kaldıkları değişimlerle birlikte anlatılıyor. Belgesel filmde, bu adaları keşfeden İngiliz denizci Flatcher Christian'dan ve yaşamının büyük bir bölümünü burada geçiren ressam Gauguin'den de sözediliyor. Filmde daha sonra, adaların Birleşik Amerika'nın denetimine verilmesinden sonra bölgede yapılan hidrojen bombası denemesinden ve bunun yerliler üzerindeki etkilerinden sözediliyor.

21.15 UNUTULANLAR (3): Dizinin bu bölümünde sahneye ilk çıkan Türk kadını Afife'nin yaşam öyküsü anlatılıyor.

24.00 AKDENİZ OYUNLARI (Naklen yayın)

PAZAR

18.00 TATİL SİNEMASI: Yönetmenliğini Sidney J. Furie'nin yaptığı ve başrollerini Marlon Brando, John Saxon'ın paylaştıkları "Dönüş" adlı film yayınlanacak.

20.00 KIZIL TİLKİ TEPESİ: Bu bölümde Alasdair, Binbaşı Kasel'in casus olduğunu öğrenir ve ihbar etmek için harekete geçer.

21.20 BUGÜNÜN KADINI HELEN (8)

22.05 BİR KONSER

24.00 AKDENİZ OYUNLARI ÖZET (Canlı yayın)

7'den 70'e spor... 7'den 70'e spor...

VIII. AKDENİZ OYUNLARI

Greko-Romencilerimiz, müsabakalara iyi başlangıç yapamadılar...

SPLİT

Akdeniz Oyunlarında Greko-Romen güreş müsabakalarının ilk tur karşılaşmalarında güreşçilerimiz başarılı olamadı.

48 kiloda, Salih Bora: Fas'lı rakibini diskalfiye ile yenerken, ikinci turu maç yapmadan geçerek, üçüncü tura yükseldi. 52 kiloda Haydar Turan, Mısırlı rakibi Abdel-Haydar Elkistbe'ye 20-13 sayıyla yenildi.

57 kiloda Serhat Karadağ: Mısırlı rakibini sayıyla yendi.

62 kiloda Hamdi Sancaklı: Fransız rakibi Jean Pier karşısında başarılı olamadı 14-1 yenildi.

68 kiloda Esat Metin: Cezayirli rakibini diskalifiye ile yendi.

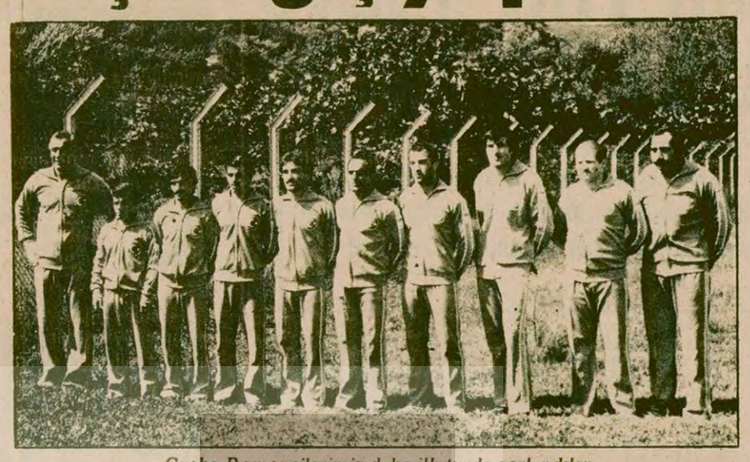

Greko-Romencilerimiz daha ilk turda zorlandılar.

74 kiloda Erol Mutlu: Atak bir güreşten sonra Mısırlı rakibini diskalifiye ile yendi.

82 kiloda Osman Gazi Sayın: Yunanlı rakibini, diskalifiye ile yendi.

90 kiloda, Polat Aydın şanslı bir kura çekerek, maç yapmadan ikinci tura geçti.

100 kiloda Vedat Ergin: Tuşla yenilen ilk güreşçimiz oldu. Fransız Andelson, güzel bir müsabakadan sonra, Haydar Turan, 2.57 saniyede tuşladı.

Ağırda Kenan Ege, takımımıza ilk tuşu kazandırırken Mısırlı rakibini 4 dakika 31 saniyede, tuşladı.

Masa Tenisçilerimiz yaptıkları ilk maçta İspanya'yı 5-2 yendiler.

Sabah ve akşam seanslarında, yapılan güreş müsabakalarına bugün de devam edilecek. Ayrıca, jimnastik, atıcılık, kürek masa tenisi, binicilik, yüzme ve voleybol karşılaşmaları yapılacak.

Öte yandan, amatör milli takımımız ilk maçını 21 Eylül günü Tunus'la yapacaktır.

Galatasaray, dibe çöktü

SPOR ve OLAYLAR

musa sezer

Maçın çerezi fauldü...

Beşiktaş-Galatasaray maçının havanın yağışlı ve oldukça rüzgarlı olduğu için futbola benzemediğini söylemekle teselli bulacağız. Maç başlaması ile, ilk göze çarpan favullerdi. Özellikle Ömer'in her topu kesişinde favul vardı. Oyunda üstünlük sözkonusu değil... Topu alan ya gidiyor, ya da gelişi güzel vuruyordu. Her iki takım da birbirine nazire yapar gibi bir oyun tutturmuş...

Beşiktaş, orta sahadan Mehmet Ekşi'yi alınca oyun kuracak kimse kalmadığı için Galatasaray'a tehlike olacak bir akın görülmedi. Galatasaray'da da aksayan taraflar vardı. Özellikle Cüneyt'in sağ bekte yerini zaman zaman boş bırakması Beşiktaşa avantaj sağlıyordu. Anlamadığımız bir oyun tarzı vardı Galatasaray'da. Beklerin atağa kalkması başka şey topu sürerek yerini kaybetmesi başka şey. Sağ 'açığa alınan Kemal de bir türlü tutunamıyordu. Sol kanatta daha faydalı olacağı muhakkak. Birinci devre karşılıklı, bilinçsiz ve tek paslarla eriyen akınlarla sona erdi.

İkinci devrede Galatasaray'ın yine Cüneyt tarafından açık verdiği görülüyordu. Nitekim 62. dakikada topu kapan Beşiktaşlılar bu açıktan yararlandılar. Soldan ortalanan topu, ikinci devre oyuna giren Ali Çoban kafa şutu ile ağlara gömdü. Eser, bu topa bakmaktan başka bir şey yapamazdı.

Golden sonra Galatasaray'da bir kıpırdanma görüldü. Üst üste Beşiktaş kalesine yüklendiler. Ancak bu hücumlar bilinçsiz ve golün kamçısı ile oluyordu. Bu arada kaçan fırsatlar da oldu.

Beşiktaş ikinci golünü belirttiğimiz gibi Galatasaray'ın bilinçsiz bir şekilde Beşiktaş'a çullandığı sırada boş bıraktıkları yerden yararlanarak attı.

Oyun futbol kalitesi bakımından düşük. Profesyonel oyuncuların kasti sertliklerden kaçınmaları gerekli. Birinci yarıda hakem hiç sarı kart göstermediği halde ikinci yarıda eften, püften sarı kart göstermesi şaşılacak olaydı...

Beşiktaş yılların sevincini yaşıyor 2-0

Öztekin Erdağı

HAKEMLER: Hilmi Okl H. Alp Saltan 2, Yusuf Namoğlu 2

BEŞİKTAŞ: Rasim 3, Kemal Batmaz 3, Mehmet Ekşi 3, Ömer 2, Süleyman 2, Kemal Kılıç 2, Suat 2, Akif 2, Ali Çoban 3, Necdet 3, Fikret 2, Bora 3

GALATASARAY: Eser 1, Cüneyt 1, Fatih 2, Güngör 2, Erdoğan 2, Oğuz 1, Gürcan 2, Mustafa 3, Gökmen 2, Orhan 3, Kemal 2.

4 yıldır yenemediği Galatasarayı, Beşiktaş bu kez, şansı ve hırsı ile altetti. Maçla beraber başlayan yağmur, futbolun kalitesini düşürürken, seyirciler, maç boyunca yağan yağmura rağmen, takımlarını teşvik etmekten geri kalmadı.

İlk yarıya Galatasaray hızlı başladı. Henüz 5. dakika dolarken, Orhan, bireysel gayretiyle götürdüğü topu, Rasim'i de geçerek, attığı plase ile noktaladı. Ancak Süleyman çizgi üzerinden çeldi. Galatasaray ilk yarıda daha etkili olurken, Beşiktaş kontrataklarla tehlikeli oldu.

19. dakikada Necdet'in güzel şutu, az farkla dışarı çıktı.

Bu dakikadan sonra, oyun temposunu kaybetti, ortaya konan futbol giderek, bireysel çabaya dönüştü. Genellikle orta alanda geçen ilk yarıda, birkaç olumlu hareketin dışında, kayda değer bir şey yoktu.

İkinci yarıya Beşiktaş Akif'in yerine aldığı Ali Çoban ile başladı. İlk yarıya oranla, daha canlı geçen maçın 62. dakikasında, Kemal Kılıç'ın ortasını çok iyi takip eden Ali Çoban, güzel bir kafa şutuyla, Beşiktaş'ı 1-0 öne geçirdi. Sinirli ve dağınık bir futbol oynayan, Galatasaray, bu golden sonra, toparlanmaya başladıysa da etkili olamadı. Adam adama mücadeleyi benimseyen Galatasaray bunda başarılı olamayınca, oyun disiplinini de yitirdi. Kişisel gayretlerle, sürüklenen ataklar, Beşiktaş defansında eridi. Ve, herkes Galatasaray'dan beraberlik golü beklerken, Beşiktaş'ın ikinci golü geldi.

86. dakikada Rasim'in uzun degajmanına Güngör müdahale edemeyince, oyunu iyi takip eden Necdet topu, ikinci kez Galatasaray ağlarına gönderdi.

Hakemin sık sık sarı kart gösterdiği karşılaşmada, kayda değer başka bir olay olmadı ve yılların özlemini çeken Beşiktaş, sahadan 2-0 galip ayrıldı. Dördüncü hafta sonunda da galibiyet yüzü göremeyen Galatasaray, tek puanla ligin dibine yerleşti.

Dün İnönü Stadyumunda oynanan maçta, Beşiktaş 1975 Şubat ayından beri yenemediği Galatasaray'ı, 2-0 yendi. Resimde, daha önce oynanan maçlardan birinde, G. Saray'ın, Beşiktaş kalesi önündeki bir hücumu görülüyor...

Diğer Sonuçlar

Gaziantep 2-Rizespor 1

Orduspor 2-Adanaspor 0

Diyarbakırspor 0-Altay 1

Göztepe 1-Bursaspor 0

Zonguldakspor 1-Eskişehirspor 1

Hajduk ve Kızılyıldız'ın takımlarımızı elemesi büyük ihtimal...

Atilla Özideş

AVRUPA KUPALARI

Lig maçlarına genç bir takımla çıkan Hajduk, Trabzonspor karşısında turu atlamak açısından çok dana ağır basıyor. Resimde Hajduklu bir futbolcunun ikili mücadelesi...

Gün geçtikçe monoton görünümünden bir türlü kurtulamayan futbolumuzun zaman zaman tribünleri sarsan heyecanı, hafta arası yerini Avrupa Kupaları maçlarına bırakıyor.

Geçtiğimiz sezon lig şampiyonu olan Trabzonspor, Yugoslavya lig şampiyonu, Hajduk Split önüne çıkarken, UEFA Kupasında, bir başka Yugoslav takımı, İstanbul'da Galatasaray ile karşılaşıyor.

1911 yılında kurulan Hajduk Split, geçtiğimiz sezon Yugoslavya liginde 34 maçta, 50 puan toplayarak şampiyon oldu. 7 kez lig, 6 kez de Ulusal Kupayı kazanan Hajduk'u Tomislov Iviç, çalıştırıyor. Üç kez şampiyon Kulüpler Kupasına, dört kez, Kupa Galipleri, bir kez de UEFA Kupasına katılan Hajduk, uluslararası tecrübeye sahip olduğu gibi, güçlü futbolculardan kurulu...

1945 yılında kurulan Kızılyıldız, maçlarını kendisine ait olan 100 bin kişilik bir stadda oynuyor. 12 kez Yugoslavya, 9 kez de Ulusal Kupayı kazanan Kızılyıldız'ın en önemli özelliği, eski futbolcularının çalıştırıcılık yapması. Bu nedenle futbolular arasındaki bağlar kopmadığı gibi, deneylerin aktarılması, sürekli sıcak ilişkinin varlığı, takıma eski gücünden birşey kaybettirmiyor. Baş Antrenörlüğünü Stankoviç'in yaptığı Kızılyıldız'ı, maçlara 9 kişilik bir yönetici kadrosu hazırlıyor. Takım Kaptanı Petroviç, maistro görevini yükleniyor. Yeni sezonla birlikte, gençleştirilmiş bir kadro oluşturan Kızılyıldız'ın Galatasaray karşısında tecrübeli elemanlara yer vermesi bekleniyor. Türk futbolunu yakından tanıdığını ifade eden Stankoviç, "Türk futbolu kalıp olarak hep aynı kalmıştır. Futbolcular, topu ayaklarından çok yavaş çıkartıyorlar. Galatasaray bu kuralların dışında değildir. dolayısıyla bize ayak uyduramaz, ikinci tura geçen de, kuşkusuz biz oluruz" diyor.

Tarsus'ta...

(Baştarafı 1. Sayfada)

Açıklamada istifa gerekçesi olarak "CHP'nin ülkenin bağımsızlığını savunmada kararlı davranmadığını, halkın özgürlüklerini savunmayı bir kenara bıraktığını, köylünün toprak talebini bir yana bırakarak oy alabilmek için ağalarla uzlaştığını" açıklayan Güneri ve arkadaşları "TKP'lilerin CHP içinde itibar sahibi olduklarını, CHP eski Belediye Başkan adayı ve CHP Genel Kongre delege adayı Tekin Dikmen'in İGD'nin düzenlediği faaliyetlerde tertip komitelerinde yer aldığını belirttiler.

CHP'yi anarşinin üzerine yürümemekle eleştiren açıklamada "CHP anarşinin adını koyamamakta, kiminle mücadele edeceğini bilememektedir. Acizdir. Tarsus'a gelen İçişleri Bakanı CHP'li Belediye Başkanı ile kavga etmiştir. CHP'nin hiç bir kurultayı kavgasız dayaksız, küfürsüz geçmemektedir. Anarşi artık CHP'nin içindedir." deniliyor.

"Bütün bu meselelerde halkın menfaatleri doğrultusunda tutum aldığı için TİKP'ye girdiklerini" açıklayan 20 eski CHP'li "halkı anarşiye karşı çıkmak ve bağımsızlığı savunmak için bu partiye katılmaya" çağırdı.

İsveç'te milletvekili seçimleri yapıldı

ABDULLAH GÜRGÜN
STOCKHOLM

İsveçliler, Millet Meclisindeki 349 sandalyenin sahibini belirlemek için dün sandık başına gittiler.

Kamuoyu şimdi, yoğun seçim kampanyasının ardından seçim sonuçlarını merakla bekliyor. Oy sayımı bilgisayarlar aracılığı ile yapılacak ve radyo-TV'den ilan edilecek.

İsveç İstatistik Enstitüsünün tahminleri doğru çıkarsa, sağ partiler oyların yüzde 48,4'ünü sol partiler de oyların yüzde 48, 1'ini alacak. Bu tahminler sağ partiler arasıda bazı "karışıklıklara" yol açtı. O zamana kadar sağ partiler, sessiz kalıyorlar, ve Başbakanın kim olacağı sorusuna yanıt vermiyorlardı. Tahminlerin yayınlanacağı gün Merkez Partisi Yöneticisi ve eski Dışişleri Bakanı Karin Söder, Başbakanın Parti Başkanı Thorbjörn Felldin'in olması gerektiğini söyledi.Buna karşılık Muhafazakar Parti Başkanı Goesto Bohman, hükümeti kurma görevinin kendilerine verilmesi gerektiğini ileri sürdü.

Ancak yeni bir Başbakan seçilebilmesi için Olla Ulsten hükümetinin düşmesi ya da çekilmesi gerekiyor. Ulsten ise çekileceğine ilişkin herhangi bir açıklama yapmıyor. seçimlerden sonra hükümet sorununu tartışabileceğini söylüyor.

Kıdem...

(Baştarafı 1. Sayfada)

şık ve belirsiz bir hal alıyor.

Son olarak Danıştay 13. Dairesinin aldığı kararın Anayasa Mahkemesi kararı ile çelişmesi ve Yargıtay 9. Dairesinin aldığı çeşitli kararlar arasındaki çelişmeler yüzünden, İş Mahkemeleri dava dosyaları karşısında kararsız kalırken, iş hukukçuları bu belirsizliğe bir an önce bir son verilmesini istiyor. Bölge Çalışma Müdürlüğü yetkilileri ise kendilerine müracaat ederek çelişmeli kararları gösteren ve mütalaalarını isteyen hukukçulara, "hangisini isterseniz onu uygulayın" demek zorunda kaldıklarını belirtiyorlar.

YÜRÜRLÜKTEKİ YASA:

Mevcut yasalar kıdem tazminatına iki türlü sınırlama getiriyor. Tavan sınırlaması denilen sınırlama ile işçiye ödenecek tazminatın her yıl başına asgari ücretin 7,5 katını aşamayacağı hükmü getiriliyor. Ayrıca, vergi sınırlaması ile de tazminatın 24 aylık tutarını aşan kısmı, vergiye tabi tutuluyor.

Ayrıca, kıdem tazminatının hesaplanmasında iş yasası uyarınca saptanan asgari ücretin mi yoksa işçinin aldığı son ücretin mi esas alınacağı da tartışma konusu oluyor.

ANAYASA MAHKEMESİ VE SON DANIŞTAY KARARI:

İş Hukukçuları, bu konudaki tartışmalarda Anayasa Mahkemesinin 14 Nisan 1979 tarihinde aldığı kararın üzerinde önemle durulması gerektiğini belirtiyorlar.

14 Nisan 1980 tarihinde yürürlüğe girecek olan bu karar, mevcut uygulamadaki tavan sınırlamasını tümüyle iptal ediyor ve kıdem tazminatının asgari ücret esas alınarak değil, sözleşme ile saptanan şekliyle uygulanmasını sağlıyor.

Ancak, son günlerde, Danıştay 13. Dairesi, Anayasa Mahkemesinin altı ay sonra uygulamaya girecek olan bu kararını gözetmeyen yeni bir karar alarak, bulanıklığı, daha da artırdı. Danıştay, son kararında, tavan sınırını gözönüne alarak, tazminatın tavanı aşan miktarının kıdem tazminatı olarak sayılmayacağı ve dolayısıyla vergilendirileceği görüşünü getiriyor. Danıştay kararında tavan sınırı hesaplaması yapılırken, asgari ücret esas alınıyor.

İŞÇİLER TEDİRGİN

Bu arada, kıdem tazminatları konusundaki bu belirsizlik ve kargaşadan en fazla huzursuzluk duyanlar da işçiler oluyor. Kıdem tazminatını, bir anlamda işsizlik sigortası olarak gören işçiler, bütün bir ömür boyu çalışmadan sonra ellerinde kalan bu paranın da kırpılmamasını ve tavan sınırlamasının kaldırılarak vergi dışı tutulmasını istiyorlar.

25 yıllık bir çalışmadan sonra ellerine geçen kıdem tazminatıyla ancak bir ev alabildiklerini söyleyen işçiler, "25 yılın karşılığı olarak bu kadarı çok mu?" diyorlar.

Taraki...

(Baştarafı 1. Sayfada)

rim Konseyinin" Tariki'nin istifasını kabul ederek yerine Başbakan Yardımcısı ve Dışişleri Bakanı Hafızullah Amin'i atadığını bildirdi. Afganistan'da dün yapılan bir kabine değişikliği ile de İçişleri, Sınır İşleri ve Haberleşme Bakanları görevlerinden alınmıştı. Ajanslar Afganistan'da hükümete karşı mücadele eden güçlerle hükümet birlikleri arasındaki çarpışmaların şiddetlendiğini ve halkın Devlet Başkanı Taraki'nin konutuna saldırdıklarını bildiriyorlar.

Afganistan Devlet Başkanı Nur Muhammet Taraki geçen hafta başında Moskova'da Sovyetler Birliği Devlet Başkanı Leonid Brejnev ile görüşmüştü. Görüşmede Brejnev Taraki'ye Afganistan hükümetini her türlü tehlikeye karşı koruyacağına söz vermişti.

Siyasal gözlemciler Afganistan'da muhalefetin etkinliğini artırması üzerine Taraki'nin görevinden istifa etmek zorunda kaldığını bildiriyorlar. Taraki geçen Nisan ayında gerçekleştirdiği askeri bir darbe ile işbaşına geçmiş ve Rus yanlısı bir yönetim kurmuştu.

12 sanatçı...

(Baştarafı 1. Sayfada)

mayı yaptılar:

"Ülkemiz sanat ve düşün yaşamı giderek yoğunlaşan anti-demokratik baskıların hedefidir. 12 Mart ve MC dönemlerinin "Balyoz"larına karşı aydınlara, sanatçılara, demokratik güçlere "umut" vaadedenler bugün sansür ve yasa dışı yasaklamaların kimi zaman doğrudan sorumlusu, kimi zaman suskun destekçisi.

Demokratik düzenin yüzkarası sansür kaldırılacak denirken, daha da ağırlaştırılarak ülkemiz sinema sanatının üzerine çöktürüldü. İlerici içerikli filmler yasaklandı, sürdürülebilen ender sanat gösterilerinden Antalya Şenliği ilk kez bu yıl yapılamadı.

Siyasal, parasal baskının her türlüsüyle yaşam alanı alabildiğine daraltılan bağımsız tiyatro hareketinin büsbütün kurutulmasına yönelik anti-demokratik uygulamalar yağıyor ardarda.

Dostlar Tiyatrosunun bütün bir tiyatro dönemi boyunca İstanbul ve Ankarada devlete ait salonlarda sahnelediği "Brecht-Kabare"nin gösterileri Ankara'da gerekçesiz yasaklandı, Birlik Sahnesinin "İnsan Manzaraları" yasa dışı tehditlerle karşı karşıya.

Sanata yönelik baskılar karşısında, en üst devlet yetkilileri yasaklanan filmleri bizzat görerek ya da durdurulan oyunları bizzat okumaya girişerek kamuoyunu yatıştırmayı umarken, sansür ve baskıya doğrudan sahip çıkmakta, nice aydınların gönüllü desteğiyle oluşturulmuş "Yarkurullar", "Yüksek Kültür Danışmanları" suskun.

Bizler sanatın çeşitli dallarında örgütlenmiş emekçiler, düşün ve sanat yaşamının demokratikleşmesini yöneticilerden lütüf bekleyerek değil, ancak demokratik savaşımla sağlanabileceği bilinciyle, anti-demokratik uygulamalara karşı eylemlerimizi birleştireceğimizi kamuoyuna kararlılıkla duyururuz"

Basın toplantısında DİSK ve İstanbul Barosunun da bu ortak açıklamayı desteklediği belirtildi.

Cengiz Ayhan'ın...

(Baştarafı 1. Sayfada)

lanan ve halen Kastamonu Emniyet Müdürlüğünde görevli Ömer Cengiz hakkında çok yönlü bir soruşturma yapılmaya başlandı.

İçel Emniyet Müdürü İbrahim Ulus, Cengiz Ayhan'ın Savcılıktaki ifadesi üzerine, 2. şube eski müdürlerinden Ömer Cengiz hakkında soruşturma açıldığını açıkladı.

tv de bugün

19.00 HABERLER
19.05-OKUYALIM TARTIŞALIM:
19.30-SPOR: 20.30- HABERLER
21.15-MINIK KONSER:
21.20-DOSTLUK ÜZERINE:
21.35-AŞAĞIDAKILER YUKARDAKILER:
22.25-TÜRK HAFIF MÜZIĞI:
22.45-HAYALET KENT:
23.15-HABERLER
23.25-CIMNASTIK(BANT YAYIN)
24.00-AKDENIZ OYUNLARI:
01.00 KAPANIŞ

SEÇİMLERE DOĞRU

SEÇİME DOĞRU... SEÇİME DOĞRU ..SEÇİME DOĞRU

CHP Genel Başkanı Artvin ve Rize'de

Ecevit:"Demokrasiye karşı çıkan solcular faşizme alet oluyorlar"

NURİ ÇOLAKOĞLU
(RİZE)

Ecevit "Türk halkını demokrasiden caydırıp yıldırma hevesine kapılanlar kendilerini devrimci veya solcu da sansalar faşizmin oyununa alet olmaktadırlar" şeklinde konuştu.

Seçim gezisinin ikinci günü Rize ve Artvin'de konuşan CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit şöyle dedi:

"Seçim çare değilse, yani halkın kendini kendi olarıyla ve iradesiyle yönetmesi geçerli değilse, çare olan nedir? Silah mı, zorbalık mı, baskı mı, bağnazlık mı? Bunları care sananlara onurlu Türk halkı 14 Ekim günü sandık başına koşarak iradesini oylarıyla bir kez daha belirleyerek en güzel yanıtı verecektir."

Rejim ayrımı gözetmeden bütün bölge ülkeleriyle ekonomik işbirliği ve dayanışmayı geliştirmekte olduklarını söyleyen Ecevit, Artvin'de sınır kapısının açılacağını ve bu yörede turizmin gelişmesine, dış pazarların genişlemesine hız katacağını duyurdu

Ecevit sözlerini şöyle bağladı:

"Kimi sağdan, kimi soldan Türk halkını bölmek isteyenlere, kardeş kavgalarına sürükleyenlere demokrasinin kolunu kanadını kesmeye uğraşanlarave Türkiye'yi sonu belirsiz bir hükümet bunalımları dönemine sürükleme hevesi besleyenlere susturucu bir ders verecektir, halkımız.."

Bu arada Trabzon Havaalanında Ecevit'i kalabalık bir grup karşıladı. Trabzonspor Kaptanı, Milli Kaleci Şenol, CHP Genel Başkanına bir buket çiçek verdi. Bunun üzerine Ecevit, Kaptan Şenol ve arkadaşlarına, "Hajduk Split" maçında başarılar diledi.

Daha sonra Partisince düzenlenen açık hava toplantısına katılmak üzere Rize'ye gelen CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit, Cumhuriyet alanında büyük bir yurttaş topluluğu tarafından karşılandı.

Kalabalık yüzünden miting alanına 45 dakika geç gelen Ecevit Yomra ilçesinden geçerken, yol üzerinde bulunan AP ilçe binasında bulunanlar kendisine el sallayarak selam verirken, Araklı ilçesindeise MHP llçe binasında aleyhte tezahürat yapıldı.

Parti liderlerinin seçim gezileri devam ediyor

HABER MERKEZİ

CHP Genel Başkanı ve Başbakan Bülent Ecevit, dün partisince Rize ve Artvin'de düzenlenen mitinglerde konuşurken, seçimlere katılan diğer siyasi parti liderleri de propaganda gezilerini sürdürüyorlar.

AP Genel Başkanı Süleyman Demirel, dört gün süren Konya gezisinden sonra bugün de Edirne'ye gidiyor. Demirel edirne gezisi süresince Lüleburgaz, Babaeski, Havsa, Lalapaşa, Meriç, Uzunköprü, İpsala, Enes, ve Keşan ilçelerine giderek buralarda Partisince düzenlenecek açık hava toplantılarında konuşmalar yapacak. AP Genel Başkanı daha sonra da Ankara'ya dönecek.

MSP Genel Başkanı Necmettin Erbakan da bugün beraberindeki Genel Başkan Yardımcıları, bazı milletvekilleri ve MSP adaylarından oluşan heyetle bugün Van'a gitti. Erbakan 21 Eylül'e kadar sürecek Doğu İlleri gezisinde, Van, Hakkari, Bitlis ve Muş'u dolaşacak. Daha sonra Ankara'ya dönecek olan MSP Genel Başkanı 23 Eylülden 30 Eylüle kadar Erzurum, Ağrı, Kars ve Erzincan'da konuşmalar yapacak.

MHP Genel Başkanı Alparslan Türkeş ise 20 Eylülde Balıkesir 21 Eylülde Kütahya'da, 22 Eylülde Burdur ve İsparta'da, 23 Eylülde Konya'da, 26 Eylülde Hatay'da, 28 Eylülde Samsun'da konuşacak. Türkeş 6 Ekim günü Erzurum ve ilçelerinde 7 ekimde ise Erzincan'da düzenlenecek açık hava toplantılarında konuşmalar yapacak. Türkeş daha sonra Ankara'ya dönecek.

İzlenimler:

Kampanya ve tedirginlik

NURİ ÇOLAKOĞLU

CHP Genel Başkanında seçim gezisinin ikinci gününde belli bir tedirginlik hüküm sürüyordu. Bir süre önce Rize'de "seçimleri boykot ediyoruz- Dev-Yol" imzalı pankartlar asılması, aynı gece Halkın Kurtuluş ve Dev-Yol'un duvarlara yazılar yazması Ecevit'in konuşmasında bu konu üzerinde durmasına yol açtı. Başbakan seçimlerin boykot edilmesine karşı çıkarken sahte solcu grupları da eleştiren sözlere yer verdi. konuşmasında.

Ancak bu gerginliğin etkisi Trabzon'dan çıkarken havaya ateş açılmasıyla daha da arttı. Daha sonra, bunun selamlamak için açılan bir ateş olduğu anlaşıldıysa da seçim otobüsünde bu konu üzerinde epeyce duruldu.

Yol boyunca çok sıkı güvenlik önlemleri alınmıştı Çeşitli kavşakları askeri birlikler tutarken, konvoyun etrafı çok sayıda güvenlik kuvveti tarafından sarılmıştı.

Ancak esas tedirginlik kaynağı Hopa ve Artvin'de neler olacağı şeklindeydi. Çünkü daha önceden bu yörede sahte solcu çeşitli grupların faaliyet göstermesi, buralarda yol kesmeleri hatta geçenlerde MSP Genel Başkanı Necmettin Erbakan'ın otobüsünü çevirip kuşatmaları, taşlamaları ve Erbakan'ın Artvin'e girişini engellemeleri CHP'liler arasında kaygı uyandırıyordu.

Bu nedenle Halk Partililer Trabzon-Rize arasındaki yerleşme bölgelerinde bulunan bütün kuvvetlerini Hopa ve Artvin'e kaydırmışlardı. Bu kaydırma nedeniyle de Ecevit Rize'ye girinceye kadar hi çbir ciddi tezahüratla karşılaşmadı. Yol kenarında sadece el sallayan yaşlı kadınlar ve çocuklar görülüyordu.

Demirel: "Hükümet bir milletvekili istifa edecek diye Apoculara dokunmuyor"

UFUK İLSEVER

AP Genel Başkanı Süleyman Demirel, hükümetin bir milletvekili istifa eder korkusuyla Apoculara dokunmadığını söyledi. AP lideri yakın gelecekteki siyasal gelişmelerle ilgili olarak ise, "rejimde bazı aksaklıklar oluyor diye çöker miyiz düşüncesine kapılmayalım" şeklinde konuştu.

Demirel 4 gün süren Konya gezisini tamamlayıp Ankara'ya dönerken gazetecilerin çeşitli konulardaki sorularını cevapladı. Konuşmasının başında Konya gezisini değerlendiren Demirel 4 gün içinde 15 ilçe ve 18 kasabada konuşmalar yaptığını, tahminen 200 bin kişiye hitap ettiğini ve 10 bini aşkın vatandaşın elini sıktığını belirtti. "Türkiye uzun süredir beri görmediğimiz şekilde seçim havasına girmiş. Çareyi meşruiyet içinde arayan vatandaş gözünü sandığa dikmiştir" diyen AP lideri, vatandaşın bugünkü hükümetin tutumu yüzünden sandık güvenliğinden dahi endişeli hale geldiğini söyledi

SORULAR CEVAPLAR

SORU: 5 milletvekili kazanmakla nasıl iktidar olabilirsiniz?

CEVAP: AP'nin bugün 177 sandalyesi var. 5 ilavesiyle bu rakam 182 eder. Gayet tabii ki 182 ile bizim tek başımıza iktidar olmamız mümkün değildir. Ama biz 5 milletvekilliğinin 5'ini de alırsak, bugünkü hükümetin yoktur. Çünkü Millet Meclisindeki denge şudur: 222; muhalefet partileri ve muhalefet partileriyle hareket eden milletvekilleri. 221; CHP ve onlarla birlikte hareket eden milletvekilleri. Bu 222'ye 5 ilave ederseniz 227 eder. Böylelikle muhalefet partileri ve onlarla birlikte hareket eden milletvekilleri meclisi açacak sayıyı 2 kadar geçer. Hükümet bugün Meclisi açacak kadar sayıya sahip olmadığımız için ayakta durmaktadır. Meclisi açacak sayıyı bulduğumuz gün de bu hükümet yoktur.

Bu seçimler bize meclisi açacak sayıyı verecektir. Hatta 2 fazlasıyla

14 EKİM SONRASI

Demirel, "hükümet düştükten sonra ne olacak?" yolundaki bir soruyu da "Bu hükümetin alternatifi yok demek rejimi inkar etmek demektir. Bu hükümet gidecek ve yenisi çıkacaktır. Demokrasi mekanizması kötüyü himaye etmeye müsait değildir, iyiyi çıkarmaya müsaittir." diye cevapladı.

Demirel üçüncü bir MC veya MSP–CHP hükümeti konusunda da "Bugünkünden kötü hükümet olmaz Türkiye'nin hiç hükümeti olmazsa bundan iyidir. Bunalım var diye hiç bir hükümet işbaşında kalamaz. Kendi şartları içinde yeni bir hükümet çıkar şöyle çıkar, böyle çıkar. Ona şimdilik birşey diyemem" dedi.

Bir gazetecinin erken seçim konusundaki sorusunu ise AP lideri Demirel şöyle cevapladı:

"Erken seçim içinde birşey diyemem. bunalımlar kademe kademe çözülür, en son söyleyeceğimi şimdi söyleyemem"

Açıklamalarında anarşi konusuna da değinen Demirel Apoculara ilişkin olarak şöyle konuştu:

"Güneydoğuyu kasıp kavuran Apocu çetenin hamisi de bu hükümettir. Niye? Dokunursa bir milletvekili istifa eder. Türkiye'nin bölünmesine müsaade edeceksin, koltuğundan vazgeçmeyeceksin."

AP Konya Milletvekili Kalaycıoğlu:

"Taban MHP ile anlaşmaya reaksiyon gösteriyor"

KONYA (ÖZEL)

AP Konya Milletvekili Necati Kalaycıoğlu tabanlarının MHP ile anlaşmaya tepki gösterdiğini söyledi.

Kalaycıoğlu seçimlerle ilgili görüşlerini açıklarken şöyle konuştu:

"MHP bize 'Erzincan' da bizi destekleyin, biz de Konya'da sizi destekleyelim' diye gayri resmi bir teklifte bulundu. AP "hayır" dedi. Erzincan'da seçimlere çok ciddi asılıyoruz. MHP ile bir anlaşmaya alt tabaka, taban reaksiyon gösterir.

"Şunu müşahade ediyoruz: MHP'nin yaşı 30'u geçmiş kitlesi AP'ye meylediyor. 30 yaştan kastım heyecanın, enerjinin duraklama devresi olması. Heyecanın insanı nereye götüreceği belli olmuyor. Bazı olaylara karışması icap ediyor. Bu yaştan sonra düşünmeye, oturup değerlendirmeye başlıyorlar.

"Kabul etmek gerekir ki, aşırı sol kadar MHP de hızlı bir tempo içindedir."

"SEÇİM SONUCUNDAN ÇOK UMUTLUYUZ"

Necati Kalaycıoğlu Konya'da seçimleri kazanacaklarına kesin gözle baktığını da belirtti. Diğer partilerin durumunu da değerlendiren Kalaycıoğlu, MSP'nin 14 Ekim'de oy kaybedeceğini, 77'deki oylarının büyük kısmını Nakşibendi tarikatının önde gelenlerinden olan Tahir Büyükkörükçü sayesinde aldığını öne sürdü. Kalaycıoğlu seçimlere giren 4 adaydan sadece AP ve CHP adaylarının Konyalı olduğunu da belirterek bunun kendileri için bir avantaj olduğunu söyledi.

Cumalıoğlu:"Demirel bir komünizm umacısı yaratıp seçimlere girmekten başka bir şey istemiyor"

ANKARA (ÖZEL)

Milli Selamet Partisi Genel Başkan Yardımcısı Fehmi Cumalıoğlu, Demirel'in hükümet kurmak istemediğini, anarşinin ve komünizm tehlikesinin artmasını istediğini söyledi. Cumalıoğlu, Demirel'in böylece CHP'yi daha çok yıpratacağına inandığını belirterek: "Demirel bir komünizm umacısı yaratıp seçimlere girmekten başka birşev istemiyor. Bu kanaatim kesindir." dedi.

Seçimler konusundaki görüşlerini Yankı Dergisine açıklayan Fehmi Cumalıoğlu en az 7 senatörlük ve 1 milletvekilliği kazanmayı beklediklerini ve milletvekili çıkartacakları ilin de Konya olacağını söyledi.

MSP Genel Başkan Yardımcısı, Partisiyle AP ve MHP arasındaki farklar konusunda da şunları söyledi: "AP ve MHP milliyetçiyiz; demelerine rağmen milliyetçiliği uygulamazlar. AP ve MHP komünizmin karşısındayız sloganına sahiptirler ve bundan medet umarlar. Milliyetçilik bir kuru mefhum olarak kalmaktadır. Bu iki parti ile MSP arasında kıyaslanamayacak kadar fark vardır. Müşterek yönlerimiz ise çok azdır."

Cumalıoğlu, hükümetin bir an önce yıkılması gerektiğini ve hükümetin yıkılmasından sonra AP'nin de CHP'den farklı olmadığının görülmesi için AP'nin kuracağı bir hükümeti dışardan destekleyeceklerini açıkladı.

Cumalıoğlu, CHP ile koalisyon kurmak için şartlar ileri sürdükleri haberini "AP yanlısı bir gazete tarafından ortaya atıldığını ve "aman dikkatli olun bunlar seçimlerden sonra yine CHP ile hükümet kuracaklar" demeyi ve CHP ile koalisyon kurmak isteyen 30 AP' milletvekilinin bulunduğunu gizlemeyi amaçladığını belirtti.

Karataş:"MHP tabanı Süleyman beyin işaretine kulak verdi"

KONYA (ÖZEL)

AP'nin Konya Milletvekili-adayı Şaban Karataş Konya'daki MHP'lilerin Demirel'in çağrısına kulak verdiklerini belirterek, seçimlerde kendisine oy vereceklerini umduğunu söyledi. Karataş seçimleri kazanacağına kesin gözüyle baktığını da belirtti.

TRT eski Genel Müdürü Karataş, gazetemizin yönelttiği soruları şöyle cevapladı:

SORU: Sayın Karataş, MHP ile giriştiğiniz bir pazarlık sonucu, Konya'da MHP'lilerin sizi desteklediği söyleniyor, ne diyorsunuz?

Ş. KARATAŞ: MHP ile pazarlık diye birşey yok, olsaydı benim mutlaka bilgim olurdu. MHP tabanı Süleyman Beyin işaretine kulak verdi, ilgi gösterdi. Beni destekliyorlarmış. Türklük ve Müslümanlığın ilelebet ayakta kalmasını isteyen herkesin reyine talibim. Bunun için çalışanların reyini istiyorum.

Bir nokta da şudur MHP'nin koyduğu adayı yakından tanırım. Hocamın hocasıdır, benim de hocam sayılır. Prof. Lütfü Ülkümen gibi ciddi bir insan göstermelik aday olamaz MHP, AP'yi desteklerse bunu iyi karşılarım. Tabii desteklesinler.

SORU: Sizin şahıs olarak MHP'ye yakın olduğunuz iddialarına ne diyorsunuz?

Ş. KARATAŞ: Siyasette kapalı, maskeli hareket etmenin gereği yok. AP'nin programını desteklemişim. Bu partiye girmişim. Öyle birşey sözkonusu değil. Dediğiniz gibi olsaydı MHP'ye girerdim.

SORU: Seçimlerde şahsınızı nasıl görüyorsunuz?

Ş. KARATAŞ: Kesin kazanacağız diyorum. CHP'ye büyük fark yapma ihtimali görüyorum.

SORU: Seçimden sonra neler olabilir? Örneğin 3. bir MC hakkında ne dersiniz?

Ş. KARATAŞ: Ne söylesem spekülatif olur. Partide bazı arkadaşlarda MC dönemlerinde Partimizin çok sıkıntıya düştüğü şeklinde eğilimler var. Ama ben birşey söyleyemiyorum şimdilik."

Başarılar çocuklar...

(Baştarafı 1. Sayfada)

ilkokulları Ağrı'da 25 Eylülde, Diyarbakır, Gaziantep, Gümüşhane, İçel, İzmir, Sivas ve Trabzon'da 1 Ekimde, Antalya'da 3 Ekimde, Erzurum ve Hatay'da 8 Ekimde öğrenime girecekler

MASRAFLI EĞİTİM

Ortalama hesapla her öğrencinin hazırlığının 1000 lira tuttuğu bu yılki öğrenim velilere büyük masraf yükledi. "Ancak çocuklarının ilk günkü hazırlıklarını yapabildiklerini" belirten veliler daha kitaplar alınacak, her ders için bir defter, kurşun kalem, dolma kalem, resim defteri, suluboya, eşortman, kimbilir daha hesapta olmayan ne masraflar çıkacak" diyerek "bu devirde çocuk okutmanın çok zor olduğunu"söylediler.

ORTAOKUL KAYITLARI

Ortaokullarda 1979-80 öğretim yılı 17 Ekim Çarşamba günü başlıyor. Bütünleme sınavlarının sona erdiği şu günlerde orta okullar için de hazırlıklar yapılıyor. Ortaokul ve liselerde öğrenci kayıt işlemleri 8 Ekime kadar sürecek

SDP:"TİP, Aybar'ı karalayayım derken Moskovacı olduğunu ortaya koyuyor"

ANKARA (ÖZEL)

Sosyalist Devrim Partisi Genel Sekreter Yardımcısı Nuri Çetin mertlik taslarken, hırsızlığın anlatan çingene delikanlısı gibi TİP sözcüsü de Aybar'ı karalıyayım derken Moskova'cı olduğunu ortaya koyuyordu" dedi.

Çetin açıklamasında sorunun Aybar değil Macaristan'ı ve Çekoslovakya'yı işgal eden Sovyetler Birliği'ne karşı ulusal bağımsızlığı savunmayan TİP'in Moskova'cı bir partı olmasıdır" şeklinde konuştu.

CHP Tokat Senatörü Zihni Betil öldü

ANKARA (THA)

Tokat CHP Senatörü Zihni Betil dün İstanbul'da öldü. Uzun süredir kalbinden rahatsız olan Betil hastalığını gerekçe göstererek, Senato seçimlerine katılmayacağını belirtmişti.

İstanbul hareketleniyor

● AP'nin seçimle ilgili programı kesinleşti

İSTANBUL (ÖZEL)

14 Ekim seçimlerine katılan siyasi partilerin seçim hazırlıkları sürüyor.

İstanbul'da senato üçte bir yenileme seçimrine katılan partilerden Adalet Partisi seçim hazırlıklarını gözden geçirmek için bir toplantı yaptı.

Adalet Partisi Beşiktaş İlçesi binasında yapılan "İstanbul İl ve İlçe Seçim Komiteleri" toplantısında, İstanbul'da seçim öncesi ve seçim sırasında yapılacak olan çalışmalar tartışılarak, çalışma programına kesin şekli verildi.

AP Genel Başkan Yardımcısı Kemal Doğan, AP İstanbul senatör adayları ve İstanbul milletvekilleri ve il ve ilçe başkanlarının katıldığı toplantıda, AP İstanbul İl Başkanı Hüsamettin Cindoruk, bu seçimlerden Partisinin başarıyla çıkacağını, bilhassa İstanbul'da MSP ve MHP'nin oylarının büyük bir kısmının kendilerine geleceğini iddia etti

Bu arada, Istanbul AP İl Örgütünce seçim propagandası ve çalışmasıyla ilgili bir broşür hazırlanarak ilçe örgütlerine dağıtıldı.

Öte yandan Cumhuriyet Halk Partisi İstanbul İl Örgütü'nün de seçim hazırlıklarını 23-30 Eylül arasında yoğunlaştıracağı ve bütün ilçelerde kapalı salon toplantıları yapacağı öğrenildi.

Seçim kampanyasının yarın başlayacağını belirten CHP İl Örgütü yetkilileri, 1 parlamenter, 1 İl Yönetim Kurulu Üyesi ve 1 İl Genel Meclisi Üyesinden oluşan ekipler oluşturularak, ilçe örgütleriyle birlikte propaganda çalışmalarına başlanacağını bildirdiler.

Edindiğimiz bilgiye göre, kurulan bu ekipler önce CHP örgütünü hareketlendirmek için ilçeler düzeyinde çeşitli toplantılar yapacak. Daha sonra ise fabrikalar, mahalleler dolaşılarak, propaganda yapılacak.

Aday listeleri bugün kesinleşiyor

ANKARA (AA)

14 Ekim Pazar günü yapılacak Cumhuriyet Senatosu üçte bir yenileme seçimleri ile milletvekili ara seçimlerine katılacak siyasi partilerde, bağımsızların aday listeleri bugün kesinleşiyor.

İl seçim kurullarının kararlarına yapılan itirazları inceleyen Yüksek Seçim Kurulu, kesinleşen aday listelerini bugün Radyo ve Televizyon ve basın aracılığı ile açıklayacak. Senatör ve milletvekili adaylarının kesinleşen listesi Resmi Gazetede de yayınlanıyor.

Bu arada, seçimlere katılacak siyasi partilerin lider ve sözcülerinin radyo ve Televizyonda yapacakları konuşmaların sırasını belirlemek için, 23 Eylül Pazar günü Yüksek Seçim Kurulunda kura çekilecek. Kura sonucu saptanacak sıraya göre yapılacak propaganda konuşmaları 2 Ekimde başlayıp, 13 Ekim günü sona erecek.

Öte yandan, 11 Ekim seçimlerinde oy kullanacak seçmenlere ilişkin sandık seçmen listeleri ve cetvelleri yarın sabah saat 08.00'den itibaren ilgili muhtarlıklarda askıya çıkarılıyor.

Aydınlık
BAYAŞ Basın-Yayın A.Ş. adına sahibi ve Genel Yönetmeni ORAL ÇALIŞLAR

Yazışleri Müdürü: MEHMET ATABERK
Haber ve Makalelerden Sorumlu Müdür: S. AYDOĞAN BÜYÜKÖZDEN
Müessese Müdürü: O. GÜRHAN ERTÜR

Adres: Nuruosmaniye Cad. 3/3 Cağaloğlu–İSTANBUL
Tel: 26 52 44 – 22 49 54
İdare Tel: 26 54 37
Dizgi: Aydınlık Ofset Tesisleri
Baskı: İst. GÜNTÜR
Dağıtım: GAMEDA

BÜROLAR
ANKARA: Meşrutiyet Cad. 32/8, Kızılay Tel: 25 38 69
İZMİR: Özgüler İşhanı, 452. Sok. 25/3, Konak Tel: 13 10 90 – 25 25 54
ADANA: Atatürk Cad. 113. Sok. Sefer İşhanı, Kat: 3 No:16 Tel: 103 42
TRABZON: Cumhuriyet Mah. Kaşım Sok. 27/10 Tel: 39 00

YURTDIŞI BÜROLARI
ALMANYA: Burgstr. 78, 6 Frankfurt /M 60, Tel: 0611 437 595
FRANSA: 95 Rue de la Jonguiere, 75017 Paris
BELÇİKA: 188 rue Josaphat, 1030 Brüxelles, Tel: 64 72 120
İSVEÇ: Gürgün, Duvgrand 5/A, 1 tr. 17236 Sundbyberg, Tel: 08/296 628
HOLLANDA: Bildstr. 53, Utrecht, Tel: 31 47 61
İSVİÇRE: Ch. des Cotes I 1020 Renens, Tel: 34 21 72

ABONE ÜCRETLERİ
Yurtiçi: 3 aylık 450 TL, 6 aylık 900 TL, 1 yıllık 1800 TL
Yurtdışı: 3 aylık 675 TL, 6 aylık 1350 TL, 1 yıllık 2700 TL
Not: Bu ücrete gönderilen ülkeye göre uçak postası ücreti eklenir.

İLAN TARİFESİ
2.4.6. sayfalar (Sütun/snt.) 250 TL
3.5.7. sayfalar (Sütun/snt.) 300 TL
Yayın İlanı (Sütun/snt.) 100 TL
Doğum, Evlenme, Ölüm (5 sütun/snt.) 500 TL
Küçük İlanlar (Kelimesi) 10 TL

22310-533

Hukukçular müebbetler konusunu tartışıyor

Tekrar tutuklanacaklar mı? 3

Hazırlayan: ARMAĞAN ANAR

"Hatalı yasa düzeltilinceye kadar uygulama durdurulmalıdır"

Tekrar tutuklanacaklar mı? Şartlı salıverilen müebbet hapse mahkum vatandaşların Adalet Bakanlığının yazılı emri üzerine tekrar tutuklanmalarının söz konusu olması, özellikle mahkumlar ve aileleri için huzursuzluk yarattı. Aynı zamanda Adalet Bakanlığının uygulaması hukuk açısından da tartışmalara yol açtı.

Konuyu Avukat Uğur Uzer ve Hüseyin Gökçearslan'la tartıştık. Daha önce Uzer ve Gökçearslan, Adalet Bakanlığının yazılı emir verme yetkisini tartışmışlar ve böyle bir yetkisinin olmadığı sonucuna varmışlardı. Daha sonra eşitsizliğin nereden kaynaklandığını inceleyen hukukçular bu konuda Adalet Bakanlığının yeniden tutuklama kararı erine eşitsizliği yaratan yasanın düzeltilmesi gerektiğini ve mahkumların aleyhine karar verilemeyeceğini belirttiler. Aşağıda Uzer ve Gökçearslan müebbetlerin dışında kalan fakat aynı yasa ile tahliye edilen diğer mahkumların durumunu inceliyorlar.

● Sadece müebbetler değil aynı yasaya göre daha önce tahliye edilmiş vatandaşlar tutuklanacaklar mı?

● Ve sonuçlar...

ANAR — Sormak istediğim bir şey daha var; konu sadece müebbetler mi? Aynı yasaya göre tahliye edilmiş onbinlerce kişi olduğunu biliyoruz. Bunlar başka başka suçlardan ceza almış kişiler. Ayda 6 günlerin hesabındaki çelişkili tutum onlar için de söz konusu oldu. Şimdi, o kişilerin dosyaları da istenecek ve yeniden incelenip Yargıtay 1. Ceza Dairesinin kararına aykırı tahliye edilmiş olanlar varsa onlar da yeniden tutuklanacaklar mı? Müebbetlerin dışındaki dosyalar da incelenecek mi?

GÖKÇEASLAN — Tabii. Çeşitli mahkumiyet almış kimseler Türkiye'nin çeşitli mahkemelerinde değişik infaz uygulamasıyla birbirinden farklı sürelerde tahliye olmuştur. Nitekim Adalet Bakanı yazılı emrinde "hükümlülerin şartla salıverilmesine ilişkin işlemlerde değişik uygulama yapıldığı"ndan söz ediyor. Bu durumda Yargıtay

1. Ceza Dairesinin benimsemediği bir tarzda yapılan uygulama dosyalarının tümünün bakanlığa gelmesi ve bakanlığın bunların her biri hakkında ayrı yarı yazılı emir yoluna başvurması gerekir. Üstelik de, yukarda belirttiğimiz gibi, Yargıtay'ın tüm dairelerinin 1. Ceza Dairesi görüşü doğrultusunda karar vereceği şüphelidir. Çünkü, ortada yasanın gerekçelerini ve gerekçelerinde yer alan örnekler esas alan 8. Ceza Dairesinin kararı bulunmaktadır. Bu durum, onbinlerce dosya hakkında verilecek yazılı emirlerin sonuçlarının yine farklı olacağını göstermektedir. Adalet Bakanlığı eşitlik sonucu yaratamıyacağı ve altından kalkamıyacağı böyle bir yoldan vazgeçmelidir. Bu uygulama aynı zamanda Yargıtay kararları arasında ahenk ve birliği de bozacaktır. Her daire örneğin 8. ve 1. Ceza Daireleri kendi kararı doğrultusunda karar vermeye devam edeceği için ve bu konuda Yargıtay Genel Kuruluna meseleyi götürme imkanı da olmadığından, müebbetler arasında kanun önünde ve uygulamada eşitsizlik yaratılmış olacaktır.

ANAR — TARTIŞMAMIZI TOPARLARSAK ŞU SONUÇLAR ORTAYA ÇIKIYOR:

1. Adalet Bakanı infaz konusunda yazılı emir yoluna başvuramaz.

2. Yazılı emir yolunun sanık lehine ve adaletsiz kararı ortadan kaldırmak için kullanılması gereklidir. Sanık aleyhine kullanılamaz.

3. 2148 sayılı yasa, çıktığından beri uygulanmaktadır. Müebbetlerin salıverilmesi üzerine yazılı emir yoluna başvurulması anlamlıdır. Kaldı ki, bu konuda daha önce yazılı emir yolu kullanılmış ve Yargıtay 8. Ceza Dairesi ayda 6 günlük indirimin, 647 sayılı yasanın 19 maddesinde hükme bağlanan üçte bir indirimden geri kalan cezanın tamamı üzerinden hesaplanması gerektiğine karar almıştır. Aynı konuda ikinci bir yazılı emire ihtiyaç olmamak gerekir. 8. Ceza Dairesinin kararının uygulanması yeterlidir.

4. 2148 sayılı yeni İnfaz Yasası çıktığından bu yana tahliye edilen onbinlerce kışının dosyalarında da çelişki aramak ve hepsi için ayrı ayrı yazılı emir yoluna gitmek gerekecektir

5. Bu durumda suçlara göre aralarında işbölümü yapmış Yargıtay dairelerinin farklı karar vermesi söz konusudur.

6. Adalet Bakanının son yazılı emri uygulamada karışıklık farklılık ve ahenksizlik yaratmış içinde çıkılmaz bir durum ortaya gelmiştir. Bu itibarla, 2148'e açıklık getirmek için yasa düzeltilmelidir.

7. Yasa düzeltinceye kadar Adalet Bakanlığı uygulamayı durdurmalıdır.

BİTTİ

SİNEMADAN YÜKSELEN SES: Sansür kalksın!

2. MC Hükümeti her alanda ilerici düşünceye baskı uygularken sinemayı da unutmamıştı. 23 Eylül 1977 günü yürürlüğe giren yeni sansür tüzüğü sinemamızın ilerici çevrelerinde sert tepkilerle karşılaşmış, 5 Kasım 1977'de sinema emekçileri, sosyal ve ekonomik talepleri yanında "Sansüre Hayır" sloganıyla İstanbul'dan Ankara'ya bir yürüyüş düzenlemişlerdi.

Sinema alanında sansürcü anlayışa karşı verilen mücadele, CHP ağırlıklı yeni hükümet döneminde de sürüyor. Çünkü sansür, tüm kaldırma vaadlerine karşın, yeni hükümet tarafından da korunuyor. 23 Ağustos 1979'da yürürlüğe giren son sansür tüzüğü ve Antalya Şenliğinde üç yerli, bir yabancı filmin yasaklanması bunun somut bir örneği. Hükümetin bazı kanatları sansürün kalkacağını hâlâ vaadediyorlar. Sinema sanatçıları ve emekçileri de mücadelelerini sürdürüyorlar. Aşağıda sansür konusundaki son olumsuz gelişmeler karşısında sinema çevrelerinin görüşlerini bulacaksınız.

TÜRKAN ŞORAY
(Aktris-Yönetmen)

Biz sinemada daha rahat bir çalışma ortamı beklerken, yeni sansür tüzüğü önümüze yine bir barikat olarak çıktı. Antalya'daki ilk uygulamaları da ortada. Herkes biliyor.

Bugün sansür sinemamızın gelişimini engellemekte, düşünce ve anlatım özgürlüğünü kısıtlamaktadır. Ben kendi adıma bu sansür anlayışını şiddetle kınıyorum. Bütün sinemacılar ve sanatçılar sansür uygulamalarına karşı dayanışma içinde olmalı ve sansürü kaldırmak amacıyla savaşmalıyız.

Atıf Yılmaz
(Yönetmen)

Son sansür tüzüğü eskisine göre yeni birşey getirmemiştir. Polis Vazife ve Selahiyetleri Kanunu gibi son derece çağdışı bir kanunun bar ve pavyonlarla ilgili bölümü içinde düzenlenen sinemayla ilgili denetim hükümleri Anayasanın düşünce ve sanat özgürlüğüne bütünüyle ters düşüyor.

Benim hayret ettiğim nokta, bu sansür tüzüğünün sansürü kaldırmayı vaadetmiş sosyal-demokrat nitelikte bir hükümet tarafından çıkarılmasıdır. Bu kültür politikası açısından hükümetin açık bir çelişkisidir.

Son günlerde gazetelerde okudum. İki tiyatro yapıtı Ankara'da Sıkıyönetim tarafından yasaklanmış. Ardından Başbakan Ecevit konuyla bizzat ilgileneceğini belirten bir demeç verdi. Bir Başbakanın bu olaya bu denli önem vermesi yanında sinema gibi milyonlara seslenen bir sanat alanındaki yasaklama ve sansür olaylarına karşı ilgisiz kalışı şaşırtıcıdır. Bu bizim halk sanatlarına karşı gösterdiğimiz ilgisizliği de ortaya koyuyor.

Sansür bütünüyle kalkmalıdır. Bir denetim mutlaka zorunluysa sinemacıların kendi kendilerine oto-sansür biçiminde uygulayacakları denetim yeterlidir. Yani bu iş bir ahlak yasası düzeyinde kalmalıdır. Kaldı ki film yaparak bir suç işlenmiş olursa mevcut yasalarla onu kovuşturmak mümkündür. Bu yönden de sansürün fazladan varlığı gereksizdir.

ÖNCÜ FİLM (Erden Kıral)

Biz, Öncü Film olarak genelde tüm kültürel çalışmalarda, özelde sinema alanında, denetleme, yasaklama, sansür gibi çağdışı ve anti-demokratik anlayışlara başından beri karşıyız. Sansüre karşı mücadeleyi de Türkiye'de sürdürülen demokrasi ve özgürlük mücadelesinin bir parçası olarak görüyoruz.

Sansürün kaldırılmasıyla; oluşturulacak olan yapıtlar, halkımızın kendi yararına olan çalışmalara ilgisini artıracağı gibi, onun kültürel alanda yozlaşmasına ve afyonlanmasına da bir ölçüde engel olacaktır. Sansürün kaldırılması doğrultusunda yapılan tüm ileriye dönük ve tutarlı çabaları yürekten destekliyoruz.

SÜREYYA DURU
(Yönetmen)

Sinemada ve sanatta sansür zihniyetine kesin olarak karşıyım. Sinemada sansür devam ettiği sürece fikir ve sanat özgürlüğünden söz etmek imkansızdır. Kaldı ki bugün sansürün izin verdiği filmler, yargı organları tarafından yine yargılanabiliyorlar. O zaman sansür mekanizması arada zaten fazladan yer alıyor. Bunu kaldırıp filmlerin denetimi işinin gerekirse yalnızca, yargı organları tarafından yerine getirilmesinden yanayım.

Hükümetin geçen ay yürürlüğe soktuğu sansür tüzüğü de eskisinden çok farklı bir anlayış taşımıyor. Dolayısıyla vaatlere rağmen hâlâ bu beş kişilik sansür kurulu etkisini sürdürüyor. Bu mekanizmanın kaldırılmasının zamanı çoktan geldi.

Türkiye Film İşçileri Sendikası (TFİS)

Bizim istediğimiz bugünkü sansür sisteminin ortadan kaldırılması ve bu konudaki yetkinin basında ve tiyatroda olduğu gibi yargı organlarına bırakılmasıdır.

Aslında sinemamızda hakim olan aracı-tefeci güçlerin sansürle hiç bir çelişkileri yoktur. Onlar bugünkü sansür yönetmeliğini kendileri için bir garanti olarak görmektedirler. Sansürden zarar görenler, halka iletecek sözleri olan sanatçılardır. Sansür, ülkemizde yıllardır halkın sorunlarına eğilen filmlere karşı uygulanmıştır. Hakim sınıfların kendi yasalarında suç olmasına rağmen, fuhuşu teşvik edici nitelikteki seks filmleri kovuşturulmamakta, sinemalarda serbestçe gösterilebilmektedir.

Sansürcü anlayış ortadan kaldırılmazsa, sinemamazda başlamış olan toplumsal konulara yönelik ilerici nitelikte film yapma eğilimi belki de azalacak, her türlü yozlaştırıcı filmler salonları istila edecektir.

Bugün ülkemizde sinema sansürüne karşı verilen mücadele halkımızın bağımsızlık ve demokrasi mücadelesinden de koparılamaz. Sansüre ve her türlü anti-demokratik yasaya karşı verilen mücadele, Yeşilçam'daki sinema emekçilerinin mücadelesine de güç katacaktır. Bu nedenle sansüre karşı her türlü eylemin yanında olduğumuzu belirtiriz.

YÖN-SEN

Film Yönetmenleri, Senaryo Yazarları ve Yönetmen Yardımcıları Derneği

23.8.1979 gün 7/13683 sayılı Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren yeni Sansür Tüzüğü, sinema emekçileri üzerine uygulanan baskıyı daha da artıracaktır. Yeni sansür tüzüğü, eskisinden daha da ağır bir baskı mekanizması getirmektedir. Yeni tüzükle, sinema alanında tam bir polis sansürü ve polis denetimi kurulmuştur.

Türk ekonomisine bağlı olarak yeni bunalım dönemine giren Türk sineması, devletin desteğinden uzak, kendi olanakları ile dış pazarlar ve festivallerde yapımcı firmalarımız "Elçi Sansür" ile karşı karşıya. Yurt dışı elçiliklerimizden bazılarının filmlerimize uyguladıkları "Yurt dışında Türkiye'yi temsil edemez" kayıtlı sansür kararları, kendi olanaklarıyle başarı arayan filmlerimize uygulanan ekonomik baskıdır. Oysa sözkonusu filmlerimizin uluslararası festivallerde kazandıkları başarılar günümüzde tartışılmaz.

MC hükümeti döneminde hazırlanarak yürürlüğe giren, değişen sansür tüzüğü, özgürlükçü demokrasi vaadleriyle iktidara gelen CHP ağırlıklı hükümetçe yeniden düzenlendiği iddiasıyla, Anayasa'nın 20. 21. maddelerine ters düşerek, 23.8.1979'da yürürlüğe konabiliyor. Kültür Bakanı Sayın A. Taner Kışlalı'nın sinema oturumlarında ziyaretlerimizde, basında ve TRT'de kaç kez "Çağdışı" olarak niteleyip kamuoyuna ilan ettiği ve kaldırılacağına dair kesin kararlılığı unutulup bugün "Çağdışı Sansür" bizzat kendisi tarafından imzalanabiliyor.

Sayın Cumhurbaşkanımızın, Bakanlar Kurulunun bu kararını onaylayarak, tüzüğün yürürlüğe girmesi, sinema alanında çalışan sanatçı ve emekçileri üzüntü içinde bırakmıştır.

Yeni sansür tüzüğünü şiddetle protesto ediyor, sorunun ivedilikle ele alınmasını ve yaşamsal bir önem taşıyan "sinemada özgürlük" sorununun, Anayasamıza ve demokratik haklarımıza uygun biçimde temelden çözülerek, ilgililerin bugüne dek ettikleri vaadler doğrultusunda SANSÜR'ün kaldırılmasını talep eder; tüm sanatçıları, basını, hukukçuları ve tüm demokratik kuruluşları, davamıza destek olmaya çağırırız.

Türk basınında sansürün kaldırılmasının yıldönümünde, sinemamıza uygulanan sansüre karşı YÖN-SEN olarak kararlı mücadelemizi tüm güçlerimizle sonuna dek sürdüreceğimizi değerli kamuoyuna açıklarız. Saygılarımızla.

YÖN-SEN
YÖNETİM KURULU

5 Kasım 1977'de sinema emekçilerinin önderliğinde yapılan İstanbul-Ankara yürüyüşünde, Eylül 1977'de yürürlüğe giren sansür tüzüğü kınanmış, sansürün kalkması talebi dile getirilmişti

SEYİT ALP'İN ROMANI ŞAVK

desenler: sevinç altan

Özet

Ararattan göçmek zorunda kalan koçerler, Osmanlı Dağıstan Bey'in elinde bulunan düzlüğe yerleşirler. Düzlük aslında Türkmene aittir. Osmanlı Dağıstan Bey Koçerlerin Beyi H.Osman Bey'in kızı Kevok'u kendine alır. Kendi kızını ona verir. Koçer Beyin aşiretinde itibarı kalmamıştır. Kevok'un nişanlısı Memdız, Koçerler ve Türkmen öfkelidir. Osmanlı Paşasından intikam almak isterler. Çok değerli on kısrağı kaçırırlar.

78

Akşama yakın tepeliye girdi. Alişar Beyin eve vardı. Evin önü mahşerdi. Kalabalık açılıp kendini araya aldı. Hoşbeşten sonra anlattılar:

— İçerde bir konuğumuz var. Dağ aşırı köylerden önceki gün bizi görmeye gelmişti. Akşama yakın Mezgite uğurladık. Kara Bayramdan mermi alacaktı. Eski sel yatağında üç atlının baskınına uğrayıp cepte ne varsa çaldırmış. Eli kolu bağlı at sırtında kapıya geldi. Bizde böyle şey görülmediğinden duruma hayret kaldık.

Memdız güldü,

— Hele şu konuğunuzu bir göreyim.

— İçerde, dedi Alişar Bey.

Bey onde, yürüyüp eve geçtiler. Konuk, köşede oturuyordu. Başını kaldırıp karşısında Memdız'ı görünce renk attı, yüzünde betbeniz kalmadı.

Memdız'ı Alişar Beye gösterip sordu:

— Kim bu?

— Memdız, dedi Alişar Bey... Araratlının meşhur Memdız'ı.

Başı önünde kalabalığa laf attı:

—Gitmeliyim, dedi.

Bu kadar bozulmasına sebep nedir, bilemediler. Israrlar boşa gitti. Atlanıp atını koşturdu, ev önlerindeki malları ürküterek uzaklaştı. Alişar Bey ardından bakakaldı, şaşırmış dönüp odaya geçti. Türkmen karnını tuta tuta gülüyordu.

— Sizi bu kadar güldüren nedir?

— Memdız anlat Bey de dinlesin, dediler. Anlattı.

Bey hem gülüyor hem de durmadan.

— Vay dürzü demek böyle ha! diyordu.

Gece geç vakte kadar konuştular. Memdız

Başını kaldırıp karşısında Memdız'ı görünce renk attı, yüzünde betbeniz kalmadı

Araratlıdan haber sorunca "Bilemeyiz" dediler. Osmanlıdan haber verdiler. Paşanın yakın zamanda malını mülkünü satıp gideceğini söylediler. Türkmen neleri var neleri yok, elden çıkarıp düzü, daha öteleri almak istiyordu. "Hırlaştığımız yeter" diyordu. Osmanlıdan yılmış gibiydiler. Acemoğlu ile Hasan Hüseyin'in sonları nedir, bilinmiyordu. Kendi evlerine çekilirken "Memdız, olanlar unutuldu köye korkusuz varabilirsin" dediler.

Rahat uyuyamadı, az uyuyup kalktı. Acele etti, giyinip kimseye görünmeden çıktı. Düzün düzeni değişmeye yakındı. Epey paralıydı. Hıncını, çok kazanmakla varlığı bitti bitecek Hacı Osman Beyi aşağılamakla doyuracaktı. Özünü antlı, yeminli tembih etti: Karun kadar zengin olacaktı, Karun kadar malı olacaktı... Ararat kadar, ondan da çok.

Yürüdü Beykonağına yakın geldi. Aydınlık karanlıkla çekişiyordu. Tepelerin ucuna doğru gök mavilendi. Mavi duman gibi kaynıyordu. Gide gide açılıyor gönlü serinletiyor, gönle ferahlık veriyordu. Dağ oyuklarının karanlığı geriden itiliyor gibiydi. Sabahın yeli otları hışırdatarak dolaşıyordu. Biraz tembel, uysaldı. Memdız tepeden tırnağa kokulara bulanmıştı. Koku, yoluna gerilmiş bir duvar, soluğuna yamanmış bir ağırlıktı... Hoş, taşınması kolay bir ağırlık. Damlar yavaş yavaş karanlıktan sıyrılıp bakışa rast geldiler. Araratlının uyanması yakındı. Özünü tartıtı: Varmaya heyecansız, isteksizdi. Varmakla varmamak kendine bir geldi. Yad yabanı ziyarete gitmekten beter duygusuzdu. Zin'i düşünüp yürüdü.
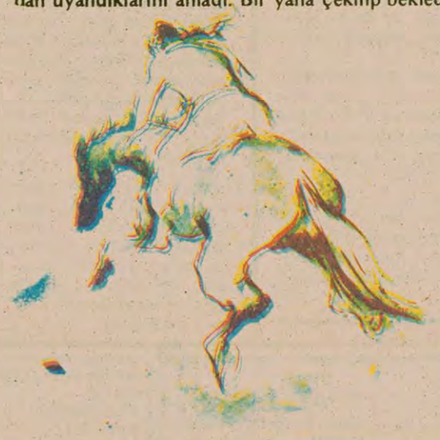
Kapıyı itti, açılmadı. Ardından dayaklanmıştı. Elini yumruk yapıp üst üste çaldı. İçerdeki patırdıdan uyandıklarını anladı. Bir yana çekilip bekledi.